

Ajuntament
de Barcelona

Memòria de Sostenibilitat Turística

Barcelona 2014

**BIOSPHERE
RESPONSIBLE
TOURISM**

Redacció:

Direcció de Turisme

Gerència d'Ocupació, Empresa i Turisme

ÍNDEX

Introducció	5
Memòria de sostenibilitat turística Barcelona 2014	6
A. Demostrar una gestió sostenible efectiva	8
Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat	8
Barcelona + Sostenible	11
Consolidació del turisme responsable i sostenible	15
Plans de Turisme de Districte	19
Les Corts, turisme inclusiu	22
Destinació Barcelona	24
Taula i Ponència Municipal Turisme i Ciutat	25
Barcelona Sustainable Tourism	26
Impost d'Estades en Establiments Turístics	28
Sistema d'Indicadors.....	32
Satisfacció dels turistes	38
Intel·ligència turística.....	39
Desestacionalització	41
Pla de resiliència i adaptació al canvi climàtic de Barcelona	43
Nou mapa turístic.....	46
Responsabilitat Social Empresarial	48
Allotjament turístic	52
Accessibilitat	53
Seguretat dels visitants.....	58
Turisme de Barcelona	60
Capitalitat Europea del Voluntariat	61
B. Maximitzar els beneficis econòmics de la comunitat amfitriona i minimitzar els impactes negatius	63
Desenvolupament econòmic	63
Formació i capacitació turística	65
Polítiques d'inclusió social	67
Percepció de la ciutadania.....	68
A Vista d'Hotel.....	69
Programes de RSE	70
Foment dels productes de proximitat	73
Suport a empreses i emprenedors	78
Fòrum Turístic	81
Promoció turística	83
C. Augmentar els beneficis per a les comunitats, els visitants i la cultura; disminuir els impactes negatius	85
Conservació i millora del patrimoni.....	85
Reordenació d'autocars turístics.....	88

Gestió d'Espais Turístics	89
Cultura popular i patrimoni immaterial.....	95
D. Maximitzar els beneficis per al medi ambient i minimitzar els impactes negatius	99
Smart City.....	99
Noves formes de verd urbà, propers, productives i participatives	106
Pla del Verd i la Biodiversitat de Barcelona	108
Fauna protegida i conservació de la biodiversitat	111
Gestió de la qualitat de l'aire i reducció de les emissions d'efecte hivernacle	113
Gestió i control de l'energia	115
Gestió i control de l'aigua	117
Abastament d'aigua potable	120
Qualitat de l'aigua	123
Xarxa municipal de clavegueram	126
Gestió de residus.....	128
Mapa del soroll	133
Pla Director d'Il·luminació	136
Mobilitat sostenible	140
Annex. Enllaços d'interès	143

Introducció

L'aposta per un turisme responsable i sostenible és un dels eixos vertebradors de la política turística que recull el Marc Estratègic de l'Ajuntament de Barcelona 2011-2015.

Els criteris que aplica el Sistema de Turisme Responsable es caracteritzen per la maximització dels beneficis de l'activitat turística i alhora la minimització dels seus efectes negatius.

El 20 de desembre de l'any 2010 es va signar, per part de l'Ajuntament de Barcelona, l'Institut de Turismo Responsable (ITR) i UNESCO, la Carta de Turisme Responsable, document de reconeixement públic per part de la ciutat del ferm compromís en avançar cap a un nou model de desenvolupament turístic basat en els principis de la sostenibilitat, la diversitat cultural i la responsabilitat social.

Amb la implantació del Sistema de Turisme Responsable a la ciutat l'any 2011 es comença a treballar amb un concepte global, integrador i transversal de sostenibilitat turística, la qual cosa va significar la necessitat d'implicar en el procés a les diferents àrees de gestió municipal i a altres entitats vinculades al turisme de la ciutat.

El 30 de juny de l'any 2011, en el marc de la segona Assemblea Anual del Global Sustainable Tourism Council, l'ITR va lliurar a la ciutat de Barcelona la Certificació Biosphere de Turisme Responsable en la categoria World Class Destination.

L'estàndard *Biosphere World Class Destination* ha proporcionat un reconeixement en matèria de sostenibilitat turística a la ciutat de Barcelona com a destinació turística sostenible i responsable. La certificació Biosphere fou atorgada per un període de tres anys i està sotmesa a revisions periòdiques anuals a través d'auditories documentals realitzades per ITR.

Al juliol de 2014, Barcelona va obtenir la renovació de la certificació Biosphere World Class Destination per tres anys més.

Memòria de sostenibilitat turística Barcelona 2014

Enguany, s'incorporen tant les actualitzacions corresponents a cadascun dels requisits com les accions que han estat desenvolupades al llarg de 2014. Es vol posar en valor totes les actuacions vinculades amb el desenvolupament turístic sostenible que han dut a terme l'Ajuntament, el Consorci Turisme de Barcelona i les altres entitats participants en el procés de certificació. Sense intenció de ser exhaustius, es pretén exemplificar i evidenciar l'evolució positiva de la ciutat en l'àmbit de la sostenibilitat turística durant el darrer any.

En aquest document es presenten un conjunt d'actuacions, accions i programes vinculats amb el desenvolupament turístic de la ciutat, duts a terme per l'Ajuntament de Barcelona i pel Consorci Turisme de Barcelona i per altres institucions públiques i privades relacionades amb el turisme de la ciutat, posant en valor la profunditat i l'excel·lència en la gestió turística de la destinació Barcelona.

A continuació es presenta un resum de les actuacions més rellevants desenvolupades en matèria de sostenibilitat turística derivades del procés d'implantació del Sistema de Turisme Responsable segons els criteris globals de turisme responsable assenyalats pel Global Sustainable Tourism Council (GSTC)¹ corresponents a les destinacions.

El contingut de la memòria s'estructura, doncs, d'acord als criteris per a destinacions aprovats pel GSTC segons es reflecteix en la següent taula.

¹ Detall de tots els criteris i indicadors a l'enllaç a la traducció catalana:
<<http://www.gstcouncil.org/docs/file/415-catalan-criteria-and-indicators-for-destinations.html>>

CRITERIS PER A DESTINACIONS - GSTC

A.	DEMOSTRAR UNA GESTIÓ SOSTENIBLE EFECTIVA
A.1.	ESTRATEGIA PER A UNA DESTINACIÓ SOSTENIBLE
A.2.	ORGANITZACIÓ DE GESTIÓ DE LA DESTINACIÓ
A.3.	MONITORATGE
A.4.	GESTIÓ DE L'ESTACIONALITAT DEL TURISME
A.5.	ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC
A.6.	INVENTARI D'ATRACCIONS I ACTIUS TURÍSTICS
A.7.	REGULACIONS DE PLANIFICACIÓ
A.8.	ACCÉS PER A TOTHOM
A.9.	ADQUISICIONS DE PROPIETATS
A.10.	SATISFACCIÓ DEL VISITANT
A.11.	ESTÀNDARDS DE SOSTENIBILITAT
A.12.	SEGURETAT
A.13.	GESTIÓ D'EMERGÈNCIES I CRISIS
A.14.	PROMOCIÓ
B.	MAXIMITZAR ELS BENEFICIS ECONÒMICS DE LA COMUNITAT AMFITRIONA I MINIMITZAR ELS IMPACTES NEGATIUS
B.1.	MONITORATGE ECONÒMIC
B.2.	OPORTUNITATS D'OCUPACIÓ LOCAL
B.3.	PARTICIPACIÓ PÚBLICA
B.4.	OPINIÓ DE LA COMUNITAT LOCAL
B.5.	ACCÉS LOCAL
B.6.	FORMACIÓ I CONEIXEMENT DEL TURISME
B.7.	PREVENCIÓ DE L'EXPLOTACIÓ
B.8.	SUPORT A LA COMUNITAT
B.9.	AFAVORIR ELS EMPRENEDORS LOCALS I EL COMERÇ JUST
C.	AUGMENTAR ELS BENEFICIS PER A LES COMUNITATS, ELS VISITANTS I LA CULTURA; DISMINUIR ELS IMPACTES NEGATIUS
C.1.	PROTECCIÓ DE LES ATRACCIONS
C.2.	GESTIÓ DE VISITANTS
C.3.	COMPORTAMENT DELS VISITANTS
C.4.	PROTECCIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL
C.5.	INTERPRETACIÓ DE L'EMPLAÇAMENT
C.6.	PROPIETAT INTEL·LECTUAL
D.	MAXIMITZAR ELS BENEFICIS PER AL MEDI AMBIENT I MINIMITZAR ELS IMPACTES NEGATIUS
D.1.	RISCOS AMBIENTALS
D.2.	PROTECCIÓ D'ENTORNS SENSIBLES
D.3.	PROTECCIÓ DE LA VIDA SALVATGE
D.4.	EMISSIONS DE GASOS AMB EFECTE D'HIVERNACLE
D.5.	EFICIÈNCIA ENERGÈTICA
D.6.	GESTIÓ DE L'AIGUA
D.7.	SEGURETAT DE L'AIGUA
D.8.	QUALITAT DE L'AIGUA
D.9.	AIGÜES RESIDUALS
D.10.	REDUCCIÓ DELS RESIDUS SÒLIDS
D.11.	CONTAMINACIÓ LUMÍNICA I ACÚSTICA
D.12.	TRANSPORT DE BAIX IMPACTE

A. Demostrar una gestió sostenible efectiva

Estratègia per a una destinació sostenible - A1

Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat

El Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022: per una Barcelona més equitativa, pròspera i autosuficient és un projecte compartit i un marc de referència per a totes les organitzacions ciutadanes que vulguin contribuir a la millora de la sostenibilitat. El Compromís es plasma en un document amb valor estratègic i voluntat inspiradora que estableix 10 grans objectius, cadascun amb 10 línies d'acció, en l'horitzó del 2022.

El document es va elaborar durant l'any 2012 en un procés en què van participar les organitzacions integrants de la xarxa de signants del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2002-2012. És, doncs, un document de segona generació que entoma temes pendents i fa aflorar nous reptes de la ciutat, i que des del seu naixement ha comptat amb un ampli suport per part dels diferents col·lectius de la ciutat.

Els deu objectius del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat són els següents:

1. Biodiversitat: del verd urbà a la renaturalització de la ciutat
2. Espai públic i mobilitat: del carrer per circular al carrer per viure-hi.
3. Qualitat ambiental i salut: dels estàndards a l'excel·lència.
4. Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero: de la Barcelona tecnològica a la Barcelona intel·ligent.
5. Ús racional dels recursos: de la societat del consum al consum responsable.
6. Bon govern i responsabilitat social: de la intervenció sectorial a la coordinació efectiva.
7. Benestar de les persones: de la ciutat acollidora a la societat cohesionada.
8. Progrés i desenvolupament: de la preocupació per la sostenibilitat a una economia que s'hi fonamenti.
9. Educació i acció ciutadana: de la conscienciació a la coresponsabilització amb coneixement de causa.
10. Resiliència i responsabilitat planetària: de la resposta puntual a l'acció global.

Entre les 100 línies d'actuació contemplades, s'inclou desenvolupar progressivament una xarxa de corredors verds que constitueixi una veritable infraestructura ecològica funcional i permeti connectar les àrees verdes entre si i amb la natura de l'entorn. També es proposa enfortir el model de ciutat metropolitana, compacta, complexa, diversa, ben connectada i amb espai públic de qualitat o instaurar noves superilles i potenciar barris a velocitat humana on es viu i treballa, reduint la mobilitat obligada.

Pel que fa a la qualitat ambiental, entre altres mesures es planteja millorar la qualitat de l'aire, especialment pel que fa als òxids de nitrogen, les partícules en suspensió i els al·lèrgens. Així com disminuir el trànsit motoritzat, fomentar els combustibles menys contaminants i el vehicle elèctric.

Per garantir que Barcelona sigui una ciutat eficient, productiva i d'emissions zero, s'aposta per regenerar la ciutat construïda a través de la rehabilitació energètica dels edificis i els habitatges, començant pels edificis públics, aïllant tèrmicament els edificis, millorant les instal·lacions tèrmiques i d'il·luminació, utilitzant equips eficients i produint energia en el mateix edifici.

Quant al sector turístic, la línia d'acció 8.7 del Compromís diu:

Avançar en un turisme sostenible en equilibri amb el territori i que reverteixi positivament en la comunitat local. Aconseguir la coresponsabilització de les institucions, la indústria turística i els visitants en l'ús eficient dels recursos naturals, el manteniment de la qualitat ambiental i la preservació del patrimoni cultural material i immaterial.

Entitats, empreses, comerços, universitats i centres educatius, entre d'altres, s'han adherit al Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat. Al finalitzar l'any 2014, el nombre d'organitzacions signants és de 734. Cada una incorpora els principis del Compromís en l'activitat que li és pròpia i pot participar en projectes en col·laboració amb altres organitzacions per tal de contribuir a l'assoliment dels objectius compartits.

L'Ajuntament és un signant més, i alhora, assumeix la tasca d'impulsar i donar suport a la xarxa de signants amb el programa Barcelona + Sostenible. A través de la xarxa es promou la participació, l'intercanvi d'informació i recursos, es dona projecció a les iniciatives de les organitzacions adherides i es creen oportunitats de col·laboració. La Secretaria Barcelona + Sostenible facilita als integrants de la xarxa assessorament personalitzat i servei d'atenció a consultes, formació, organització de trobades i eines de comunicació.

Al llarg de l'any 2014 s'ha dut a terme el procés de **definició i constitució del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat de Barcelona**, òrgan consultiu i de participació sectorial de ciutat. Ha significat la refundació del Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat, creat l'any 1998. Aquest esperit refundador es recull en un nou reglament amb el qual es cerca que el Consell representi els diferents col·lectius i sectors implicats en l'assoliment dels objectius del Compromís i sigui alhora el promotor de noves estratègies d'implicació, coresponsabilització i participació de les organitzacions ciutadanes. El Consell està format principalment per signants del Compromís elegits per les organitzacions del seu mateix sector: associatiu i cívic, empresarial, centres educatius, universitats, col·legis professionals, sindicats i administracions públiques.

Estratègia per a una destinació sostenible - A1

Barcelona + Sostenible

L'Agenda 21 Local, a Barcelona, es concreta en el programa Barcelona+Sostenible. El marc de referència per al període 2012-2022 consensuat per prop de 800 organitzacions de la ciutat és el Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat.

A Barcelona la necessitat de monitoritzar els deu objectius del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat s'ha anat concretant en una **proposta d'indicadors de seguiment global de sostenibilitat**. Aquests indicadors tracten de manera integrada les dimensions socials, ambientals i econòmiques de Barcelona + Sostenible, i pretenen treballar amb dades de qualitat, ser fàcils de comunicar i perdurables en el temps.

El Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat va crear un grup de treball -integrat per representants de 20 organitzacions- que va elaborar la versió actual de la llista d'indicadors de seguiment de sostenibilitat. Aquesta llista -que es pot modificar si així ho acorda el propi Consell- serveix de base per a un informe anual.

Barcelona + Sostenible aposta per l'acció i el compromís i treballa per a fer avançar les ciutats en la línia de la sostenibilitat. En formen part:

1. Entitats i Empreses + Sostenibles
2. Escoles + Sostenibles
3. Ajuntament + Sostenible
4. Ciutadania + Sostenible

1. Entitats i Empreses + Sostenibles

Entitats i Empreses + Sostenibles és la xarxa d'organitzacions que, amb la signatura del Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat, assumeixen la seva coresponsabilitat en la construcció d'una Barcelona més sostenible i es comprometen a contribuir-hi, cadascuna des del seu àmbit.

-El dijous 17 de juliol de 2014 va tenir lloc la presentació a la xarxa de signants del Programa Acords Voluntaris per a la reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, amb la col·laboració de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic de la Generalitat de Catalunya.

-Els passats dies 1 i 3 de juliol van tenir lloc dues sessions informatives adreçades als signants per donar a conèixer el plantejament del nou Consell Ciutadà per la Sostenibilitat i iniciar el treball dins la xarxa de signants per constituir-lo.

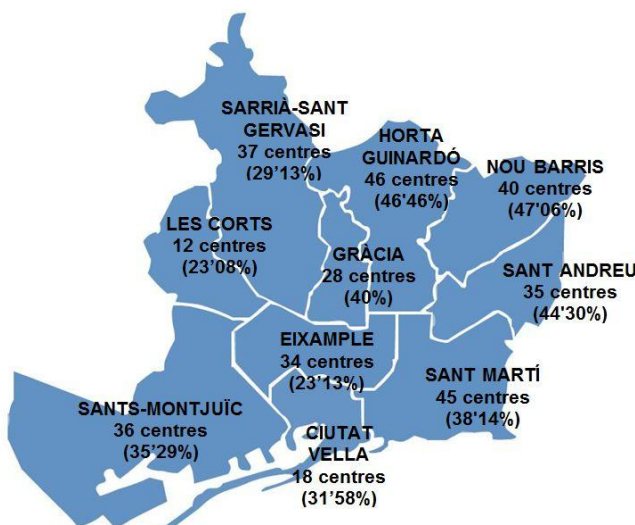
-Els passats 6, 13 i 29 de novembre es van realitzar unes sessions pràctiques “La sostenibilitat: element estratègic de les organitzacions” per compartir casos d’excel·lència en sostenibilitat a determinats sectors: empreses, associacions i turisme, respectivament.

2. Escoles + Sostenibles

Escoles + Sostenibles (abans Agenda 21 Escolar) és un programa pensat per facilitar la implicació dels centres educatius en l'ambiciós projecte planetari d'imaginar i construir un món millor i més sostenible, començant per la intervenció en l'entorn més immediat.

Durant el curs 2013-2014 el programa va continuar creixent fins a ser 332 centres els que van aprofundir o engegar projectes per millorar la sostenibilitat.

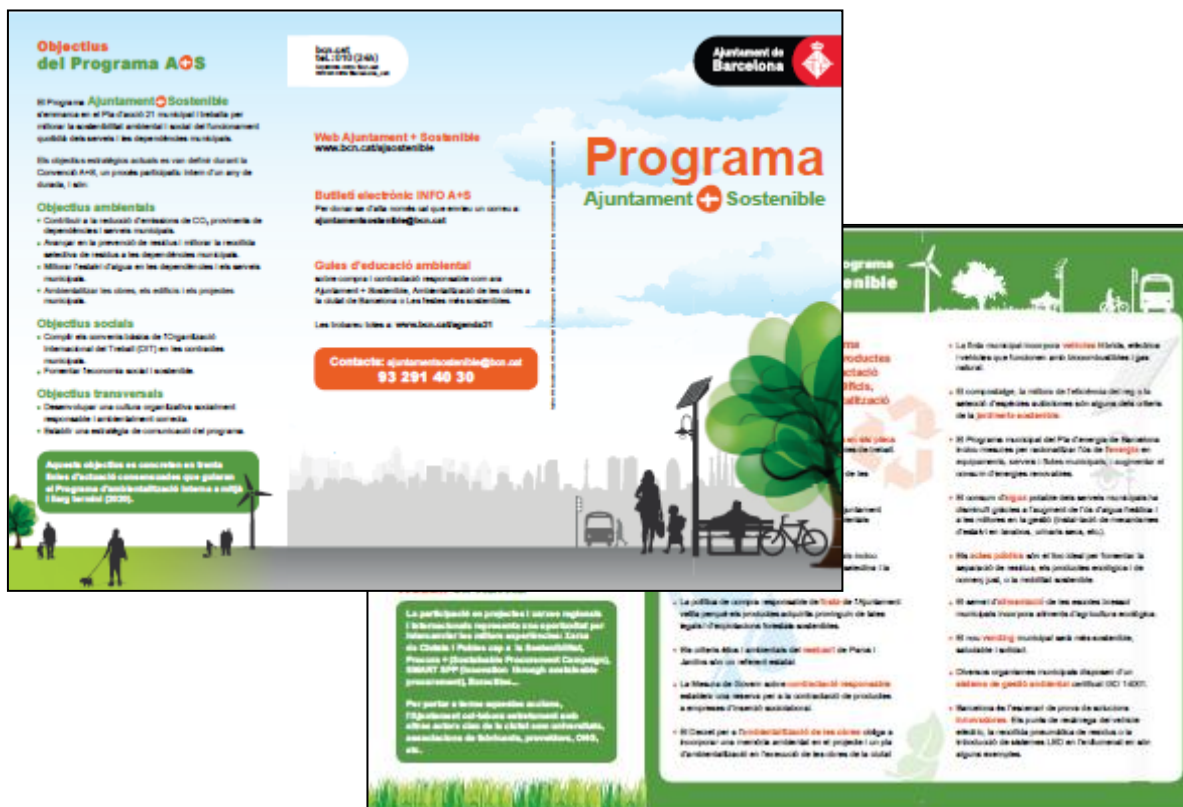
3. Ajuntament + Sostenible

L'Ajuntament de Barcelona ha assumit, des de fa temps, el compromís ferm d'afavorir l'acció social i el respecte pel medi ambient. Aquest compromís municipal, conegut amb el nom de contractació responsable, s'ha anat consolidant amb successives mesures de govern, decrets d'alcaldia i altres regulacions que han reforçat la inclusió de criteris ambientals i socials en determinats productes i serveis.

Un dels àmbits prioritaris d'actuació és, doncs, l'ambientalització de la seva pròpia organització. Les iniciatives de millora es troben emmarcades en el programa anomenat Ajuntament + Sostenible², que s'inscriu en l'Agenda 21 de Barcelona i és una expressió més del compromís municipal amb la sostenibilitat local i global.

Aquest compromís es vertebrava a partir de l'assistència tècnica, la sensibilització i la formació del personal municipal, i persegueix:

- Reduir l'impacte ambiental i social causat per l'organització.
- Impulsar una economia i una producció sostenibles, utilitzant el potencial de l'Administració com a consumidor responsable.
- Incrementar la coherència ambiental i social de l'Ajuntament, liderant el canvi amb el propi exemple.

² <www.bcn.cat/ajsostenible>

4. Ciutadania + Sostenible

La Fàbrica del Sol és un espai viu on aportar i intercanviar idees per avançar en el camí de la sostenibilitat. Un lloc obert a tothom - entitats, estudiants, empreses i tota la ciutadania - que vulgui conèixer els recursos i les bones pràctiques a aplicar davant els reptes de la sostenibilitat.

A La Fàbrica del Sol s'ofereix atenció directa i personalitzada per resoldre dubtes sobre qüestions ambientals i de sostenibilitat.

Estratègia per a una destinació sostenible - A1

Consolidació del turisme responsable i sostenible

Barcelona, que s’ha consolidat com una de les destinacions urbanes més importants del món, aposta pel desenvolupament del turisme responsable i sostenible. Un turisme caracteritzat per la maximització dels seus beneficis i la minimització dels efectes negatius que generen en el territori. El lideratge de la ciutat passa per l’assumpció de noves responsabilitats i la necessitat d’exercir un rol més actiu. Responent a les exigències de major protagonisme, tant per liderar com per anticipar i gestionar.

El 20 i 21 de novembre de 2014 es celebrà a Barcelona, al Recinte Modernista de Sant Pau, el **GSTC Destinations Community** amb l’objectiu de compartir pràctiques, polítiques i comunicacions sobre les accions sostenibles dutes a terme per les destinacions membres i de constituir la Xarxa Global de Destinacions de Turisme Sostenible. A la trobada hi participaren les destinacions certificades Biosphere Responsible Tourism i tots aquells que aposten per la sostenibilitat turística (Early Adopter Program) i les destinacions Partner Program del Global Sustainable Tourist Council (GSTC) i aquells en procés de certificar-se, a banda d’experts en sostenibilitat turística, representants dels principals touroperadors i mitjans de comunicació.

Durant l’obertura de l’acte, l’Alcalde va rebre la **renovació de la certificació Biosphere World Class Destination per a la ciutat de Barcelona fins al juliol de 2017.**

Aquest 2014, se celebrà la **segona edició dels Premis de Turisme Responsable de Catalunya**, uns guardons que es basen en els Premis Internacionals de Turisme Responsable i que distingeixen les bones pràctiques de la indústria turística catalana. L'objectiu és promocionar aquella gestió turística que redueix l'impacte negatiu i augmenta els beneficis, no només per a l'empresa, sinó també per a la comunitat local, el medi ambient i els turistes. En definitiva, incentivar i donar a conèixer les bones pràctiques de la indústria turística catalana. L'Ajuntament de Barcelona és membre del jurat d'aquests premis.

També cal destacar el **Global Summit Urban Tourism, 3a edició del Congrés de Turisme Urbà** que se celebra per primera vegada a Barcelona. L'Ajuntament va col·laborar i va fer de ciutat amfitriona d'aquesta cimera convocada per l'Organització Mundial del Turisme (OMT). Els temes a tractar foren:

- Oportunitats del turisme urbà en un món canviant.
- El turisme com a motor de millora de les ciutats i els seus voltants.
- Smart i Turisme Responsable: coneixement i tecnologia.
- Estandardització del turisme urbà per una avaluació global comparativa

La capital catalana, en el marc de la Fira Internacional de Turisme (FITUR 2014), obté el premi **'Biosphere Awards for Responsible Tourism'** en la categoria de destinacions, reconeixent la gestió sostenible del turisme de Barcelona, eix i centre de la seva activitat, i l'exemple internacional de sostenibilitat en aquest sector.

Per la seva banda, **Fira de Barcelona** centra el seu compromís amb les polítiques de sostenibilitat en l'impuls de mesures d'eficiència energètica, reciclatge, eco-disseny d'estands i optimització de serveis per minimitzar l'impacte ambiental generat per l'activitat firal i congressual. Ha obtingut el reconeixement de la Global Association of The Exhibition Industry (UFI) i el Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Barcelona, posicionant-se com una organització firal referent en aquest àmbit.

Aquest 2014, el **Port de Barcelona** va ser l'escenari de la novena edició del **Greenport Congress** i de la segona edició de **Greenport Cruise**, sent la primera vegada que tots dos esdeveniments se celebren a Espanya. En concret, el Greenport Congress se centrà en divulgar les pràctiques i eines de gestió ambiental dels principals ports del món, alhora que impulsà discussions sobre estratègies de desenvolupament sostenible. Per la seva banda, el Greenport Cruise proporcionà eines per gestionar els aspectes mediambientals i de sostenibilitat relacionats amb l'increment de creueristes a les terminals.

Els ports contribueixen a la qualitat ambiental de les ciutats i, per això, han de ser molt curosos amb l'impacte que la seva activitat, directament o induïda, genera en l'entorn. L'aposta per la sostenibilitat dels ports, en aquest cas el de Barcelona, és un element imprescindible per a modernitzar-se i diferenciar-se en un context de comerç mundial cada vegada més globalitzat.

El Port de Barcelona també ha estat reconegut en la categoria **Environmental Initiative Award** en el marc del **Seatrade Med**, la principal fira de creuers de la Mediterrània. La convenció ha tingut lloc per primera vegada a la capital catalana i ha reunit els principals experts i directius de la indústria creuerística mundial.

Des de la Direcció Operativa de Turisme i Esdeveniments, les accions realitzades aquest 2014 són:

- Seguiment de l'adequació als requisits de la certificació Biosphere de les polítiques de les diferents àrees municipals a través de la Ponència Turisme i Ciutat.
- Elaboració del document d'auditoria anual i de la Memòria de Sostenibilitat Turística de la Destinació Barcelona.
- Preparació de l'auditoria presencial per part d'ITR de seguiment del compliment de l'estàndard Biosphere.
- Renovació de la certificació Biosphere World Class Destination per tres anys més.

Per tal de dinamitzar la cultura de la sostenibilitat de Barcelona, el 18 de juny de 2014 es va presentar el **Mapa Barcelona més Sostenible**, mapa interactiu, realitzat de forma col·laborativa entre ciutadans, empreses, entitats i administració que mostra iniciatives i/o recursos que contribueixen a la millora de l'entorn urbà, a la construcció d'una estructura social més equitativa i inclusiva i a l'enriquiment del teixit comunitari i veïnal.

El Mapa Barcelona més Sostenible pretén crear una àmplia font d'informació amb tots els punts verds de la ciutat (empreses ecològiques, parcs, lloguer de bicicletes, parcs solars, restaurants, etc.) accessible per als turistes que visiten Barcelona a través dels mapes resultants. El projecte busca fomentar la cultura de la sostenibilitat també entre els visitants de la ciutat, donant a conèixer espais, racons i punts que poden tenir un interès turístic alternatiu, més local i sostenible, que posi en valor i visibilitzi llocs d'interès patrimonial, ambiental, cultural i social que normalment es coneixen poc o només de forma local i parcial, ajudant a fer arribar el turisme als barris, a partir de la descoberta de racons i punts d'interès de la ciutat que no es troben en les rutes turístiques habituals, però que aporten un valor singular, cosa que afavoreix la desconcentració del turisme.

Estratègia per a una destinació sostenible - A1

Plans de Turisme de Districte

La desconcentració territorial de l'activitat turística és un dels principals reptes que té plantejats Barcelona. En el Pla d'Actuació Municipal 2012-2015, el Govern municipal ho va fixar com una de les seves prioritats i així ho recull el Marc Estratègic i full de ruta 2012-2015, assenyalant com a objectiu de ciutat (4.9) impulsar nous atractors urbans que generin centralitat a tots els districtes i distribuir el turisme a tota la ciutat. També en el programa Barcelona Creixement es contempla aquest objectiu quan en la Mesura 2 es proposa crear i implementar uns plans de turisme de districte i de barri i itineraris econòmics sectorials.

Els plans de turisme de districte esdevenen una eina de gestió del turisme urbà que opera en el marc de la nova governança municipal i respon a aquells dos objectius: la redistribució territorial dels ingressos i de la riquesa generada pel turisme, i la generació i dinamització de nous fluxos turístics a tota la ciutat.

Del procés d'anàlisi, diagnòstic i elaboració de propostes que es deriven dels diferents plans de turisme s'han anat destil·lant una sèrie d'accions que en el seu conjunt configuren el marc d'actuació tant de les àrees i organismes municipals com dels mateixos districtes en l'estratègia de desconcentració de l'activitat turística.

El resultat ha estat un conjunt de 54 actuacions, agrupades en 6 programes que ordenen les línies d'acció de l'Ajuntament: per una banda, aquelles que tenen com a responsable una àrea o organisme de caràcter central, l'actuació del qual afecta al conjunt dels districtes (accions transversals) i d'altra banda aquelles que són específiques de cada districte en tant que desenvolupen aspectes concrets del seu pla de turisme. Concretament, els 6 programes són els que segueixen:

- 1 Informació i difusió: impulsar accions per donar a conèixer els barris i districtes des d'una perspectiva turística.
- 2 Desenvolupament de l'activitat turística: posar en valor els atractius i recursos potencials del territori, afavorint el desenvolupament i creació de producte turístic.
- 3 Projectes territorials estratègics: incorporar la vessant turística en els projectes claus per a la desconcentració.
- 4 Ordenació i regulació: establir les normatives per tal de minimitzar els efectes de l'activitat turística i vetllar pel seu compliment.
- 5 Foment activitat econòmica: fomentar l'activitat turística com a generadora d'activitat econòmica i ocupació.
- 6 Gestió turística: potenciar les estructures administratives necessàries.

S'ha establert el full de ruta per implementar els plans de turisme als diferents districtes. El desenvolupament dels Plans de Turisme de Districte, coordinat a través de la Taula de Tècnics de turisme de districtes, constituïda al mes de juny, ha permès el desplegament de la senyalització turística en 703 punts a cinc dels deu districtes i la creació de mapes turístics (de ciutat i de districtes). Els plans de turisme de districte també han implicat desenvolupar actuacions conjuntes en els atractius turístics i en els nodes turístics. En són exemples:

- El **Castell de Torre Baró**
- Les obres de millora i accessibilitat del **Turó de la Rovira**.
- La remodelació de la **plaça de les Glòries**, que incorpora una nova oficina d'informació de Turisme de Barcelona.

Dels projectes de col·laboració relacionats amb els Plans de turisme de districte, en destaquen:

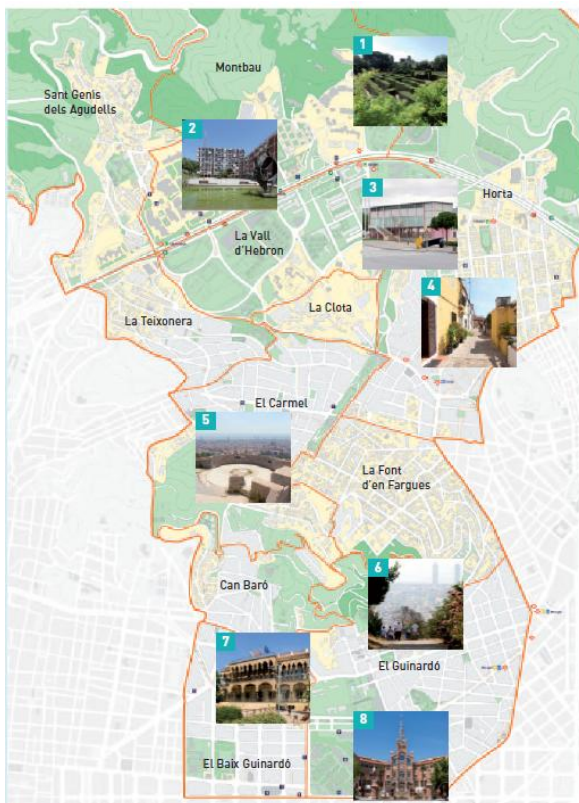
- El **Saló Internacional de Turisme de Catalunya (SITC)** el 4 i 6 d'abril, que va donar a conèixer els atractius turístics de diferents barris de Barcelona, identificats per primer cop a través dels plans de turisme de districte.
- Presentació i distribució del **nou mapa turístic editat** dels diversos punts turístics dels districtes, incorporant la imatge de Marca Barcelona.
- Presentació del **projecte pilot d'Oficina Turística Virtual**, projecte desenvolupat amb l'IMI amb la col·laboració de Microsoft (anticipació de taules tàctils en diversos punts de la ciutat per perfilar i definir el projecte).

S'ha dotat de **recursos provinents de la taxa turística** als districtes d'Horta-Guinardó, Ciutat Vella, Sarrià, Les Corts i Sants-Montjuïc per a l'execució de la senyalització turística per a vianants. També s'han transferit recursos per a la redacció dels projectes als districtes de l'Eixample, Gràcia, Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí.

Des del 24 d'abril funciona un nou producte turístic, promogut per Turisme de Barcelona, a càrrec de la iniciativa privada que consisteix en un tour diari en autocar pels districtes de Sant Martí i Horta-Guinardó, els dos primers itineraris en els quals es posen en marxa els tours dels districtes de la capital catalana. El Tour del Laberint, a Horta-Guinardó, i La Ciutat Intel·ligent, pel 22@ de Sant Martí, són dos circuits que apropen als visitants els atractius d'aquests dos barris allunyats del centre històric i contribueixen a ampliar el ventall de punts d'interès de la ciutat, més enllà dels tradicionals espais turístics.

Les dues noves rutes contribueixen a aquest esforç per incloure els districtes en la cadena de valor de l'activitat turística i escriure el seu propi relat per proposar al visitant una mirada diferent a la Barcelona icònica. Es tracta d'oferir nous encants especialment als turistes que tornen per segona vegada a la ciutat i ja coneixen els llocs més emblemàtics i concorreguts. Però no només estan pensats per els turistes, sinó que també aporten als mateixos barcelonins i veïns de l'àrea Metropolitana una nova concepció del seu entorn que dóna la possibilitat de descobrir espais i llocs poc coneguts. Un nou enfocament que permetrà al barceloní fer de turista a la seva pròpia ciutat.

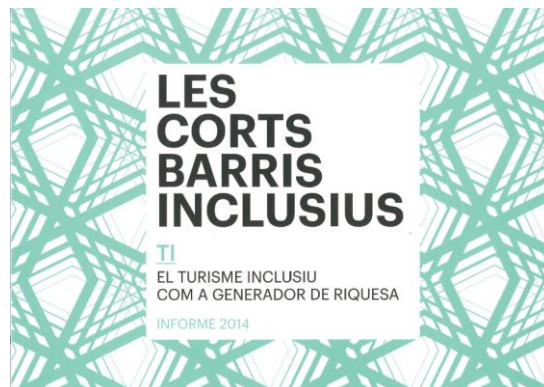

Estratègia per a una destinació sostenible - A1

Les Corts, turisme inclusiu

El Districte de les Corts ha treballat en el seu Pla de Turisme per donar a conèixer els atractius del territori, més enllà de les icones reconegudes, impulsant la col·laboració amb els hotelers per explorar el potencial del turisme inclusiu, aprofitant la tasca que s'està fent al districte per esdevenir un clúster de la inclusió, i fent que el territori sigui atractiu i especialitzat per acollir visitants amb discapacitat o amb necessitats especials, famílies amb nadons, gent gran, persones amb al·lèrgies alimentàries, etc.

Segons l'estudi "**El turisme inclusiu com a generador de riquesa**", encarregat pel districte a l'Escola de Negocis ESADE, i presentat pel Districte de Les Corts el passat 29 d'octubre de 2014, aquesta tipologia de turisme abastaria aproximadament 1.000 milions de persones amb discapacitats a tot el món, el que representa un 15% de la població mundial. Només a Europa, el mercat potencial de viatgers amb necessitats especials d'accés és de 89'3 milions de persones, i es calcula que el sector turístic europeu perd fins a 142.000 milions d'euros cada any per la manca d'accessibilitat dels seus productes i serveis.

Aquest estudi serveix com a base per treballar propostes concretes amb els establiments hotelers, l'espai públic i en general els serveis del districte, per tal de millorar-ne l'accessibilitat (obres infraestructurals i equipaments per facilitar l'accés als discapacitats), però també per treballar aspectes com l'actitud i formació del personal i preparació de l'establiment respecte aquest públic potencial com a element diferenciador dels hotels de les Corts, per exemple amb polítiques de flexibilitat gastronòmica per atendre persones amb al·lèrgies alimentàries, serveis afegits o equipaments per a les necessitats per a la gent gran o famílies amb nadons, persones cegues, sordes, etc...L'estudi apunta també una manca d'informació dels serveis oferts en aquest àmbit, en els circuits habituals d'informació turística.

Com a element clau per millorar en aquests aspectes, des del districte de les Corts s'ha treballat a partir de l'Espai d'Inclusió 20+20+20, amb la participació directa de les organitzacions de persones amb discapacitat del districte, que hi són representades.

Estratègia per a una destinació sostenible - A1

Destinació Barcelona

Barcelona és un municipi de 100 km², però és també un territori molt més ampli que les millores de la connectivitat han anat convertint en un continu urbà. Avui l'àrea d'influència de Barcelona és un complex sumatori de referències turístiques que la configuren com a un poderós referent internacional, per això s'insisteix en la col·laboració mútua entre la ciutat de Barcelona i el conjunt del seu territori d'influència, fonamentada en un esquema win-win que reporta beneficis per a les dues parts.

Quan parlem de destinació Barcelona ho fem sense que això es refereixi a uns límits geogràfics i administratius precisos. Les delimitacions d'una destinació venen marcades en bona part per la demanda. Els turistes són els que acaben fixant l'amplitud espacial d'aquest terme i els que li donen un sentit econòmic i social.

La marca territorial turística, en canvi, es promou des de l'oferta (agents públics i privats) en una necessitat d'ordenar i identificar l'espai turístic on es treballa i de liderar les estratègies de promoció vers els mercats. Una comissió integrada pels equips directius de les àrees de turisme de la Diputació de Barcelona, l'ajuntament de Barcelona i el consorci Turisme de Barcelona han reflexionat sobre aquest binomi cercant línies de cooperació. A través del conveni subscrit entre les parts.

L'aprovació recent de la marca turística **Costa de Barcelona**, que engloba les comarques del Maresme, Baix Llobregat, Garraf i Alt Penedès, és per a la ciutat de Barcelona una oportunitat de futur per continuar construint junts —administracions, consorcis de promoció i sector privat— la Destinació Barcelona.

Les tres marques turístiques de la província de Barcelona —Costa Barcelona, Paisatge de Barcelona i Barcelona Pirineus i els seus divuit punts turístics inclouen mar i platges, paisatges d'interior, art i patrimoni cultural, gastronomia, així com la riquesa d'un important passat industrial o els beneficis de les aigües termals, entre molts altres.

L'objectiu fonamental del nou Programa **"Barcelona és molt més"** del Consorci Turisme de Barcelona és promocionar l'oferta turística de la ciutat i la de les comarques de Barcelona, com una destinació turística integral, d'alt valor afegit, treballant conjuntament i des d'una única plataforma, generant una destinació turística amb més atractius, continguts i activitats per als visitants.

Organització de gestió de la destinació - A2

Taula i Ponència Municipal Turisme i Ciutat

La creació de la **Taula Municipal Turisme i Ciutat** i de la seva *Ponència Tècnica* com a òrgans de coordinació de la política turística de la ciutat, permet enquadrar la certificació i en facilita el seguiment, l'actualització i el compliment dels requisits i accions del Pla d'Acció associat.

La Taula Tècnica Municipal Turisme i Ciutat és una eina operativa de coordinació transversal i de proposta als òrgans executius en matèria de turisme. És un instrument del govern de la ciutat per garantir la coherència de les accions de les diferents àrees en les polítiques turístiques de l'Ajuntament de Barcelona. Presidida per la Tinenta d'Alcalde d'Economia, Empresa i Ocupació, és impulsada pel Gerent Municipal, cosa que garanteix la transversalitat, la capacitat de generar encàrrecs a l'organització municipal i la vinculació als òrgans de govern de l'estructura municipal executiva. En formen part els gerents de les àrees i sectors d'actuació municipal. També compta amb la presència d'un representant del Consorci de Turisme de Barcelona com a òrgan responsable de la promoció turística de la ciutat. Al llarg del 2014 la Taula s'ha reunit en dues ocasions.

La Ponència Turisme i Ciutat, com a espai tècnic per a l'impuls i el seguiment de les accions en matèria de turisme, tracta de donar resposta al conjunt de qüestions relacionades amb l'activitat turística que es produeixen a la ciutat, amb interès en assegurar una línia de treball coherent, cohesionada i efectiva. És presidida per la Gerència Adjunta de Projectes Estratègics, i esdevé un veritable instrument de coordinació transversal en matèria turística, assegurant una estreta i efectiva coordinació interdepartamental cada dos mesos. Està integrada per representants de les diverses àrees i departaments municipals i compta amb la presència d'un representant del Consorci Turisme de Barcelona. Al llarg de 2014 la Ponència s'ha reunit en cinc ocasions i ha assumit com a projectes prioritaris les dades d'activitat turística, l'enquesta de percepció del turisme, l'Impost d'Estades en Establiments Turístics, Marca Barcelona, Smart Tourist Destination, Biosphere, plans de turisme de districte i l'allotjament turístic.

Organització de gestió de la destinació - A2**Barcelona Sustainable Tourism**

El Barcelona Sustainable Tourism, el **programa del Consorci Turisme de Barcelona** que promou el turisme sostenible a la ciutat, ha comptat el 2014 amb el suport de **23 empreses membres**, totes elles compromeses amb el gaudi sostenible de la ciutat, i que amb la diversitat de sectors d'activitat donen compte de la transversalitat d'aquesta temàtica:

- allotjaments amb sensibilitat ambiental i social
- hotels amb certificacions ambientals reconegudes
- espais i serveis especialitzats en l'organització d'esdeveniments sostenibles
- espais i serveis especialitzats en l'organització de visites a la ciutat
- mitjans de transport sostenible
- empreses que ofereixen serveis per a la sostenibilitat
- empreses especialitzades en serveis d'accessibilitat.

A desembre de 2014, són membres del Barcelona Sustainable Tourism:

- Hotel Alimara Barcelona
- Hotel Barcelona Princess
- Hotel Barcelona Sarrià
- Fairmont Hotel Rey Juan Carlos I
- INOUT Hostel Barcelona
- Lodging Apartments
- Twentytú High-Tech Hostel
- CCIB Centre de Convencions Internacional de Barcelona
- Palau de Congressos de Catalunya
- Incentives Barcelona
- Barcelona Guide Bureau
- Barcelona Special Traveler
- Barcelona Zero Limits
- Cripta Gaudí de la Colònia Güell
- Glide Barcelona
- Ecootra Motos
- Lasal del Varador
- Taxi Ecològic
- Fundació Privada Trinijove
- Lavola
- Share Barcelona
- Van Cart Distribucions
- Gremi d'Hotels de Barcelona

El dia 5 de juny de 2014, **Dia Mundial del Medi Ambient**, Turisme de Barcelona promogué el turisme sostenible a la principal oficina d'informació turística de la ciutat, la de Plaça Catalunya. El visitant va poder trobar-hi informació, consells i recursos per a poder gaudir de la ciutat de manera sostenible, amb missatges com “gaudeix de les tradicions i els costums locals”, “mou-te en transport públic”, etc. i idees per practicar el turisme sostenible a Barcelona.

Des de la línia Sustainable Tourism de Turisme de Barcelona es convida al visitant a gaudir de les tradicions i costums locals, a donar suport a l'economia local comprant productes de la zona, a consumir productes ecològics i de proximitat, a moure's en transport públic i usar vehicles ecològics, a estalviar energia i a tractar de minimitzar la generació de residus, així com fer rutes per conèixer la Barcelona dels barris i els atractius turístics a prop de Barcelona.

Organització de gestió de la destinació - A2

Impost d'Estades en Establiments Turístics

L'IEET grava les estades en establiments hotelers, apartaments turístics, càmpings, establiments de turisme rural, albergs de joventut, habitatges d'ús turístic, àrees de pernoctació destinades a albergs mòbils, embarcacions de creuers turístics.

Sense perjudici dels objectius al qual s'han de destinar els recursos del FFT, les administracions locals participen d'aquests recursos en els següents termes:

- Amb caràcter general, es destina a les administracions locals el 30% del rendiment obtingut en els establiments i equipaments del seu territori.
- La ciutat de Barcelona participa del 30% del FFT i del 50% del diferencial entre tarifa general i la tarifa específica del municipi.

RECAPTACIÓ TOTAL (NOVEMBRE 2012 - DESEMBRE 2014)		
Recaptació CAT	81.871.171,03 €	
Recaptació BCN	41.443.268,14 €	50,62% del total recaptat a Cat
Ingrés Ajuntament Barcelona	13.995.369,23 €	33,77% del total recaptat a BCN

L'IEET es recapta mitjançant autoliquidació, que presenten i ingressen trimestralment els titulars de l'explotació dels establiments o equipaments turístics, com a subjectes passius substituïts del contribuent. La gestió, recaptació i inspecció de l'IEET correspon a l'Agència Tributària de Catalunya.

D'acord amb la tarifa fixada al Decret llei 3/2012, de 16 d'octubre:

o **Tarifes (*):**

TIPUS ESTABLIMENT	BCN ciutat	Resta Catalunya
Hotel 5* GL i embarcacions de creuer	2,25 euros	2,25 euros
Hotels 4* i 4 Superior	1,10 euros	0,90 euros
Resta d'establiments i equipaments	0,65 euros	0,45 euros

()Aquestes tarifes no incorporen el càlcul resultant de l'aplicació de l'IVA (10%)*

S'estableix un import màxim de quota, corresponent a set unitats d'estada per persona.

Els ens locals han de destinar la participació a actuacions concretes de promoció turística que es derivin de les directrius d'actuació, i han de certificar el destí efectiu dels crèdits a la finalitat de promoció turística.

Les directrius per al 2014, proposades per la Comissió del Fons i ratificades pel Comitè bilateral de la Generalitat, van ser remeses per la Direcció General de Turisme als ajuntaments el passat 11 d'abril i són les següents:

1. Suport als segells d'especialitat de la destinació: turisme familiar, turisme esportiu, turisme sènior i turisme accessible.
2. Millora de l'experiència turística del visitant en els equipaments d'informació i gestió turística.
3. Pla de formació en idiomes, en atenció al client i en prestació dels serveis, amb l'objectiu d'assolir l'excel·lència.
4. Millora de l'experiència turística estimulando la creació i consolidació de nou producte turístic sobre la base dels recursos turístics de la destinació.
5. Aplicació de les tecnologies d'informació i comunicació a la millora de l'experiència turística.
6. Millora de la senyalització turística de la destinació.
7. Priorització de la captació de turisme interior, afavorint que el català faci turisme a les destinacions catalanes.
8. Pla de captació i retenció de mercats de proximitat (Espanya i França).
9. Pla de captació i retenció de mercats internacionals en coordinació amb el pla d'actuacions de l'Agència catalana de Turisme.

Per acord de la Comissió de Govern del 17 d'abril de 2013, es transfereix el 50% de cada ingrés al Consorci de Turisme de Barcelona i es reserva per a projectes pròpiament municipals l'altre 50%.

El quadre següent mostra el detall dels ingressos percebuts i d'aquesta distribució entre el Consorci Turisme de Barcelona i el propi Ajuntament:

Data cobrament	Període de la Recaptació	Total cobrat	Traspàs a Turisme de Barcelona	Projectes Ajuntament de Barcelona
Juny 2013	nov. 12 - març 13	1.750.280 €	875.140 €	875.140 €
Oct. 2013	abril - juny 13	1.782.309 €	891.154 €	891.154 €
Des. 2013	jul. - set. 13	2.010.048 €	1.005.024 €	1.005.024 €
Maig 2014	oct. - des. 13	1.454.336 €	727.168 €	727.168 €
Juliol 2014	gener - març 14	1.282.480 €	641.240 €	641.240 €
Nov. 2014	abril - juny 14	1.913.042 €	956.521 €	956.521 €
13 gener 2015	juliol 14 - set. 14	2.216.214 €	1.108.107 €	1.108.107 €
14 maig 2015	oct. 14 - des. 14	1.586.661 €	793.330 €	793.330 €
Total		13.995.369 €	6.997.685 €	6.997.685 €

Al llarg de 2014 els projectes de promoció turística gestionats per àrees de l'Ajuntament de Barcelona per acords de Comissió de Govern de 19 de març de 2014, 28 de maig de 2014, 25 de juny de 2014, 8 d'octubre de 2014, 5 de novembre de 2014 i 17 de desembre de 2014 han sumat un total de 3.329.952,50€ i són:

- ✓ Nova oficina d'informació turística a la plaça de les Glòries
- ✓ Ampliació funcionament de l'eix Maria Cristina
- ✓ Esclatec i Segway, cadires giroscòpiques i segways adaptades per facilitar visites a museus
- ✓ Art Ticket-Promoció Aeroport
- ✓ Nou punt d'interès turístic: Torre del Baró (Nou Barris)
- ✓ Festa Catalana
- ✓ Megafonia inalàmbrica a les platges (IP)
- ✓ App Museus-idiomes
- ✓ Mapa Barcelona + Sostenible
- ✓ Base de dades i agenda d'interès turístic
- ✓ Senyalització turística de vianants de Les Corts
- ✓ Senyalització Parc Güell
- ✓ Oficina Turística Virtual-Punts Interès Turístic Districtes
- ✓ Barcelona Summer University
- ✓ Revista Barcelovers
- ✓ Apps Districtes (fase II)
- ✓ Modernisme: redisseny ruta (1a fase)
- ✓ BCU: Projecte Acollida
- ✓ Senyalització turística de vianants de Sarrià- Sant Gervasi (fase II)
- ✓ Senyalització turística de vianants de l'Eixample. Projecte executiu
- ✓ Senyalització turística de vianants de Nou Barris. Projecte executiu
- ✓ Senyalització turística de vianants de Sant Andreu. Projecte executiu
- ✓ Senyalització turística de vianants de Sant Martí. Projecte executiu
- ✓ Senyalització turística de vianants de Gràcia. Projecte executiu
- ✓ Seatrade Med
- ✓ Senyalització direccional xarxa de transport públic- TMB/FGC
- ✓ Campanya de descentralització del turisme internacional a Barcelona 3r i 4rt trimestre de 2014
- ✓ Disseny i desplegament d'Apps i senyalització de 5 rutes verdes d'interès turístic
- ✓ Anàlisi predictiva del comportament del turisme
- ✓ Festival Llum BCN
- ✓ Web Turisme Inspira, continguts i traduccions
- ✓ Mapa de Desconcentració Turística
- ✓ Punt d'informació i de suport per als visitants del Turó de la Rovira i servei de vigilància nocturna

- ✓ BCN-BSO – APP mòbil per a la navegació sonora i musical per Barcelona
- ✓ Dinamització Turística Plaça Glòries
- ✓ Mapa del Districte de Sant Martí
- ✓ Seatrade Med. Fase II
- ✓ Senyalització Turística vianants Sant Andreu. Projecte Executiu. Fase II
- ✓ Disseny i edició de material de difusió turística del Districte de Nou Barris (Mapa patrimonial i vídeos aeris del patrimoni)
- ✓ Il·luminació i disseny de la imatge externa dels elements que componen la pista de gel i el seu entorn per la campanya de Nadal 2014 de Barcelona
- ✓ Mapa de Collserola
- ✓ Difusió del pla de turisme del districte de Sant Andreu
- ✓ Instal·lació de la senyalització turística del districte de Sant Andreu
- ✓ Pla de mobilitat turística de Barcelona
- ✓ Disseny i elaboració de les rutes turístiques del Districte de Sarrià-Sant Gervasi, i edició de les rutes turístiques, així com de materials promocionals en el marc del Pla de Turisme
- ✓ La Festa Catalana
- ✓ Disseny, desenvolupament i desplegament del Sistema d'Informació de Proximitat de Barcelona Contactless als hotels de la ciutat
- ✓ Millora, adequació i condicionament d'elements d'accessibilitat i mobiliari de les platges del Litoral de Barcelona i de la zona de banys del Parc del Fòrum
- ✓ Senyalització turística vianants del Districte de l'Eixample. Projecte Executiu. Fase II
- ✓ Serveis TIC de Turisme.

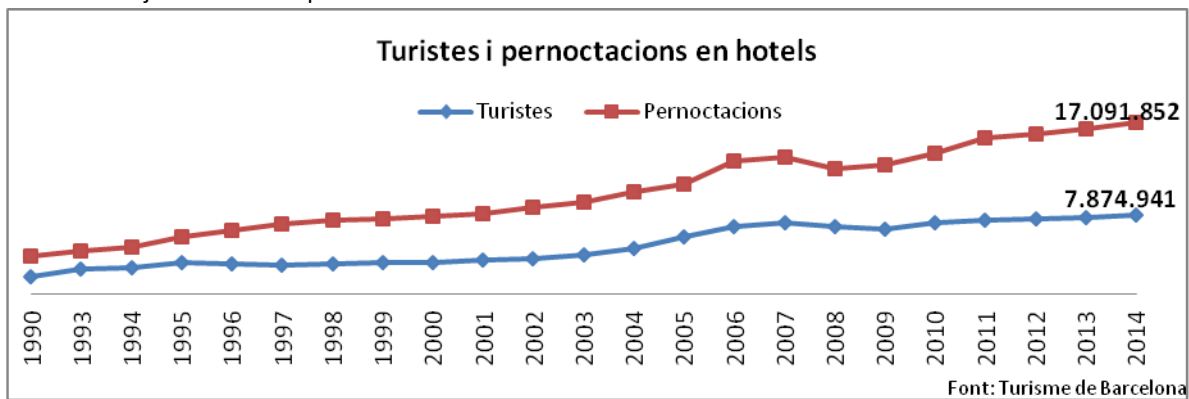

Monitoratge - A3

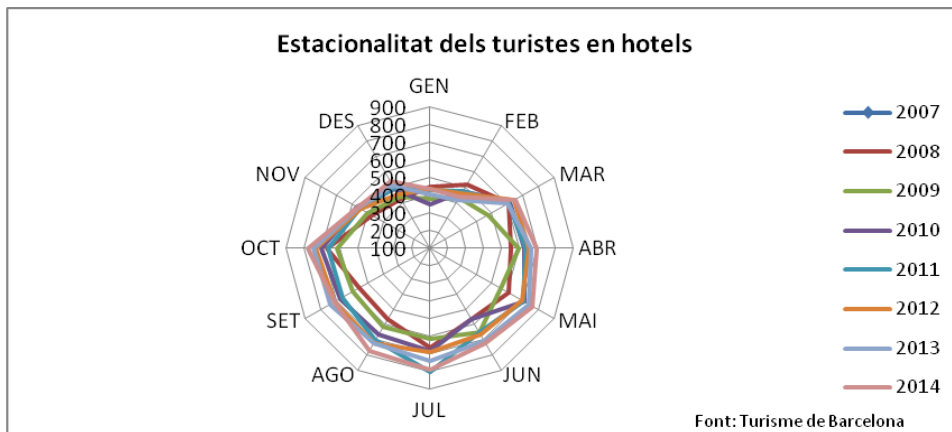
Sistema d'Indicadors

Es disposa d'un sistema d'indicadors, del seu càlcul i la seva evolució, que reflecteixen els processos en matèria de desenvolupament turístic sostenible.

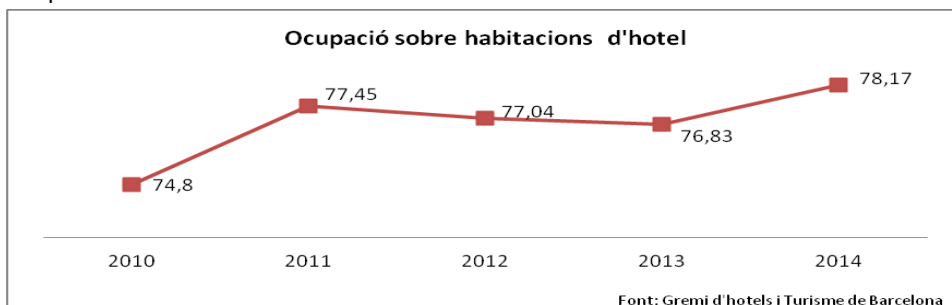
Turistes allotjats en hotels i pernoctacions

Estacionalitat dels turistes en hotels

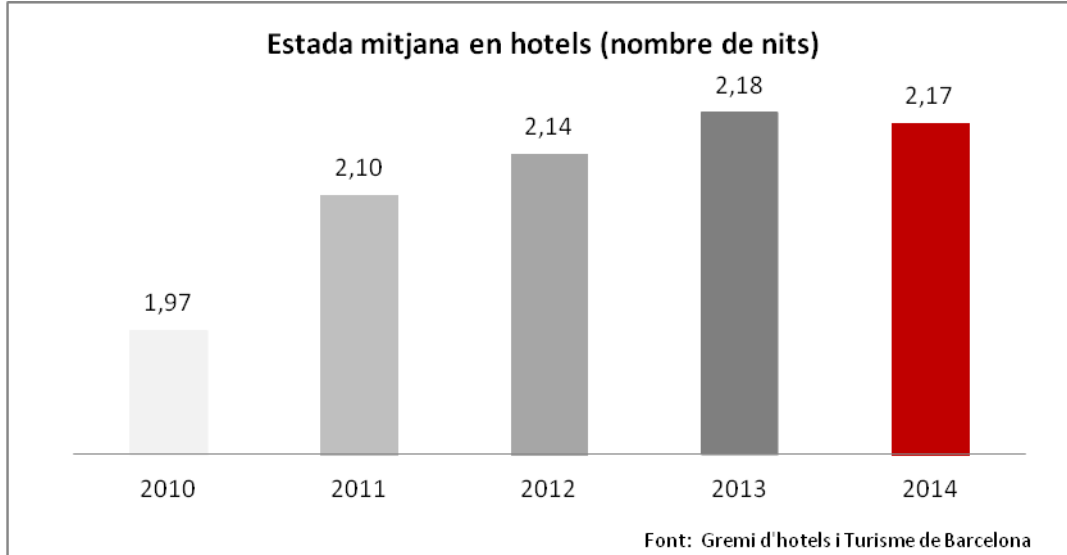

Ocupació hotelera

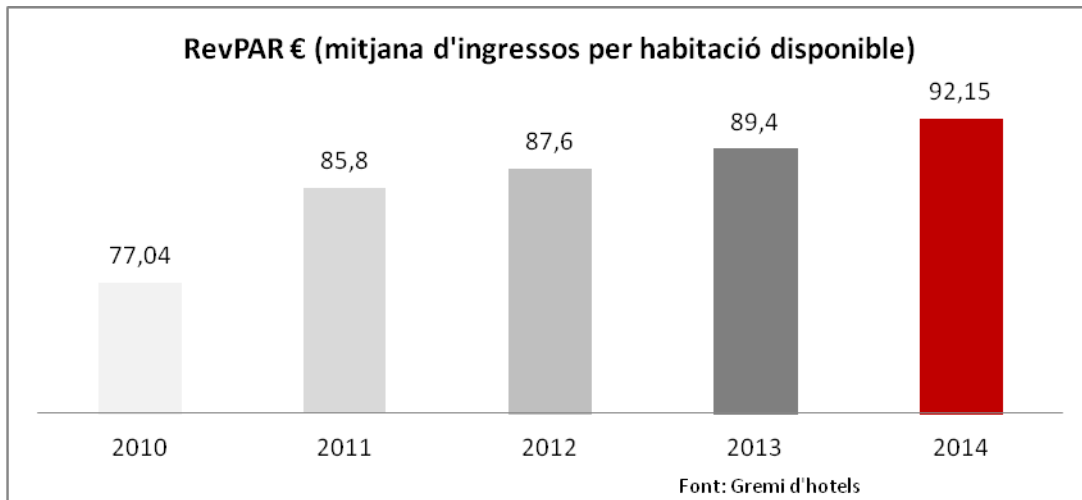

Estada mitjana en hotels

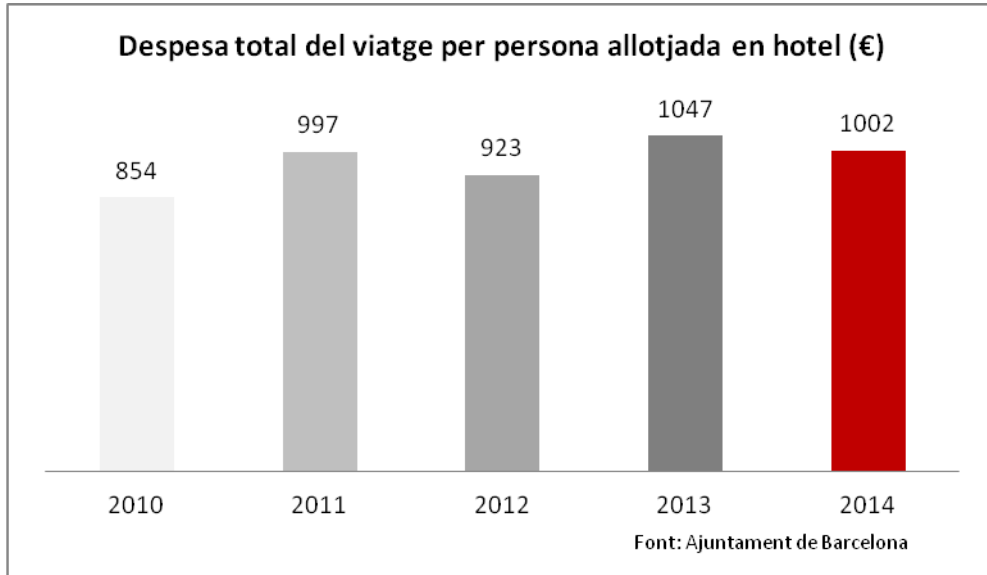

RevPAR –Rendibilitat hotelera

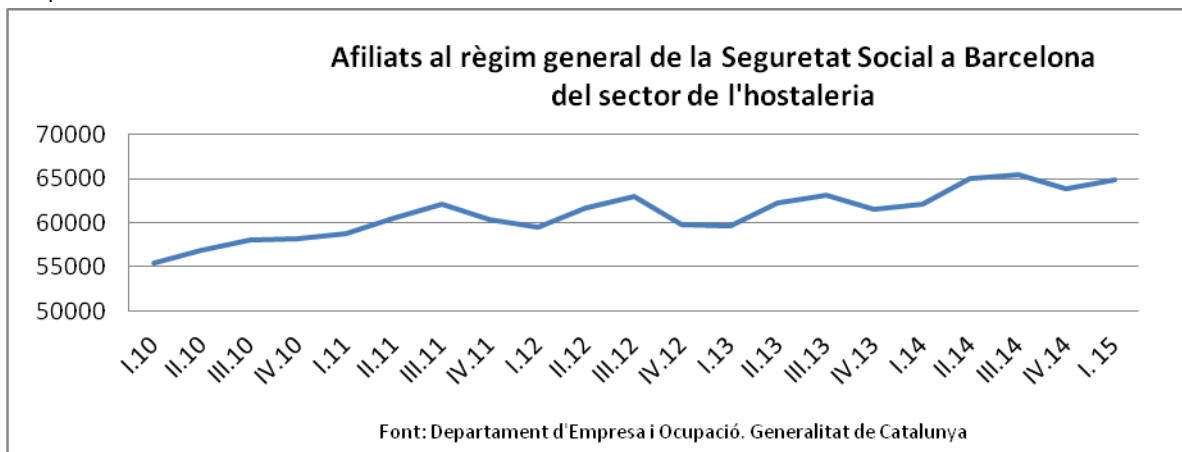

Despesa turística

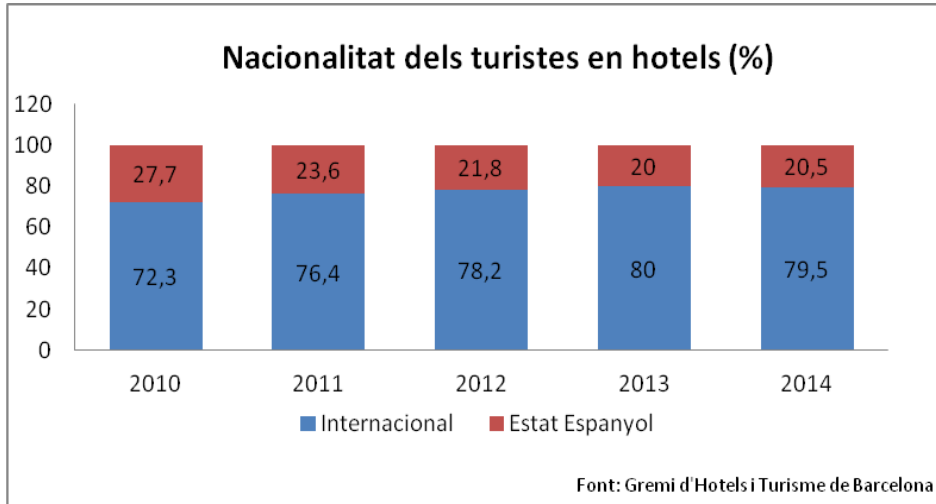

Ocupació al sector de l'hostaleria

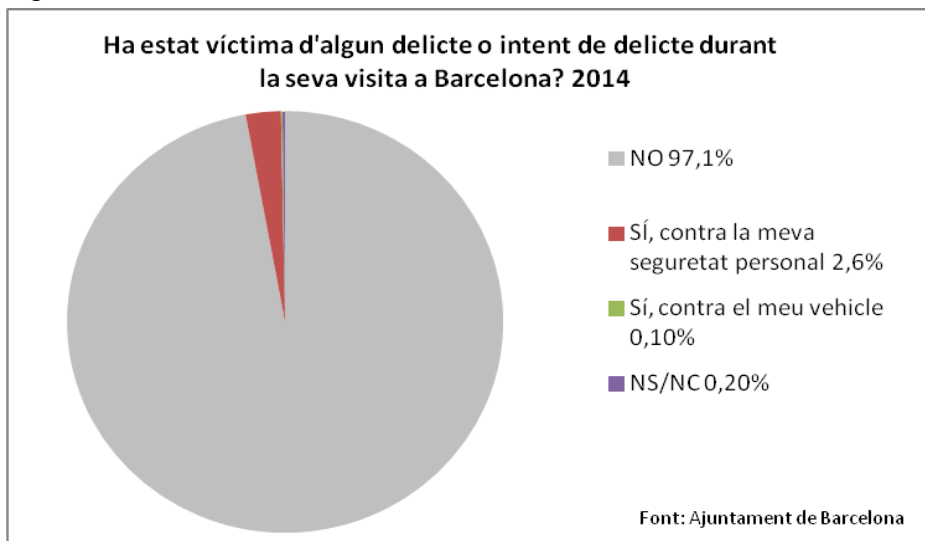

Procedència dels turistes

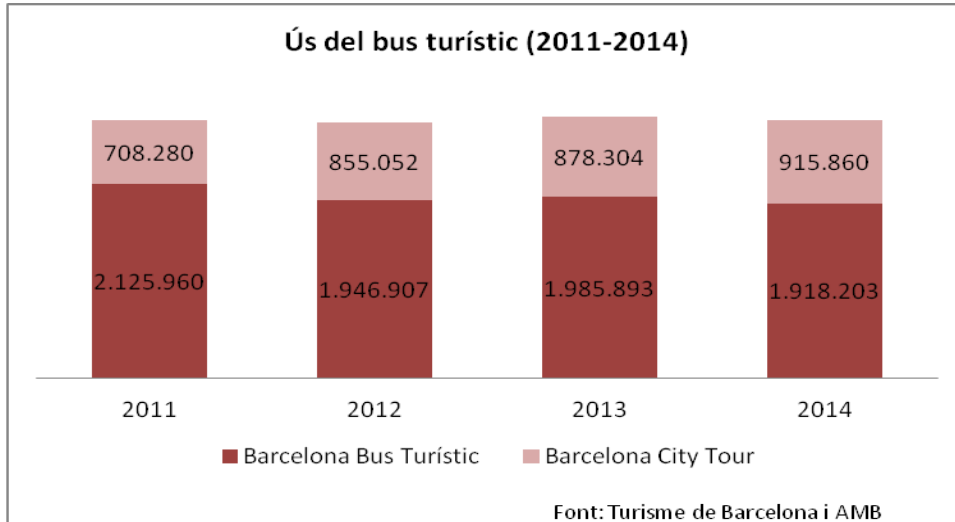

Seguretat dels turistes

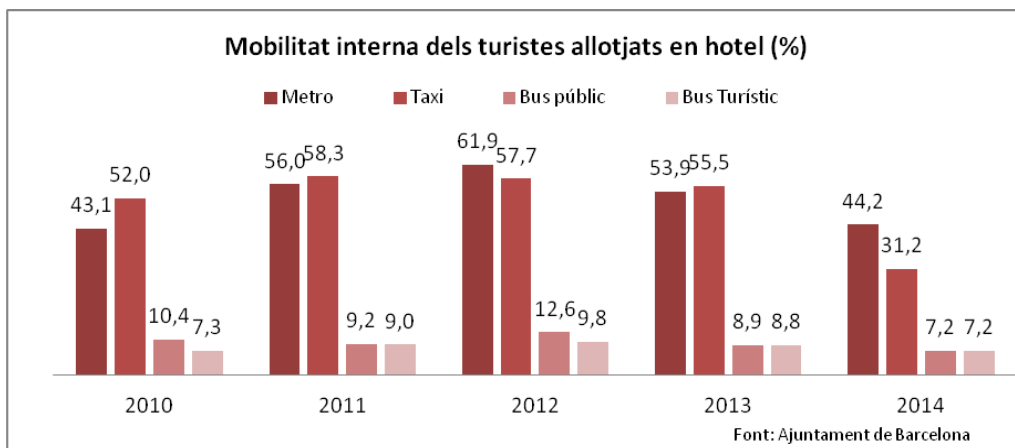

Usuaris Bus Turístic i Barcelona City Tour

Mobilitat dels turistes

Indicadors Culturals de Barcelona. 2014. Visitants.

Museus i espais d'interès arquitectònic

El Born Centre Cultural ¹	1.894.400
Castell de Montjuïc	577.639
Museu d'Història de Barcelona. MUHBA	
Museu	973.034
Espais patrimonials	387.038
Museu Ciències Naturals de Barcelona	207.737
Museu del Disseny de Barcelona ²	60.808
Museu Picasso	919.814
Museu Frederic Marès	38.811

Reial Monestir de Pedralbes³ 65.750

Festes

La Mercè	1.515.187
Cavalcada de Reis	600.000
Nit dels Museus	159.956
La Festa Catalana	50.000

Festivals

Festival Grec	80.635
BCNegra	9.762
Setmana de la Poesia de Barcelona	4.236
Món Llibre	21.000
Festival de Ciència, Tecnologia i Innovació	23.000
Dau Barcelona	14.100
Barcelona Novel·la Històrica	1.256

1.El Born Centre Cultural s'ha inaugurat l'11/9/2013.

2.El Museu del Disseny ha obert les seves portes el 13 de desembre de 2014

3.El Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes el 2013 ha començat a funcionar independentment del MUHBA

Font: Institut de Cultura de Barcelona. Ajuntament de Barcelona

Visitants

	2010	2011	2012	2013	2014
Museu Picasso	1.065.388	1.057.399	948.869	915.226	919.814
Zoo de Barcelona	1.054.885	1.164.013	1.080.187	1.070.104	1.057.188
Castell de Montjuïc	1.200.000	1.318.000	1.159.042	1.072.000	577.639
CosmoCaixa	721.337	830.282	788.176	716.877	739.649
L'Aquàrium	1.514.570	1.675.735	1.647.163	1.718.380	1.590.420
Museu del Futbol Club Barcelona	1.311.638	1.626.990	1.540.648	1.506.022	1.530.484
CaixaForum	733.945	782.529	971.101	686.151	775.068
Basílica de la Sagrada Família	2.317.349	3.202.000	3.233.526	3.176.970	3.260.880
La Pedrera	943.782	962.293	861.583	944.509	932.356
Poble Espanyol				1.258.645	1.236.664

Monitoratge - A3

Satisfacció dels turistes

L'**enquesta als turistes** allotjats en els hotels de la ciutat que es realitza cada any avalua el seu nivell de satisfacció. Els turistes valoren amb millor nota Barcelona cada any que passa: si el 2011 els turistes puntuaven la ciutat amb un 8,28 i el 2012 pujava al 8,41, la valoració global atorgada a la ciutat el 2013 fou de 8,42.

Els aspectes més valorats són l'arquitectura (9,21), l'oferta cultural (8,82), les platges (8,75) i el caràcter dels barcelonins (8,71). Cal destacar la millora constant de la valoració que els turistes fan de les platges de Barcelona: al 2011 era de 7,8, al 2012 de 8,35 i al 2013 de 8,75.

Com a novetat, a l'enquesta feta el 2013, es va preguntar per la preocupació per la sostenibilitat ambiental (amb resposta afirmativa en el 62.5% dels casos) i per la sostenibilitat social- cultural (amb un 65.9% que valoren que la ciutat es preocupa per aquest tema).

El 2014 l'enquesta a turistes ha ampliat la mostra i recollirà informació del conjunt de turistes allotjats a la ciutat, en hotels i en les altres tipologies d'allotjament.

Monitoratge - A3

Intel·ligència turística

Des de l'Ajuntament s'han endegat nombroses accions per millorar i incrementar el coneixement en relació a l'activitat turística de la ciutat. Es tracta d'iniciatives que afavoreixen la coordinació dels diferents operadors implicats i la realització d'estudis o recerques pel coneixement específic d'aspectes del turisme. S'han iniciat nombroses accions per millorar els processos d'intel·ligència turística de la ciutat. Es tracta d'iniciatives que tenen com a objectiu millorar el coneixement de l'activitat turística i la coordinació dels diferents operadors implicats, així com l'elaboració d'estudis o recerques pel coneixement específic d'aspectes del turisme.

La creixent complexitat dels diversos usos i fluxos que caracteritza l'activitat turística a la nostra ciutat, així com el fet que cada cop hi sovintegin més esdeveniments, grans congressos, convencions i arribades massives de visitants, condueix a la creació, l'any 2013, d'un sistema d'informació i de coordinació municipal amb caràcter permanent que dona resposta a les diverses situacions en relació a l'ús que l'activitat turística fa de la ciutat: el SIGT.

ACTIVITAT TURÍSTICA A BARCELONA | Juliol de 2014

DESTACATS

- De maig a setembre les **Fontes de Montjuïc** tenen la màxima afluència de públic. L'horari es de dijous a diumenge de 21'00h a 23'30h. El dijous és el dia que reben més visitants (poden arribar entre 300 i 400 autocars) i el nombre va decreixent fins diumenge.
- Durant tot el mes de juliol el **Drec 2014 Festival de Barcelona** celebra espectacles per diversos espais de la ciutat. El 2014 va tenir una participació de 35.671 espectadors.
- El diumenge 6 de juliol els comerços poden romandre oberts.
- 12ª edició de la **Sala Montjuïc** del diumenge 6 al dijous 31 de juliol. Cinema a la fresca als jardins del Castell de Montjuïc als diferents dimecres i diumenges al vespre.
- Fins el dijous 10 de juliol se celebren concerts al **Festival Jardins de Pedralbes** (Raphaël, Carla Bruni, Bulka, ...).
- El **Plànetic Electronik Barcelona** se celebra tots els dimecres als Jardins Joan Brossa. S'estima una participació de 8.000 persones ida.
- El **Poble Espanyol** aplega nombrosos activats durant tot el mes: Jamie Cullum, Afina Serafina, Barcelona Metal Festival, Jeff Beck, Bona nit Barcelona 2014.
- Durant tot el mes de juliol hi ha una afluència massiva a les platges de Barcelona. Més d'una tercera part dels usuaris són persones no residents a la ciutat.
- Durant tot el mes s'apleguen nombroses festes majors de barri: El Raval, Poble Sec, El Carmel, Riquelme, la Ciutat Vella i Vila Olímpica.
- Si bé Barcelona té una alta destacionalitat de l'activitat turística al llarg de l'any, els mesos de juliol i agost es registra el major percentatge d'ocupació hotelera. L'any 2013 l'ocupació hotelera del mes de juliol va ser del 91,15% i la del mes d'agost del 91,64%.

Juliol 2014

DI	Dom	Dc	Di	Dv	Ds	Dg
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

DI	Dom	Dc	Di	Dv	Ds	Dg
1	Creuers	Port de Barcelona	Visitant	13.000	23.000	
2	080 Barcelona Fashion	St. Pau Recinte Modernista	Miut	10.000	10.000	
3	080 Barcelona Fashion	St. Pau Recinte Modernista	Miut	10.000	10.000	
4	080 Barcelona Fashion	St. Pau Recinte Modernista	Miut	10.000	10.000	
5	080 Barcelona Fashion	St. Pau Recinte Modernista	Miut	10.000	40.000	
6	080 Barcelona Fashion	A tota la ciutat	Miut	25.000		
7	Creuers	Port de Barcelona	Visitant	18.500		
8	Concert David Bisbal	Plaça Sant Jordi	Local	18.000	48.500	
9	Barcelona Harley Days	A tota la ciutat	Miut	12.000		
10	Creuers	Port de Barcelona	Visitant	22.000	34.000	
11	Barcelona Harley Days	A tota la ciutat	Miut	12.000		
12	Concert One Direction	Estadi Lluís Companys	Local	50.000	60.000	
13	11 Festival Cruïlla Barcelona	Forum	Local	12.000	12.000	
14	Creuers	Port de Barcelona	Visitant	11.000	23.000	
15	Festival Cruïlla Barcelona	Forum	Local	12.000		
16	Creuers	Port de Barcelona	Visitant	22.000	24.000	
17	Festival Cruïlla Barcelona	Forum	Local	12.000		
18	Aniversari Dagoberto	Fontes de Montjuïc	Local	30.000	30.000	
19	Creuers	Port de Barcelona	Visitant	10.000	30.000	
20	Festival Afoceña. Soa Africa	Molí de la Fusta	Miut	20.000	30.000	
21	Creuers	Port de Barcelona	Visitant	23.000		
22	Creuers	Port de Barcelona	Visitant	11.000	11.000	
23	Creuers	Port de Barcelona	Visitant	21.000	36.000	
24	Assemblea Testimoni de Jahova	Plaça Sant Jordi	Miut	15.000		
25	Barcelona Beach Festival	Plaça Sant Jordi i Forum	Miut	35.000		
26	Assemblea Testimoni de Jahova	Plaça Sant Jordi	Miut	15.000	45.000	
27	Creuers	Port de Barcelona	Visitant	21.000	36.000	
28	Assemblea Testimoni de Jahova	Plaça Sant Jordi	Miut	15.000		

Nombre de persones estimades

- > 60.000
- 30.000 - 60.000
- 10.000 - 30.000
- < 10.000

ESPAIS

Dimarts 8

Diumenge 20

ACTIVITAT TURÍSTICA A BARCELONA | Juny de 2014

BALANÇ D'ACTIVITAT TURÍSTICA - A 16 DE JUNY DE 2014

Turistes allotjats en hotels

Pernoctacions hoteleres

Passatgers per l'aeroport

Passatgers de creuers

% de barcelonins que creuen que...

Valoració dels barcelonins de la gestió municipal del turisme

Participació dels barcelonins de la importància econòmica del turisme

% de barcelonins que han allotjat visitants a casa seva en el darrer any (i quants)

Font: Elaborat pel Grup de Treball SIGT (Govern Municipal, Govern Tècnic de Programes i Direcció de Turisme i Espectacles).
Taula: Índexs activitat, d'arribada turística i d'ocupació hotelera. El complementari el flux de passatgers de creuers que arriba a Barcelona.

El Sistema d'Informació i Gestió Turística (SIGT) consisteix en un informe mensual amb la previsió de l'activitat turística de la ciutat i el flux d'arribada de visitants per establir les mesures de gestió

que minimitzin el seus efectes a la ciutat i afavoreixin una millor experiència de visita. També pretén aconseguir una millor coordinació entre els serveis municipals i els operadors i agents turístics. Els proveïdors regulars de la informació són: Port de Barcelona, Fira de Barcelona, Turisme de Barcelona (Barcelona Convention Bureau), Gremi d'Hotels de Barcelona i Guàrdia Urbana. El 2014 s'ha afegit nous col·lectius en aquesta distribució, com els membres del Comitè executiu de Turisme de Barcelona, els membres de la Taula de Tècnics de turisme de districte i el Cos Consular de Barcelona.

Al 2014 es manté l'elaboració de **l'Enquesta de Percepció Ciutadana del Turisme** que analitza el grau de satisfacció i els hàbits turístics dels ciutadans, així com la valoració de la gestió municipal del turisme. L'enquesta es fa en tres onades l'any. També s'ha elaborat l'informe d'impacte econòmic de l'activitat turística del 2013 i l'enquesta a turistes, així com l'enquesta a turistes Costa Barcelona i el Monogràfic de Turisme.

S'ha engegat el projecte d'informació de proximitat **Barcelona Contactless** que s'ha implementat a dinou oficines d'informació de Turisme de Barcelona, en 78 establiments hotelers de la mà del Gremi d'Hotels de Barcelona, i s'ha iniciat també la col·laboració amb ACATUR i APARTUR per ampliar el servei als albergs de joventut i als habitatges d'ús turístic respectivament.

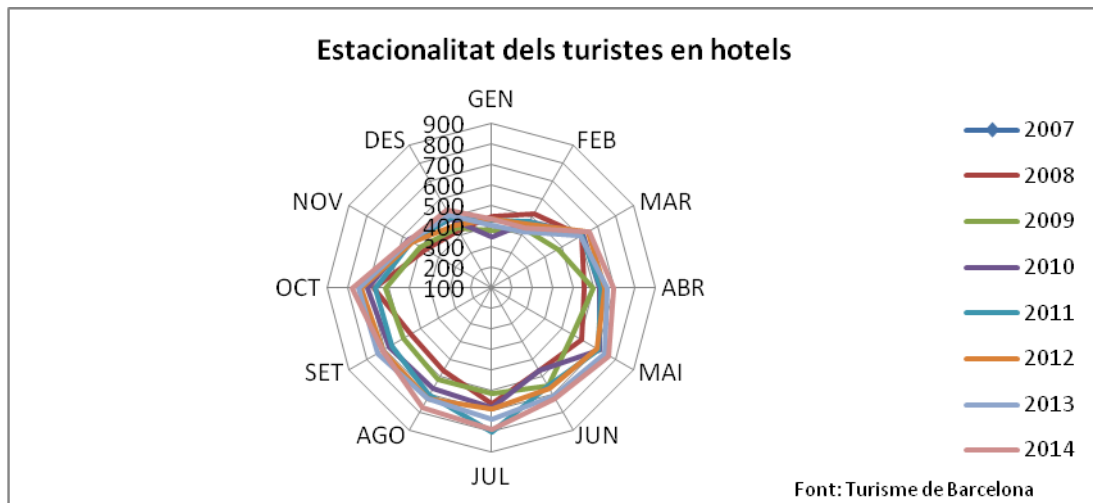
Gestió de l'estacionalitat del turisme - A4

Desestacionalització

El Pla Estratègic de Turisme de la ciutat de Barcelona 2015 detalla un conjunt de 18 trets que descriuen el Model turístic desitjat per a Barcelona. Es tracta d'uns trets que defineixen com es vol que sigui l'activitat turística i la seva relació amb la ciutat, destacant els diversos aspectes de l'activitat turística (l'oferta, la demanda i els impactes) i els aspectes econòmics, socials, culturals i territorials que incumbeix aquesta activitat. Un dels trets que descriu el Model turístic desitjat per Barcelona és una demanda diversificada, desestacionalitzada i multimotivacional.

Pel que fa a la demanda, la pluralitat de perfils és molt alta, fet que afavoreix la desestacionalització de l'activitat durant tota la setmana i al llarg de tot l'any.

Estacionalitat dels turistes en hotels

D'altra banda, el consorci publicoprivat Turisme de Barcelona actua com a agència de promoció turística de la ciutat. Aquest consorci, que presideix l'alcalde de Barcelona, està format per l'Ajuntament de Barcelona i la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, és a dir, amb una participació a parts iguals de l'Administració local i del sector privat. Turisme de Barcelona treballa per atraure activitat turística cap a la ciutat de Barcelona. Cada any duu a terme al voltant de 200 accions de promoció, seleccionades sobre la base de la segmentació de mercats, tant per països com per tipologies turístiques.

Barcelona se situa en les primeres posicions dels rànquings internacionals de turisme de negocis. Segons la International Congress and Convention Association (ICCA), Barcelona és la primera ciutat

del món en nombre de delegats i la tercera en nombre de congressos internacionals organitzats en el període 2008-2012.

Barcelona s'ha especialitzat a atraure grans congressos i ha arribat a establir acords amb altres ciutats per presentar candidatures conjuntes amb alternança de les seus a ambdues ciutats. Majoritàriament se celebren convencions (més del 82%), en segon lloc, congressos (10%) i el 8% són jornades i cursos. El 53% de les pernoctacions de turistes de negocis són per convencions i incentius, el 44% ho són de turistes de congressos i el 3%, de turistes de jornades i congressos.

A Barcelona se celebren grans congressos amb una important assistència i repercussió internacional com el Mobile World Congress, que concentra més de 85.000 participants, o la gran fira de turisme de reunions EIBTM, amb una assistència de més de 20.000 persones. Per tal de donar resposta a la demanda constant d'informació i ajuda, el consorci Turisme de Barcelona disposa del programa "Barcelona Convention Bureau" (BCB), que s'ajusta a les necessitats dels organitzadors de congressos, convencions, viatges d'incentiu i tot tipus de reunions i grans actes.

Al juliol de 2014, el **Mobile World Congress 2014** es va convertir en la major conferència i exhibició certificada com a **esdeveniment neutral quant a carboni a través PAS 2060**, un sistema de certificació reconegut internacionalment. Per aconseguir aquesta certificació, el GSMA Mobile World Congress va calcular la seva "petjada de carboni 2014; va desenvolupar una estratègia de reducció de la petjada; i va compensar les emissions que no podia evitar. La certificació és el darrer pas del GSMA en relació al seu continu compromís amb la preservació del medi ambient.

Adaptació al canvi climàtic - A5

Pla de resiliència i adaptació al canvi climàtic de Barcelona

La resiliència és la capacitat per resistir, adaptar-se i superar les situacions estressants i tensions crítiques, ja siguin derivades d'impactes naturals -com episodis de sequeres o pluges intenses pròpies del nostre clima i que es preveu que siguin més freqüents i s'intensifiquin en un futur-, tecnològics -per exemple fallides en les infraestructures o en el subministrament de serveis-, o fins i tot derivades de circumstàncies socioeconòmiques incertes.

La majoria dels impactes relacionats amb el canvi climàtic són impactes ja observats a la ciutat de Barcelona. Com a ciutat costanera i mediterrània, Barcelona presenta un nivell de risc significativament elevat, sobretot pel que fa a les sequeres (s'espera el doble de freqüència i intensitat), les onades de calor (es preveu un augment mitjà de la temperatura d'uns 3,5°C a finals del segle) i els episodis d'inundacions.

Adaptar les ciutats al canvi climàtic significa implantar mesures que disminueixin la vulnerabilitat i augmentin la seva resiliència en front dels efectes no desitjables. La majoria d'aquestes mesures plantegen un canvi de paradigma a nivell de governança, ja que impliquen quatre elements bàsics: la incorporació de la gestió del risc i l'anàlisi cost-benefici en la planificació, ser flexibles a l'hora de definir les solucions d'adaptació atesa la incertesa de les projeccions de futur, una perspectiva multiescalar i un treball transdisciplinar i multisectorial.

A Barcelona, arran dels incidents soferts l'any 2007 (els problemes amb el tren d'alta velocitat, la sequera i una apagada elèctrica que va provocar restriccions de subministrament), es van avaluar les vulnerabilitats en el subministrament de serveis i en les seves interconnexions. Com a resultat, al 2009 es van crear les Taules d'Infraestructures i Serveis Urbans -que, organitzades en grups de treball sectorial, desenvolupen projectes específics per reduir cadascuna de les vulnerabilitats identificades- i un Sistema de seguiment i millora contínua d'aquests projectes. A més es va crear el Departament de Resiliència.

Com que aquests fenòmens no són nous per a la ciutat, Barcelona porta molts anys treballant en el disseny i la implementació de mesures d'adaptació. Entre aquestes destaca el Pla del Verd i la Biodiversitat, l'objectiu principal del qual és augmentar el nombre de serveis ambientals que la infraestructura ecològica proporciona a la ciutat.

Per protegir la població vulnerable a les onades de calor, cada estiu s'activa un protocol d'actuació. En la fase preventiva, s'informa als professionals dels serveis assistencials, s'actualitza el cens de persones en situació de risc, es difonen recomanacions generals i s'estableix un servei telefònic permanent. En fase d'emergència, s'activa un operatiu preventiu amb mesures per evitar que les persones vulnerables surtin al carrer en les hores del dia de més calor (a través de la concessió puntual d'àpats a domicili, el lliurament de ventiladors, el perllongament de les activitats als centres climatitzats, com són els casals d'avis, etc.) i un operatiu específic a la via pública.

Per garantir el subministrament d'aigua, s'impulsa la utilització d'aigua freàtica per a usos com el reg de parcs i jardins, les fonts ornamentals, la neteja de carrers, la recàrrega del riu Besós, etc. D'aquesta manera es redueix el consum d'aigua potable per part dels serveis municipals. A més, després de la gran sequera del 2007, es va posar en marxa la dessalinitzadora, amb capacitat per abastir el 35% de l'aigua subministrada a l'Àrea metropolitana, i es van crear redundàncies a la xarxa de distribució per mitjà de la connexió dels dipòsits de capçalera.

Per evitar inundacions i evitar l'abocament directe al mar d'aigua pluvial, fortament contaminada per l'escorriment, s'han construït 600.000 m³ de dipòsits de retenció d'aigües pluvials. Així mateix, s'han emprès mesures per garantir el subministrament energètic, per estabilitzar el litoral, per prevenir incendis, i un llarg etcètera.

Barcelona ha estat seleccionada per incorporar-se a la xarxa de les **"100 Resilient Cities" (100RC)** promoguda per la Fundació Rockefeller. Aquesta iniciativa pretén fomentar la resiliència urbana entre les ciutats. D'entre les més de 330 candidatures presentades, Barcelona ha estat seleccionada com una de les 35 noves ciutats que s'han incorporat a la xarxa al 2014, i gaudeix de les oportunitats a què dóna accés, que consisteixen en eines, finançament, assistència tècnica i altres recursos per a la construcció de resiliència urbana a les ciutats.

Les noves ciutats membres de la xarxa "100RC" -entre les quals també es troben París, Londres, Singapur, Bangalore, Amman o Chicago, entre altres – s'uneixen a un grup internacional d'avantguarda per preparar-se proactivament per tal d'enfrontar qualsevol repte futur. L'objectiu és actuar per millorar la capacitat de resposta de la ciutat davant impactes per tal de minimitzar-ne els efectes, però sobretot, de manera proactiva per prevenir que s'arribin a produir en tots aquells casos en que sigui possible, treballant, en definitiva, per convertir-nos en una ciutat més resilient que garanteixi la seguretat i la qualitat de vida de tots els ciutadans.

Representarà un suport important per al **Pla de Resiliència i Adaptació al Canvi Climàtic de Barcelona**, que és el marc estratègic global sota el que s'integraran totes les mesures i projectes de construcció de resiliència que duu a terme la ciutat. A més, Barcelona ha estat la primera ciutat del món en crear un Departament de Resiliència Urbana (febrer de 2014).

Barcelona està treballant per construir les eines i les estructures organitzatives necessàries que permetin abordar la gestió de la ciutat de la manera transversal i intersectorial que la cada vegada més complexa realitat urbana requereix. Un exemple representatiu de projecte implementat a la ciutat desenvolupat en el context de resiliència és el que ha derivat en un nou model de gestió dels túnels urbans de Barcelona. Aquest nou model agrupa els diferents contractes de manteniment, abans dispersos i dependents d'àrees i equips diferents, en un de sol que integra tots els túnels urbans (exceptuant els de rondes), i permet fer-ne una gestió molt més eficaç i segura.

L'estratègia de resiliència de Barcelona es basa en 3 fases que conformen el cicle de millora continuada per a la creació de resiliència: la gestió del risc, a través del centre de control d'incidències; l'anàlisi del risc, mitjançant la plataforma d'informació Situation Room; i la reducció del risc, a través de les Taules de Resiliència.

En resum, Barcelona s'ha d'adaptar a les noves condicions que planteja el canvi climàtic. I tot i que ja té una llarga experiència, cal anar més enllà per assegurar un bon funcionament de la ciutat. Per això, el Pla de resiliència i adaptació al canvi climàtic té la missió d'avançar cap a una ciutat que sigui capaç de fer front als seus reptes, impactes o situacions de crisi d'una manera proactiva, i superar-los mentre n'aprèn i esdevé cada vegada més forta, afegint valor a la ciutat i garantint la qualitat de vida de les persones que hi viuen i / o treballen.

Inventari d'atraccions i actius turístics - A6**Nou mapa turístic**

S'ha treballat per l'objectiu de configurar un nou mapa turístic de Barcelona on els barris generin el seu propi relat per tal de mostrar la seva identitat i obtenir un millor posicionament en el mapa simbòlic de la destinació Barcelona. El barri ha d'esdevenir un nou objecte turístic, afavorint l'impuls d'iniciatives de creació de producte per tal de tenir oportunitats reals de participar directament en l'activitat turística.

Es tracta d'un nou mapa turístic de la ciutat que posa en valor la identitat de cada barri i districte i en destaca tots els seus atractius, de manera que els visitants i també els propis barcelonins, descobreixin els secrets més ben guardats de la ciutat, els nous punts d'interès turístic.

Al llarg de l'any 2014, s'ha presentat la campanya de comunicació **"Barcelones. Viu una ciutat, descobreix-ne 10"**.

El Districte de Sant Andreu, per exemple, dins del desenvolupament del Pla de Turisme del territori, ha creat un plànol de turisme del districte amb 31 punts d'interès i quatre itineraris temàtics per tal que els visitants puguin gaudir de tots els elements d'atractiu turístic que posseeix el districte. Aquests quatre itineraris són: comerços singulars; nucli antic de Sant Andreu; patrimoni industrial i arquitectònic i jardins, parcs i vies d'aigua.

Els itineraris són:

- **Itinerari nucli antic de Sant Andreu de Palomar:** inclou un total de 32 punts d'atracció turística. Mitjançant aquest itinerari arquitectònic i cultural el visitant pot descobrir la història del barri de Sant Andreu, des del seu naixement com a poble fins a l'annexió a la ciutat de Barcelona. L'itinerari repassa espais industrials que han articulat la vida del barri, com la Fabra i Coats; espais públics emblemàtics, com les places Orfila, Mercadal o del Comerç; i exemples d'art modernista de primer ordre, com la Casa Vidal, Can Guardiola i el mosaic de Gaudí de la parròquia de Sant Pacià. A més, la

passejada inclou el carrer Gran de Sant Andreu, antiga via romana, eix vertebrador i fonamental via de comunicació del barri.

· **Itinerari patrimoni industrial i arquitectònic:** reuneix 16 punts d'interès que posen en valor el passat obrer del districte, les grans indústries andreuenques, les condicions de vida a l'època i les formes d'associacionisme obreres, així com l'altra cara d'alguns d'aquests espais industrials, transformats en icones de la innovació artística i cultural per satisfer noves necessitats nascudes de la realitat actual i amb una mirada atenta al futur. Finalment, també es descobreixen testimonis andreuencs de l'urbanisme i l'habitatge de la primera meitat del segle XX.

· **Itinerari comerços singulars:** agrupa 11 comerços singulars que majoritàriament són comerços centenaris reconeguts amb el premi a la Botiga Centenària del districte de Sant Andreu i altres que en destaquen per la vàlua de l'edifici que els acull.

· **Itinerari jardins, parcs i vies d'aigua:** format per 12 espais. Els espais verds del districte apareixen estretament vinculats a les canalitzacions i al repartiment d'aigua. Permet resseguir aquells punts d'interès vinculats a l'aigua i, per tant, a la fundació, al creixement i a la transformació de l'antic poble de Sant Andreu de Palomar.

Regulacions de planificació - A7

Responsabilitat Social Empresarial

Les polítiques ambientals i de responsabilitat social de la indústria representen una peça clau en les polítiques de turisme responsable de qualsevol destinació, per això és imprescindible desenvolupar iniciatives conjuntes amb el sector turístic.

S'ha tancat l'estudi **Anàlisi de les millors pràctiques de RSE** identificades en hotels de Barcelona. Aquest estudi, impulsat per l'administració i amb la participació del món acadèmic i del sector privat, fa una exploració exhaustiva de la indústria turística a Barcelona, centrada en el sector hotelier de la ciutat, fa la recerca, inventari, mapeig i categorització de pràctiques d'excel·lència en RSE actualment en vigor als hotels de la ciutat que poden servir d'exemple i inspiració pel sector en general, així com identificant altres establiments i empreses turístiques, més enllà dels hotels, que poden ésser considerats paradigmàtics en RSE a Barcelona. Es farà difusió de les bones pràctiques hoteleres en aquest camp d'acord amb l'informe elaborat per TSI-Esade, per tal d'afavorir l'adopció de pràctiques RSE en col·laboració amb el Gremi d'Hotels de Barcelona i Turisme de Barcelona.

Al 2014, també s'impulsa un pla de **turisme inclusiu al districte de Les Corts** per a persones amb discapacitats o necessitats especials. La iniciativa vol ordenar i distribuir millor els efectes del turisme. Segons l'estudi d'Esade que es va encarregar de l'Ajuntament de Barcelona, el turisme inclusiu té un públic objectiu aproximat del 15% de la població mundial. Es va dur a terme una jornada de presentació de l'estudi "Oportunitats d'estalvi econòmic a través de la prevenció de residus en el sector hotelier" amb l'objectiu de fomentar la implementació de mesures de sostenibilitat en el sector hotelier.

També es van organitzar les jornades de **Presentació als hotels de l'Acord signat amb l'Institut de Turismo Responsable i el Gremi d'Hotels de Barcelona**, de la certificació **Biosphere** i de les condicions beneficioses per als hotels que se certifiquin. L'objectiu era promoure certificacions de sostenibilitat i responsabilitat en la planta hotelera.

Des del **Port de Barcelona**, la novena edició del Nadal Solidari va recaptar 1,9 tones d'aliments i 2.658 unitats de productes d'higiene entre els membres de la Comunitat Portuària de Barcelona. El volum d'aliments recollits al 2014 s'ha multiplicat per sis respecte a 2013, fet que demostra que la campanya ha estat tot un èxit. Del 15 al 17 de desembre s'han dut a terme les tasques logístiques per fer arribar aquests productes al Banc dels Aliments i a la Fundació Ires, que s'encarregaran de distribuir-los entre entitats benèfiques sense afany de lucre i entitats d'acció social, respectivament.

Per la seva banda, el **Consorti Turisme de Barcelona** ha posat en marxa aquesta tardor una acció per ajudar a l'Hospital Maternoinfantil Sant Joan de Déu. El consorci ha habilitat al Centre d'Informació de Turisme de Barcelona (CITB) de la plaça de Catalunya un espai on rebre donatius dels visitants, uns fons que es destinaran a la investigació en les malalties infantils. La campanya s'emmarca en la col·laboració que duu a terme Turisme de Barcelona amb entitats sense ànim de lucre per recollir fons amb finalitats socials i solidàries.

El consorci de promoció s'ha compromès novament a aportar una donació addicional equivalent a la de la suma obtinguda via recaptació popular. La campanya solidària de Turisme de Barcelona s'emmarca en les accions de responsabilitat social corporativa (RSC) i sostenibilitat de l'entitat, que es canalitzen mitjançant el programa Barcelona Sustainable Tourism.

En aquest sentit, Turisme de Barcelona ha participat recentment en iniciatives com la campanya Bolígraf solidari duta a terme amb la Fundació Disgroup, l'Institut Metropolità del Taxi i l'Ajuntament de Barcelona per ajudar a persones amb discapacitat i incentivar el turisme que protagonitza aquest col·lectiu. el consorci col·labora amb la campanya mitjançant la venda de bolígrafs solidaris a la seva seu i està previst que aviat es faci també a les oficines d'informació turística. D'altra banda, Turisme de Barcelona acaba de ser distingida com l'entitat finalista en l'apartat d'Administracions i entitats públiques amb un dels V Premis Corresponsables en el reconeixement de les millors iniciatives en matèria de Responsabilitat Social de l'Empresa (RSE).

Per a **Fira de Barcelona**, la responsabilitat social corporativa significa compromís amb la comunitat, aposta per la sostenibilitat i la protecció del medi ambient. Són valors estretament vinculats a la concepció que tenen del seu model de negoci, el desenvolupament de l'activitat firal i la gestió dels recursos, apostant sempre per crear valor social i generar riquesa i benestar a Barcelona i el seu entorn, donant suport al teixit productiu i convertint la innovació en eina de canvi.

Responsabilitat social corporativa per Fira de Barcelona és crear oportunitats per a les petites i mitjanes empreses i els emprenedors, fomentar el talent, respondre a les expectatives dels expositors i visitants, afavorir la formació i la participació dels empleats i col·laboradors i, naturalment, contribuir a una societat més justa i solidària.

La **II Jornada de innovació en RSC Hotelera (RSH), amb el suport del Gremi d'Hotels de Barcelona**, va conduir, entre altres, a les següents conclusions: s'evidencia el dilema sobre què i com s'ha de comunicar i implicar al client en les accions i propostes de RSH, les experiències i trajectòria de RSH aportades demostren ser un exemple motivant per a la resta d'hotels de la ciutat, la RSH obre noves oportunitats de mercats per als hotelers de Barcelona com alternativa a la guerra de preus del sector de allotjament de la ciutat.

En el marc de l'acord de col·laboració que el GHB manté signat amb la Fundació ECOTIC, durant l'any 2014 va poder recollir 1.576 aparells elèctrics i electrònics dels hotels associats, amb l'objectiu de reciclar-los de la manera més eficaç i econòmicament raonable, per aconseguir que el sistema sigui sostenible ambiental i econòmicament, de manera que es garanteixi la seva perdurabilitat en el temps.

L'Associació **Barcelona Forum District (BFD)**, creada l'any 2010 i liderada per l'Hotel Barcelona Princess, és una iniciativa innovadora, on un conjunt d'empreses de la zona Fòrum de Barcelona uneixen esforços i promouen una àrea de Responsabilitat Social. Al 2014, hi havia 14 socis: 8 hotels de la zona, el Centre de Convencions, el Centre Comercial Diagonal Mar, el Gremi d'Hotels de Barcelona, la Càtedra d'Economia Solidària de la Universitat Abad Oliva i la Fundació Trinijove, amb el recolzament del programa Incorpora de la Fundació La Caixa.

Com a bones pràctiques detectades a Barcelona l'any 2014 en el sector de l'hoteleria, trobem:

- ✓ **INOUT Hostel Barcelona.** Plantilla de treballadors i treballadores amb diversitat funcional.
- ✓ **Andante Hotel.** Col·laboració amb Rango 10, empresa d'inserció. La planificació de l'Hotel contempla els paràmetres de la RSE i en reforça, sobre tot, els aspectes mediambientals i l'estalvi de recursos energètics.
- ✓ **Hotel Meliá Sarrià.** La Comunicació de la RSE als clients. La informació relacionada amb el segell de Biosphere es pot consultar en diversos llocs de l'hotel. Per comprovar que tot el que realitzen arriba a la clientela es fa la Market Metrics que és una enquesta de qualitat on es pregunta als clients i clientes per les accions de RSE que fa l'hotel.
- ✓ **Hotel Principal.** Col·laboració amb el Casal dels Infants del Raval.

- ✓ **Hotel Gran Torre Catalunya.** Revista trimestral anomenada "Somos Uno" per a informar, exclusivament a les persones treballadores, sobre les accions que porta a terme l'hotel en matèria d'RSE.
- ✓ **Hotel Princess** Ha iniciat el sistema de treball "Princess 360º", on cada decisió de negoci segueix els criteris de sostenibilitat, respecte amb el medi ambient i quota de benefici social. A més, consideren que el/la client/a ha d'estar involucrat/da en aquest procés, ha de participar-hi i ser-ne coneixedor/a, per la qual cosa, comunicar bé resulta imprescindible.
- ✓ **Twentyú High-Tech Hostel.** Pla d'Estalvi Energètic.
- ✓ **Hotel Alimara / Hotel Barcelona Princess / Hotel Meliá Sarrià / Hotel Arts** (estan en procés) / **Hotel Hilton Diagonal.** Col·laboració amb el Banc d'Aliments.
- ✓ **Hotel DO Reial.** Compra de producte de proximitat i de qualitat.
- ✓ **Confortel Auditori.** Adaptació de l'hotel per a persones amb diversitat funcional.
- ✓ **Hilton Diagonal Mar.** Col·laboració amb la Fundació Privada Trinijove.
- ✓ **Barceló Raval.** El disseny arquitectònic de l'Hotel Barceló Raval va ser dissenyat de manera sostenible.
- ✓ **Hotel Arts Barcelona.** Pla de RSE.

Regulacions de planificació - A7

Allotjament turístic

Tenint en compte que els Habitatges d'Ús Turístic (HUT) són una tipologia d'allotjament turístic que ha tingut un creixement molt accelerat al llarg de 2014 i davant de la seva concentració, es va procedir a la suspensió de llicències d'aquest tipus d'habitatge el 30 de maig de 2014. A partir d'aquell moment es va començar a treballar en la redacció del **Pla Especial de Regulació dels Habitatges d'Ús Turístic**, aprovat inicialment el 30 d'octubre de 2014. Aquest pla estableix una moratòria d'un any com a mínim, a partir del qual s'haurà de revisar. A partir d'aleshores aquesta revisió es podrà fer cada dos anys.

Simultàniament s'ha instat a la Generalitat de Catalunya a introduir modificacions legislatives que facin més rigorós el règim d'aquesta activitat i en facilitin la inspecció per part de l'Ajuntament de Barcelona, com ara l'obligació de funcionament del telèfon 24h.

A partir del passat mes de desembre del 2014 s'ha anat constituint un programa de **reforç de l'inspecció** que suposa la incorporació de 32 efectius a una unitat central d'inspecció i 30 més repartits pels diferents districtes de la ciutat. Aquest equip d'inspecció treballa sobre protocols específics que coordinen els esforços de Guardia Urbana, Serveis jurídics i els propis serveis d'inspecció, fent que tot l'Ajuntament apliqui de la mateixa manera els procediments administratius corresponents, i facin més àgil i solvent la resposta davant dels infractors.

Totes aquestes mesures faciliten que es pugui treballar via disciplina sobre l'activitat infractora o aquella que posa en risc la convivència.

Accés per a tothom - A8

Accessibilitat

La ciutat de Barcelona ha fet un esforç per **eliminar les barreres arquitectòniques** i convertir-se en una ciutat accessible per a totes aquelles persones amb diversitat funcional. Això significa que la ciutat aporta més qualitat de vida a tothom, i és una ciutat atractiva per ser visitada per les persones amb mobilitat o comunicació reduïda i les seves famílies. Per això, els establiments municipals de la ciutat i molts altres de privats no només han incorporat accessos físicament accessibles, sinó que també han trencat les barreres comunicatives auditives i visuals.

L'Ajuntament de Barcelona aposta per la millora de la qualitat de vida de les persones amb diversitat funcional. Està treballant per a garantir l'accessibilitat, la qualitat i l'equitat dels serveis públics, fomentant i facilitant la seva prestació, promocionant així l'autonomia i la independència de les persones amb alguna discapacitat. L'Ajuntament està duent a terme una diversitat d'actuacions a través de molts departaments i serveis, ja que la seva línia de treball per aconseguir la igualtat d'oportunitats per a totes les persones es basa en atendre-les i considerar-les des d'una visió transversal i integradora, tot reconeixent i donant valor a la diversitat i a la diferència i alhora fomentant l'autonomia persona. Es fa el possible perquè les persones amb diversitat funcional puguin fer un ús i gaudir dels mateixos serveis i instal·lacions que la resta de la ciutadania amb els ajustos necessaris perquè puguin fer-ho autònomament.

També hi ha moltes persones que en la seva vida quotidiana veuen reduïda la seva autonomia, bé perquè porten criatures i cotxets, bé perquè són persones grans o perquè tenen lesions físiques temporals. Fer accessibles les infraestructures de la ciutat a tots aquests col·lectius és un repte que Barcelona ha col·locat entre les seves prioritats.

Les persones amb mobilitat reduïda poden gaudir de les **platges de la ciutat**. A les de la Barceloneta, la Nova Icària i la zona de banys del Fòrum, la Creu Roja ofereix personal de suport per entrar i sortir de l'aigua. És sobre la base d'una accessibilitat general que es defineix un servei específic de suport al bany per a aquelles persones amb mobilitat reduïda que necessiten suport per entrar i sortir de l'aigua.

Al 2014 es disposa de quatre cadires amfibies, tres jocs de crosse, una grua elèctrica i dues cadires de rodes, disponibles a l'Espai de Mar. Com a novetat, s'incorpora una pèrgola per protegir del sol en la zona d'espera de la platja de Nova Icària. A més de passeres de fusta fins a l'aigua, les persones amb diversitat funcional disposen de reserves d'aparcament amb itineraris accessibles fins la platja seca, senyalització i informació visual i tàctil, lavabos adaptats i dutxes adaptades amb cadires i transport públic adaptat. La platja de Bogatell incorpora un nou camp i cistelles de Korfbal i es disposa de 14 xarxes de lliure accés i per a tothom: Nova Marbella, Marbella, Bogatell (2), Icària (4), Somorrostro (4), Barceloneta, Sant Sebastià.

Accessibilitat al transport públic. Tot i que encara queda alguna estació de metro no adaptada, la majoria d'estacions de la ciutat compten amb ascensors per accedir i sortir de l'andana. La flota d'autobusos està perfectament adaptada, igual que el tramvia i els ferrocarrils. També alguns transports turístics, com ara els telefèrics o el Bus Turístic, estan adaptats.

Cal destacar el conveni de col·laboració entre **TMB** i l'**Institut Municipal de Persones amb Discapacitat (IMD)** per a la introducció de millores en els sistemes d'informació a les persones usuàries dels autobusos de la ciutat. La xarxa d'autobús compta amb el SIU (Sistema d'Informació a l'Usuari) i el PIU (Pantalla d'Informació a l'Usuari), dos sistemes que permeten atendre els requeriments ciutadans de les persones amb discapacitat. El SIU està implantat a tots els autobusos i dóna informació visual i sonora dins del vehicle sobre la propera parada i els enllaços corresponents. El sistema també inclou un altaveu a la part davantera dels vehicles per on els invidents que estiguin situats en una parada d'autobús i activin un comandament a distància, poden sentir el nom de la línia i la seva destinació. El PIU està implantat a 300 parades de la ciutat amb marquesina. Es tracta d'un dispositiu lluminós de leds que anuncia la previsió d'arribada dels propers autobusos en aquella

parada. També dona la mateixa informació a nivell auditiu quan una persona invident acciona el comandament a distància.

El lloc web **www.tmb.cat** ha estat desenvolupat seguint la norma UNE 139803:2012 i s'ajusta a les pautes definides pel grup de treball permanent Iniciativa per a l'Accessibilitat Web (WAI) del Consorci World Wide Web (W3C) per al nivell AA. El contingut d'aquest portal s'ha desenvolupat amb una gramàtica XHTML 1.0 Transitional, JavaScript, Flash i fulls d'estil en cascada (CSS). Aquests estàndards garanteixen l'accés a la informació a través de qualsevol dispositiu de navegació que admeti les recomanacions del W3C. Totes les pàgines del web satisfan tots els punts de verificació definits en les Pautes d'accessibilitat al contingut web 2.0 (WCAG 2.0) per la Iniciativa per a l'Accessibilitat Web (WAI) del Consorci World Wide Web (W3C). El lloc web ha passat la validació TAW (test d'accessibilitat web), una eina per a l'anàlisi i la informació del grau d'accessibilitat que presenten les pàgines web.

Tot i que el transport públic de Barcelona està perfectament adaptat per a les persones amb necessitats especials, també hi ha l'opció de **lloguer de vehicles adaptats** per moure's dins i fora de la ciutat. Tant a l'àrea metropolitana com a les rodalies, hi ha diverses empreses de lloguer de vehicles que ofereixen aquest servei.

Tant a Barcelona com als afores hi ha moltes possibilitats per a la **pràctica de l'esport adaptat**: des de nedar a les piscines municipals o a les platges adaptades, fins a provar la navegació a vela, el submarinisme, el ciclisme adaptat o la pràctica del golf. A banda dels equipaments municipals, hi ha

diverses entitats i empreses especialitzades en aquests serveis. La majoria de punts d'interès de la ciutat, com ara els edificis singulars, museus i monuments, els espais naturals, com ara les platges i els parcs, i fins i tot les obres Patrimoni de la Humanitat s'han adaptat durant els últims anys per fer-se accessibles a cada diversitat funcional. Un cercador ajuda a trobar-los.

Pot trobar-se informació d'utilitat al web www.barcelona-access.cat de Turisme de Barcelona dedicat a les persones amb discapacitat, on es poden trobar els museus adaptats per a persones cegues, hotels sense barreres, platges accessibles o visites en llengua de signes, entre altres. S'ha continuat ampliant la informació de diversos punts d'interès i hotels de la ciutat. S'ha col·laborat amb el press trip d'un destacat blogger britànic i s'ha instal·lat un plànol 3D a l'entrada de l'oficina d'informació de la Pl. Catalunya. També s'ha impulsat conjuntament amb el Gremi d'Hotels, una jornada de formació sobre turisme accessible destinada als professionals dels hotels de la ciutat.

Barcelona ha refermat la importància de l'esport com una manera de viure de forma saludable, sense barreres per a ningú, com una eina per construir, i sumar capacitats. Els **Jocs Special Olympics Barcelona-Calella 2014** reuniren 1.600 atletes amb discapacitat intel·lectual provinents de vint països diferents. La trobada comptà amb 500 voluntaris, i els esportistes participaren en 12 modalitats esportives: atletisme, futbol sala, natació, hoquei, petanca, vela, handbol, tennis taula, bàsquet, bàdminton, gimnàstica i tennis. D'aquestes disciplines, 3 tingueren lloc a la ciutat de Barcelona: tennis, al Tennis Vall d'Hebron; vela, al Centre Municipal de Vela; i bàsquet, al CEM Mundet.

Els Jocs Special Olympics són un punt de trobada per a milers d'atletes, entrenadors, famílies i societat civil perquè al marge de la competició són sinònim de convivència, activitats socials, lleure i reconeixement del paper que les persones amb discapacitat intel·lectual tenen a la nostra societat.

L'Ajuntament de Barcelona, a través de "**Barcelona, la millor botiga del món**", un guardó que des de l'any 1997 distingeix les iniciatives, les contribucions i els establiments comercials que durant l'any hagin incidit en la millora del sector comercial, suma noves categories amb l'objectiu de donar visibilitat a l'ampli ventall d'iniciatives que impulsen i aporten valor al model comercial de proximitat. La nova **modalitat del 2014 se centrà en el comerç accessible**, reconeixent aquells establiments que disposen de serveis, instruments, equipaments o béns que millorin l'atenció al/la consumidor/a amb discapacitat.

Barcelona ha aconseguit tots els mecanismes d'**accessibilitat comunicativa a l'exposició** inaugural 'Fins a aconseguir-ho! El setge de 1714' del **Born Centre Cultural**, perquè sigui totalment accessible per a persones amb diversitat funcional. L'Ajuntament de Barcelona s'havia proposat convertir aquest recinte en model d'accessibilitat comunicativa, és a dir, aquella que facilita l'accés dels continguts culturals a les persones amb discapacitats sensorials. L'accessibilitat comunicativa no només incumbeix les persones amb discapacitat, sinó també a la gent gran, que necessita una lletra més gran, o els infants, que necessiten que la informació estigui adaptada.

D'entre els dispositius implementats es troben mapes en relleu del recinte, a l'entrada d'aquest; maquetes tàctils i mapes historico-geogràfics dels principals capítols històrics que es representen en l'exposició, un d'Europa abans i després del Tractat d'Utrecht i l'altre de la disposició de les muralles i baluards defensius de la ciutat de Barcelona a principis del segle XVIII. En aquest mateix espai s'han ubicat també rèpliques dels diferents objectes exposats a les vitrines: un fusell, una pistola amb pany miquelet, un pany miquelet, un corn, unes claus...i d'altres elements no exposats que poden ajudar a comprendre altres qüestions de l'exposició, com teixits i elements utilitzats en la confecció dels uniformes dels soldats. A més, s'han fet audiodescripcions dels textos de la sala, audiovisuals amb transcripció al llenguatge de signes, i pictogrames per a persones amb dificultats de comprensió i comunicació.

Seguretat - A12**Seguretat dels visitants**

Una de les accions estratègiques que el Pla 2012-2015 destaca és la informació als visitants de la ciutat sobre les pautes de convivència a la ciutat i sobre els comportaments deguts i indeguts en la convivència en l'espai públic amb la campanya de coresponsabilització dels visitants a través del **"Welcome to Barcelona"**.

"Welcome to Barcelona" és el material de referència de la ciutat per a informar sobre els temes de seguretat i convivència als ciutadans eventuals, i fou editat en 9 idiomes i tres formats digitals diferents amb l'objectiu que es pugui consultar i descarregar total o parcialment i editar-lo en els formats i materials propis de cada operador.

La seguretat dels visitants és un element clau de l'èxit de l'activitat turística, així com la coresponsabilització dels visitants. S'ha de considerar també la seguretat del visitant d'una forma integral i global. Es tracta que el turista compti amb la informació adequada, ja sigui per prevenir situacions de risc com per accedir a tots aquells dispositius o serveis d'atenció d'incidències o emergències (policials, sanitaris, documentació, accessibilitat, informació...).

Pel desenvolupament de les polítiques de turisme responsable són de vital importància la complicitat i la coresponsabilitat tant de visitants com dels residents. Es preveu seguir desenvolupant accions de sensibilització i apropament a ambdós perfils en relació a l'activitat turística.

La Comissió Europea va acceptar un projecte presentat per **l'European Forum for Urban Safety (EFUS)** per desenvolupar un programa sobre turisme i seguretat a l'àmbit europeu, en el qual hi participa la ciutat de Barcelona. El 26 i 27 de juny de 2014 es celebrà a la ciutat una sessió de treball amb delegats de les ciutats de Brussel·les i Alba (Itàlia) com a convidades, on es posaren en comú les respectives experiències en la gestió de la seguretat i el turisme. Barcelona va facilitar informació sobre les accions en pro de la desconcentració turística.

Es va assenyalar el tracte equitatiu a turistes i a residents com un dels principis fonamentals de la política turística de Barcelona. Els programes relatius a la sensació de seguretat, suport a les víctimes, la gestió de grans esdeveniments, i activitats de lleure estan dissenyats tant per als turistes, que són ciutadans temporals de la ciutat, com pels residents, que són ciutadans permanents.

L'experiència de Barcelona inspirà les dues ciutats convidades. De fet, Brussel·les podria emular Barcelona en l'àmbit de la informació turística i els qüestionaris de victimització. Quant a Alba, tot i que és molt més petit, amb 30.000 habitants, podria beneficiar-se de l'experiència de Barcelona en la gestió de grans esdeveniments i en l'accés a la informació turística per part dels visitants.

Al 2014, s'ha comptat amb **servei de traducció**, fix i/o estacional, per atendre les consultes també dels ciutadans temporals o turistes a: Comissaria Ciutat Vella, Comissaria Sant Martí i OAC Plaça Catalunya.

El 27 de març del 2014 va tenir lloc la presentació del Projecte "**Barcelona, Ciutat Cardioprotegida**", amb l'objectiu de convertir Barcelona en la primera gran ciutat del món cardioprotegida amb desfibril·ladors portàtils automàtics allotjats a les farmàcies. Aquest programa va començar amb la instal·lació de desfibril·ladors a 100 farmàcies de la ciutat i a finals d'agost es va posar en marxa també la cardioprotecció de quatre estacions de la Línia 1 del metro, en una prova pilot. En aquests mesos els desfibril·ladors d'ús públics distribuïts en aquestes ubicacions, ja s'han fet servir davant de quatre episodis cardíacs.

Promoció - A14**Turisme de Barcelona**

Algunes accions promocionals realitzades per tal de promocionar el turisme sostenible han estat la col·laboració amb press trips de tour operadors especialitzats en senderisme i ciclisme de mercats francesos i del Benelux respectivament.

Durant el Bizz Barcelona va tenir lloc la ponència: Barcelona, turisme sostenible com a oportunitat de negoci, a càrrec d'alguns membres del programa.

El **Barcelona Sustainable Tourism** ha estat present a dues fires adreçades a professionals amb sensibilitat ambiental i social, organitzades a Barcelona: Smart City Expo i Business With Social Value. També ha estat present amb informació a totes les accions destinades al mercat vacacional que ha realitzat Turisme de Barcelona.

El Centre d'Informació de Plaça de Catalunya rep uns 500.000 visitants cada any, sent l'oficina més important de totes les que gestiona el consorci de promoció. L'espai va ser rehabilitat de manera integral l'estiu passat i ha incorporat per primer cop, entre d'altres millores, un indret visible dedicat a accions socials. A més, alguns dels productes que es venen actualment a la botiga del centre són de proveïdors vinculats amb la inclusió social.

Promoció - A14

Capitalitat Europea del Voluntariat

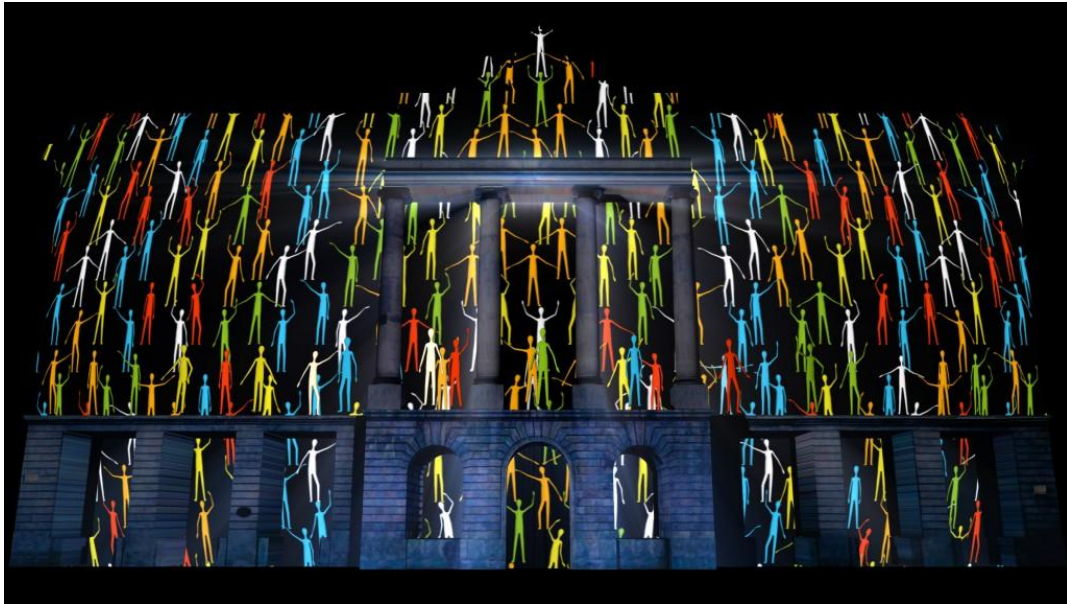
Barcelona ha estat la **Capital Europea del Voluntariat** durant el 2014. L'objectiu de la capitalitat és promoure el voluntariat en l'àmbit local per mitjà del reconeixement a aquells municipis que donen suport i mantenen una estreta col·laboració amb entitats i organitzacions de persones voluntàries o que promoguin l'altruisme.

La candidatura de Barcelona va posar de relleu l'existència a la nostra ciutat de més de 6.000 entitats no lucratives basades en el voluntariat de tots els àmbits de la vida personal i comunitària, donant resposta als problemes i necessitats de la nostra societat i contribuint a l'educació dels valors base de la nostra convivència: la solidaritat, el respecte als altres i a l'entorn, l'educació i la creativitat o la conservació del patrimoni cultural.

Va destacar l'existència d'una xarxa important d'espais de reflexió i debat amb l'objectiu d'implicar els diferents actors de la ciutat en l'elaboració, avaluació i millora de les polítiques públiques com les clàusules socials en els contractes, l'organització del *market-place*, espai per promoure la col·laboració entre el món empresarial i el món del voluntariat, afavorint la posada en marxa de projectes conjunts o el treball en xarxa amb més de 500 associacions d'acció social compromeses amb l'Acord Ciutadà per a una Barcelona Inclusiva, espai de treball de les associacions i l'administració municipal per assolir la meta comuna d'una ciutat més inclusiva i solidària.

Amb motiu de la designació de Barcelona com a Capital del Voluntariat, durant el 2014 s'han organitzat diverses activitats com ara l'Escola d'Estiu del Voluntariat o el Marketplace. El 20 d'octubre el Born CC va acollir la segona edició del Marketplace Europeu 2014, un dels actes centrals de la Barcelona capital Europea del Voluntariat. Aquest esdeveniment, organitzat per la Federació Catalana de Voluntariat Social, va ser un punt de trobada per a 36 entitats socials, 97 empreses, 15 centres de treball i 7 plataformes de responsabilitat social les quals van compartir, analitzar i donar impuls a la seva activitat en l'àmbit de la responsabilitat social i el voluntariat.

Durant l'acte del Dia Internacional del Voluntariat, institucions i entitats van rendir homenatge a les persones voluntàries i es va lliurar el Premi Voluntariat 2014 del Departament de Benestar Social i Família, que va ser atorgat a l'entitat Fundació Gresol Projecte Home - Catalunya. A la cloenda es va estrenar un mapping dedicat al voluntariat, que es va projectar a la façana de l'Ajuntament. Sota el lema "Sóc voluntari, batego en cada acció. Sóc voluntari, batego pel món", l'espectacle audiovisual vol sensibilitzar el públic del valor del voluntariat i lloar la tasca d'aquestes persones.

B. Maximitzar els beneficis econòmics de la comunitat amfitriona i minimitzar els impactes negatius

A l'àrea d'anàlisi relacionada amb el desenvolupament econòmic i social de la comunitat local, la certificació Biosphere posa de relleu la gran quantitat d'actuacions orientades a l'activitat turística que es duen a terme a la ciutat.

Monitoratge econòmic - B1

Desenvolupament econòmic

Al 2014 s'ha conegut l'**Estudi d'Impacte Econòmic de l'activitat turística a la ciutat de Barcelona l'any 2013**, elaborat per la Universitat de Girona- Institut de Recerca en Turisme (Insetur).

Les grans xifres en destaquen són:

ACTIVITAT ECONÒMICA GENERADA

- ✓ Més de 14.000 milions d'euros l'any 2013
 - 38 milions d'euros diaris
 - 15 milions d'€diaris en les diverses formes d'allotjament turístic.
 - 12 milions d'€diaris en activitat econòmica al sector de la restauració.
 - 6 milions d'€diaris en activitat pel comerç de la ciutat.
 - 2 milions d'€diaris en transport.
 - 3 milions d'€diaris destinats a entreteniment i altres.

IMPACTE SOBRE EL PIB

- ✓ 10-12% del PIB de la ciutat de Barcelona

VAB

- ✓ Més de 7.300 milions d'euros l'any 2013 en termes de VAB
 - Creixement del 55% (2007-2013)

DESPESA DIRECTA

- ✓ Més de 9.500 milions d'euros a Barcelona
 - 26 milions d'euros diaris

- ✓ La despesa mitjana diària del turista d'oci l'any 2013 és de 153,61€
- ✓ La despesa diària d'un turista professional l'any 2013 és de 200,64€

OCUPACIÓ

- ✓ Més de 120.000 llocs de treball vinculats al turisme

A tall de conclusió, l'evolució del sector turístic a la ciutat ha seguit una evolució econòmica molt favorable. La tendència és especialment important en coincidir amb una etapa de recessió econòmica a la ciutat i al país. Del 2009 al 2013 el PIB a la ciutat de Barcelona es va reduir un 4,8%. Per contrast, les variables que determinen l'impacte econòmic al sector turístic creixen considerablement. Per tant, es confirma que el sector turístic juga un paper contra-cíclic molt clar a la ciutat de Barcelona. És a dir, mentre el PIB cau, el sector turístic genera un fort impacte econòmic positiu.

Oportunitats d'ocupació local - B2

Formació i capacitació turística

Barcelona Activa, integrada en l'àrea d'Economia, Empresa i Ocupació, és l'organització executora de les **polítiques de promoció econòmica de l'Ajuntament de Barcelona**. Impulsa el creixement econòmic de Barcelona i el seu àmbit d'influència donant suport a les empreses, la iniciativa emprenedora i l'ocupació. Alhora, promociona la ciutat internacionalment i els seus sectors estratègics, en clau de proximitat al territori. La seva missió consisteix en ser l'organització de referència al servei de les polítiques de suport a l'empresa, a la creació d'ocupació i a la projecció internacional de Barcelona com un entorn excel·lent per a l'activitat econòmica i el progrés social.

Des de Barcelona Activa, concretament des de la línia de Capacitació professional i ocupació, s'orienta i capacita les persones al llarg de la seva carrera professional, d'acord amb els requeriments del mercat i les empreses, tot afavorint la trobada qualitativa entre demanda i oferta de treball. I des de la línia de formació s'ofereix un ventall d'activitats de formació adaptades a les necessitats dels usuaris, incloent programes específics de divulgació i capacitació tecnològica que millorin les competències dels ciutadans, professionals i empreses de Barcelona.

Des de la Direcció Operativa de Formació, al llarg del 2014 s'han realitzat 55 cursos, que impliquen 213 hores i 775 assistents.

La relació de càpsules vinculades al sector turístic fetes durant el 2014 són les següents:

CÀPSULES DE BARCELONA ACTIVA. 2014
-Com promocionar el teu bar o restaurant per Internet.
-Com utilitzar productivament les aplicacions mòbils en una empresa turística.
-Internet màrqueting 2.0. per a petites empreses turístiques.
-Introducció al revenue i Yield management. Guanya més venent el mateix.
-Motors de reserves online: agilitza la ocupació de places al teu negoci.
-Reputació online i turisme: com aprofitar què diuen del teu negoci a Internet.

CURSOS DE LLARGA DURADA

Programa	Especialitat	Nom curs	Hores x especialitat	Total alumnes
Joves per l'Ocupació	Operacions bàsiques de cuina	Auxiliar de cuina	300	14
Joves per l'Ocupació	Operacions bàsiques de restaurant i bar	Auxiliar de restaurant i bar	350	16
Joves per l'Ocupació	Operacions bàsiques de cuina	Auxiliar de cuina	350	18
Treball als Barris	Operacions bàsiques de restaurant i bar	Auxiliar de restaurant i bar	310	15
Treball als Barris	Operacions bàsiques de restaurant i bar	Auxiliar de restaurant i bar	310	15
Treball als Barris	Operacions bàsiques de cuina	Auxiliar de cuina	360	16
Treball als Barris	Operacions bàsiques de pisos d'allotjaments	Cambrer/a de pisos	300	15
Fem ocupació per Joves		Auxiliar de cuina	210	13
Fem ocupació per Joves		Cambrer-a de pisos	210	14
Fem ocupació per Joves		Ajudant de cambrer i ajudant de cuina	138	6
Fem ocupació per Joves		Operacions bàsiques de pisos en allotjament	135	5
Fem ocupació per Joves		Auxiliar de cuina	156	12
			12	3.129
				159

És a dir, un total de 12 cursos d'especialitats relacionades amb el turisme i la restauració, amb un impacte sobre 159 participants.

L'Ajuntament de Barcelona, a través de Barcelona Activa i els equips de tècnics de dinamització econòmica i ocupació dels districtes de la ciutat estan duent a terme el projecte "Treball als Barris", una iniciativa que té com a objectiu la dinamització econòmica i de foment de l'ocupació de determinats territoris amb especials característiques o necessitats. Per a dur-ho a terme cal un coneixement profund de la situació socioeconòmica i comercial dels mateixos per tal de dissenyar accions que ajudin en la professionalització i visibilitat de les activitats econòmiques i de les seves estructures associatives que tenen lloc en aquests barris.

L'objectiu principal d'aquestes accions que es programen amb la col·laboració de les entitats veïnals i comercials, és donar suport a les activitats econòmiques del territori i alhora, millorar la imatge i la percepció que es té d'aquest barri en altres indrets de la ciutat.

Oportunitats d'ocupació local- B2

Polítiques d'inclusió social

Diversos productes que es venen ara a la botiga del **Centre d'Informació de Turisme de Barcelona** són de **proveïdors vinculats amb la inclusió social**.

El **Gremi d'Hotels de Barcelona** col·labora en la inserció laboral de persones sense feina, mitjançant la facilitació de pràctiques als hotels del Gremi d'Hotels de Barcelona.

El GHB ha signat un acord amb FEMCET, el Centre Especial de Treball – Fundació Esclerosi Múltiple, amb l'objectiu de col·laborar en la seva tasca d'inserció laboral de les persones amb aquesta malaltia. Aquest centre especial de treball es va crear l'any 1999 impulsat per la Fundació Esclerosi Múltiple. Amb una plantilla de 70 persones amb discapacitat física i/o sensorial, ofereix un nivell de qualitat, eficiència i servei equiparable a qualsevol empresa del sector.

Entre les bones pràctiques detectades a Barcelona l'any 2014 entre els hotels i albergs de la ciutat, destaquen:

- ✓ **INOUT Hostel Barcelona**, que té una plantilla de persones treballadores amb discapacitats físiques o psíquiques. Tots els i les treballadors/es de l'alberg INOUT Hostel Barcelona tenen algun tipus de discapacitat, però això no els impedeix en absolut desenvolupar la seva feina. La formació que reben de la seva pròpia escola permet orientar la seva tasca a fi de poder realitzar el treball d'hoteleria.
- ✓ **Andante Hotel** ha promogut una col·laboració amb Rango 10, una empresa especialitzada en l'externalització dels serveis de neteja, per promoure la inserció sociolaboral de persones amb risc d'exclusió social. L'Andante contracta els serveis de Rango 10 a la vegada que ofereix places de pràctiques en el departament de housekeeping i cedeix espais per aprendre l'ofici.
- ✓ **Hotel Principal**. Col·laboració amb el Casal dels Infants del Raval: ensenyen l'ofici als joves del Casal i en aquells casos on el rendiment ha estat destacable s'ha incorporat a l'hotel la persona procedent del Casal.

Els hotels de Barcelona han col·laborat anteriorment amb Càritas en la contractació de personal en risc d'exclusió social i la possibilitat de realitzar pràctiques per a persones que estan fent cursos de formació.

Fira de Barcelona també participa en programes d'inserció sociolaboral de persones amb discapacitat.

Opinió de la comunitat local - B4

Percepció de la ciutadania

L'Ajuntament de Barcelona realitza una enquesta quadrimestral a les barcelonines i barcelonins que recull la percepció de la ciutadania de Barcelona en relació a l'activitat turística.

Destaca de les dades del 2014 que al 76% de les persones preguntades els agrada relacionar-se amb els turistes i que el 70% valoren positivament la gestió de l'Ajuntament de Barcelona en relació al turisme de la ciutat. El 17% en fan una valoració negativa.

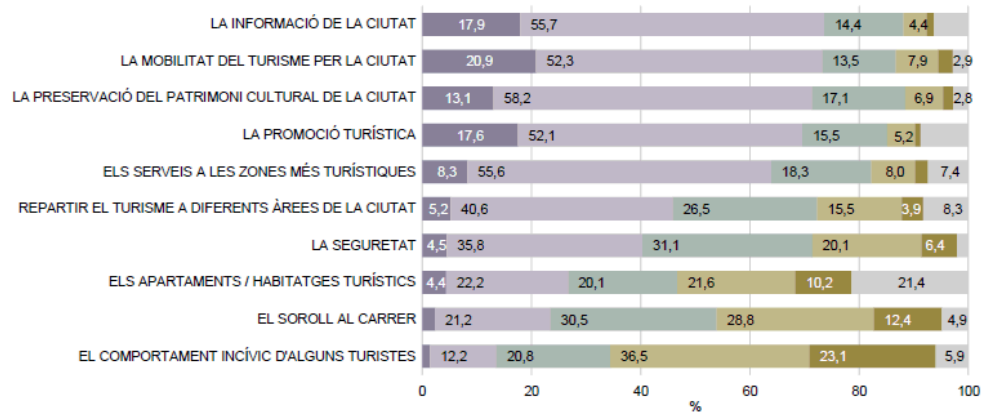

Percepció del Turisme a Barcelona – Any 2014
Presentació de Resultats

VALORACIÓ DE LA GESTIÓ MUNICIPAL PER ÀMBITS

RESUM

GESTIÓ MUNICIPAL DEL TURISME

P9 En relació al turisme, com valora la gestió de l'Ajuntament de Barcelona en els següents àmbits?
1257 Roboici elecció dels àmbits

Molt be Be Ni bé, ni malament Malament Molt malament NS / NC 65

Accés local - B5

A Vista d'Hotel

El Gremi d'Hotels, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona, va organitzar la **4a Setmana de les Terrasses amb "A vista d'hotel"**, que permet als barcelonins i a les barcelonines gaudir de les terrasses dels hotels de la ciutat. Es tracta, en definitiva, d'afavorir un millor encaix de l'oferta turística en la dinàmica social de la comunitat. Aquesta activitat té l'objectiu de promocionar i divulgar els espais i serveis que ofereixen els hotels de la ciutat i les seves terrasses, per tal que la ciutadania i visitants els tinguin en compte, dins les seves activitats d'oci, com a lloc per gaudir de bons moments.

Aquest esdeveniment ciutadà tingué lloc entre el 30 de maig i el 8 de juny, apropant les terrasses dels hotels a tots els habitants de la ciutat amb activitats diverses i originals. Tingué una extraordinària participació ciutadana: per les terrasses dels hotels passaren més de 26.000 persones durant els deu dies que durà l'esdeveniment, una xifra que supera amb escreix les aconseguides en edicions anteriors (10.000 l'any 2011, 17.000 l'any 2012 i 20.000 l'any 2013). I hi van participar 60 hotels de la ciutat amb més de 240 activitats diferents. A banda de les xifres de rècord, destaca la qualitat de les accions organitzades per cadascun dels hotels, que ha ofert una proposta cultural, d'oci, gastronòmica, familiar i lúdica especial a la seva terrassa.

Suport a la comunitat - B8

Programes de RSE

Més enllà del compliment de les tasques i objectius que li corresponen directament com a organisme de promoció turística de la capital catalana i donada la seva condició d'ens parcialment públic, Turisme de Barcelona manté una aposta ferma per la responsabilitat social.

El Consorci Turisme de Barcelona fou distingida com a entitat finalista en l'apartat d'Administracions i Entitats Públiques amb un dels V Premis Coresponsables en reconeixement a les millors iniciatives en matèria de Responsabilitat Social de l'Empresa (RSE).

Els aspectes de 2014 a destacar en relació amb la RSE a Turisme de Barcelona, es poden resumir en tres punts principals: l'Espai Solidari, la col·laboració amb Càritas i la col·laboració amb Sant Joan De Déu.

El consorci posa a disposició dels visitants de l'oficina de plaça de Catalunya dues urnes per recaptar fons destinats a finalitats socials i solidàries. Així, el principal centre d'informació turística de la ciutat, que rep gairebé 500.000 persones a l'any, incorpora un Espai Solidari.

Durant el tercer trimestre de l'any, amb motiu del 70è aniversari de Càritas Barcelona, es fa donació de fons per ajudar persones en situació de pobresa i necessitat.

En la col·laboració amb Sant Joan de Déu contra les malalties infantils durant el darrer trimestre de l'any, es destinen fons a l'Hospital maternoinfantil Sant Joan de Déu que s'han destinat a la recerca en les malalties infantils.

En les seves campanyes, el consorci de promoció s'ha compromès novament a aportar una donació addicional equivalent a la de la suma total obtinguda via recaptació popular. La campanya solidària de Turisme de Barcelona s'emmarca en les accions de responsabilitat social corporativa (RSC) i sostenibilitat de l'entitat, que es canalitzen mitjançant el programa Barcelona Sustainable Tourism.

Turisme de Barcelona ha participat recentment en iniciatives com la campanya Bolígraf Solidari duta a terme amb la Fundació Disgroup, l'Institut Metropolità del Taxi i l'Ajuntament de Barcelona per ajudar persones amb discapacitat i incentivar el turisme que protagonitza aquest col·lectiu. El consorci col·labora amb la campanya mitjançant la venda de bolígrafs solidaris a la seva seu i està previst que aviat es faci també a oficines d'informació turística.

"Mou-te per les malalties minoritàries" és un projecte escollit pels treballadors de TMB com a causa solidària del 2014, en el marc del projecte d'acció social TMB Solidari, que vol sensibilitzar i conscienciar els treballadors i la ciutadania sobre la problemàtica que pateixen les persones afectades per aquestes més de 7.000 malalties,

La campanya "Mou-te" se celebra cada any entre els treballadors de TMB, que escullen una causa solidària al voltant de la qual es desenvolupen diferents activitats. Consisteix un seguit d'accions obertes al públic que es van realitzar durant el quart trimestre de l'any. Accions:

- Octubre: la investigació és vital
- Novembre: fem-les visibles
- Desembre: malalties minoritàries a la infància

El **Gremi d'Hotels de Barcelona** té un acord amb Càritas Diocesana de Barcelona, en el marc del programa Empreses amb Cor, des de l'any 2012. L'objectiu és poder aprofitar tant la roba (tovallols, roba de llit o cortines) com els mobles que ja no es fan servir als hotels. Gràcies a aquesta col·laboració, 31 hotels de la ciutat han donat a aquesta entitat més de 12.000 quilos de roba i més de 800 matalassos.

A més de l'entrega de roba i mobles impulsada per aquest acord, els hotels de Barcelona han col·laborat anteriorment amb Càritas amb accions com la recollida d'aliments, la contractació de personal en risc d'exclusió social, la possibilitat de realitzar pràctiques per a persones que estan fent cursos de formació o bé l'organització d'àpats gratuïts.

En la mateixa direcció, enguany 17 empreses del sector turístic, membres de **l'Associació d'Apartaments Turístics de Barcelona, Apartur**, han unit el seu compromís al del Casal dels Infants en la lluita contra la pobresa infantil, participant en II Checking Solidari, mitjançant el qual cada organització ha destinat una part de l'import de cada reserva o lloguer d'apartaments destinats al turisme. Els beneficis del II Checking Solidari es destinaran al projecte "Vincles" que, cada dia, dona suport a les mares amb nadons de 0 a 3 anys en risc d'exclusió social. La campanya, s'ha dut a terme per segon any consecutiu i ha aconseguit recaptar 7.838 euros. Aquestes empreses han participat donant un euro per cada reserva feta en un apartament turístic des de l'1 de juny al 15 de setembre.

APARTUR ha mostrat la seva satisfacció per haver pogut repetir la campanya per segon any, haver superat la quantitat recaptada i espera que tingui continuïtat en el temps i que a cada edició es sumin nous associats.

Fira de Barcelona col·labora amb organitzacions que desenvolupen activitats solidàries com "La Marató" de Tv3, la Fundació Banc d'Aliments, Nutrició sense Fronteres i Càrites, entre d'altres que treballen a favor dels col·lectius més vulnerables.

Cal fer esment del **Contracte per Ciutat Vella**, una forma de compromís creada pel Districte per implicar directament les empreses implantades en el territori en la cura i la millora del seu entorn més immediat i proper, mitjançant la col·laboració en projectes que són d'interès general. En aquest cas l'empresa que ha col·laborat econòmicament en el finançament del projecte ha estat l'Hotel Ohla. L'obra del Triangle Comtal és una de les actuacions que es desenvolupen amb el segell de distintiu "Contracte per Ciutat Vella". Es converteix el Triangle Comtal, en el qual conflueixen la Via Laietana, i els carrers Comtal i Magdalenes, en un nou espai de vianants. L'espai millorarà la connectivitat entre els barris del Gòtic i Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera.

El projecte, que té un cost de 550.000 euros, preveu una millora integral de tota aquesta zona. S'hi intervé tant en el paviment, amb un nou disseny en plataforma única, com en el mobiliari urbà, l'enllumenat públic o l'arbrat. L'obra, que afecta una superfície total de 1.760 m², comportarà una intervenció en la xarxa de clavegueram.

En el marc de la tercera edició d'"Hotels amb D.O.", el 17 d'octubre de 2014, a l'Hotel Hilton, tingué lloc un gran tast solidari per a recollir fons per a l'Obra Social Sant Joan de Déu.

Afavorir l'emprenedoria local i el comerç just - B9

Foment dels productes de proximitat

S'han dut a terme diverses iniciatives per impulsar els proveïdors locals, les denominacions d'origen i el comerç just. En són bons exemples:

- La tercera edició de la iniciativa "**Hotels amb D.O.**". Es tracta d'una activitat que va néixer fruit de la col·laboració entre el Gremi d'Hotels de Barcelona (GHB) i l'Institut Català de la Vinya i el Vi (INCAVI). L'objectiu d'aquesta acció és divulgar el vi de les Denominacions d'Origen catalanes en els espais singulars que ofereixen els establiments hotelers de Barcelona.

Del 13 al 19 d'octubre, 25 hotels de Gran Luxe, 5 estrelles, 4 estrelles superior i 4 estrelles de Barcelona acullen, per tercer any consecutiu, tastos de vins amb denominació d'origen catalana als espais més emblemàtics dels hotels de la ciutat. Aquesta activitat, que en la seva tercera edició compta amb 4 hotels més que l'any passat, està oberta a tota la ciutadania.

- La celebració de **Mercat de Mercats**. L'any 2014 va celebrar la seva cinquena edició a l'avinguda de la Catedral de Barcelona, essent punt de trobada dels comerciants dels mercats de Barcelona i de productors d'arreu de Catalunya, alimentaris i vitivinícoles. La fira se centra en la cuina i els productes del país.

L'Ajuntament de Barcelona ha presentat en el plenari del Consell Municipal, el **Pla Estratègic de Mercats 2015-2025**. L'objectiu que persegueix és renovar, modernitzar i adaptar els mercats davant

les demandes dels ciutadans i els canvis socials. El Pla s'ha concretat en 39 mesures i 153 accions per aplicar durant els propers deu anys.

Els mercats de Barcelona tenen com a missió proveir a la ciutadania i als visitants de productes de qualitat, promouen un estil de vida saludable, la cohesió social i l'articulació dels barris, fomenten l'economia i l'ocupació en el marc del comerç de proximitat. Tot això contribueix al model de ciutat de benestar de Barcelona.

Per desenvolupar la missió dels mercats durant la propera dècada s'han definit tres grans eixos:

1. Ànima: els mercats són un referent de la vida als barris de Barcelona i proporcionen una experiència no només de compra, sinó també de convivència als ciutadans.
2. Motor: els mercats lideren el comerç de cada barri, alhora que dirigeixen el model de mercat urbà en l'àmbit internacional. El mercat és una peça clau en el desenvolupament econòmic i en la creació d'ocupació a cada barri.
3. Sostenibilitat: els mercats són sinònim de valors associats a la sostenibilitat social, mediambiental i cultural.

En la línia de la promoció de productes locals i de proximitat, cal assenyalar un nombre creixent de propostes gastronòmiques i de restauració desenvolupades al 2014 a nivell de barri:

- **Tapantoni, la ruta de tapes** pel barri de Sant Antoni, on els establiments participants ofereixen una tapa i una beguda a un preu que oscil·la de 2€ a 2.90€.

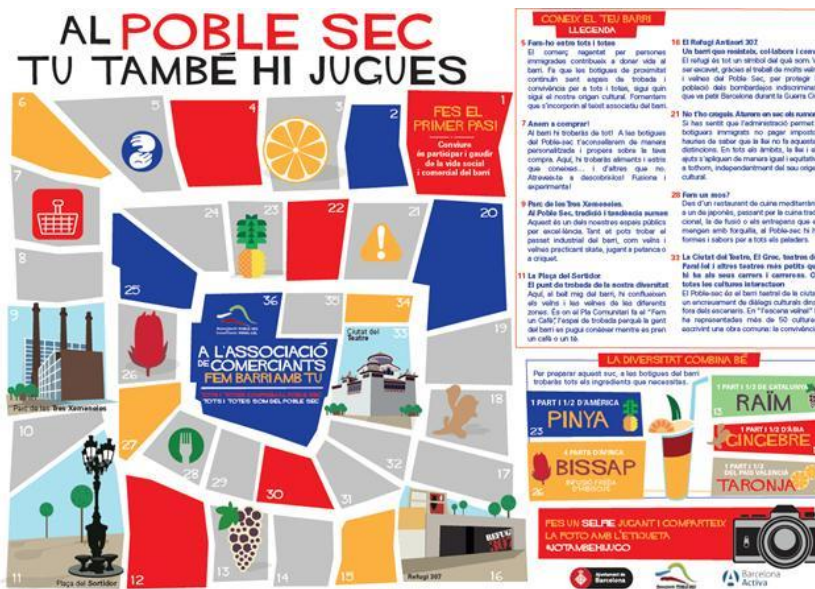

- El Mercat de la Llibertat del districte de Gràcia organitzà un **Tast de Nit** el 31 de maig, amb gran varietat de tapes elaborades dels establiments del mercat.

- Als districtes de Gràcia i al d'Horta-Guinardó els Mercats són el marc d'activitats musicals i de teatre i a Nou Barris i a Sants Monjuïc ofereixen activitats gastronòmiques. A Sant Martí, s'arrela la mostra de Comerç de la Festa Major de la Vila Olímpica. L'organització d'aquestes activitats per part d'associacions de comerciants amb el suport dels districtes es fa per a donar a conèixer els comerços i els mercats de proximitat i incentivar les compres .
- Aquest estiu els mercats de Gràcia uniren el comerç i el teatre barceloní acollint tastos d'espectacles del festival FESTIU-Fringe Barcelona durant el mes de juliol. El Mercat de la Llibertat i el de l'Abaceria Central oferiren càpsules d'espectacles el dissabte 5 de juliol, un dia abans de la inauguració del FESTIU – Fringe.
- Tots els dissabtes de cada mes, des del 15 de març fins al 13 de desembre de 2014, el Mercat de la Guineueta convidà les famílies que tenen fills d'entre 3 i 12 anys a participar en tallers on tots junts aprenien noves tècniques culinàries.
- En el marc de la Festa Major de la Vila Olímpica es celebrà la 2a Mostra de Comerç al Barri, amb més de trenta comerços participants.
- Sant Martí Eix Comercial organitza la 15a Mostra de Comerç i Fora Stocks, de gran tradició al barri, comptant amb la mostra de més de 50 comerços associats a l'eix comercial que oferiren els seus productes i moltes ofertes perquè el veïnat del barri fes unes bones compres.
- La 17a Mostra de Comerç del barri de Sant Gervasi, on les associacions de comerciants de Barnavasi i Galvany Comerç, integrants de l'Eix Comercial de Sant Gervasi, organitzen aquesta mostra que acull una important representació dels establiments comercials del barri.
- La festa gastronòmica "La Cuina del Món 2014" arribà enguany a la seva dotzena edició amb més especialitats culinàries d'arreu del món al poble Sec. La Cuina del Món és un projecte sociocultural del districte de Sants-Montjuïc que es du a terme amb la col·laboració de la direcció del Programa d'Immigració i el Diàleg Intercultural i està gestionat per la Coordinadora d'entitats del Poble-sec, organització que treballa en diferents projectes socials per afavorir la convivència al barri.

Des del mes d'abril de 2014, 35 alumnes de molts països havien participat cada dissabte en un curs de tècniques culinàries al Centre Cívic El Sortidor. Al final del curs, amb tot el coneixement adquirit, els i les participants surten al carrer per oferir un tastet de cadascun dels països que representen: Veneçuela, Brasil, Equador, Cuba, Colòmbia, Mèxic, República Dominicana, Palestina, Síria, Indonèsia, Pakistan, Xina, Espanya, Catalunya, Itàlia, Senegal, Ghana, Nigèria i Marroc.

- “Comerç Divers”, una campanya que té com a objectiu promocionar el comerç de proximitat, però al mateix temps fomentar la convivència als barris a través de la sensibilització intercultural des d’una perspectiva inclusiva. La campanya, consisteix en distribuir entre restauradors dels barris unes estovalles i posavasos amb contingut vinculat a la promoció econòmica i a la convivència. “Comerç Divers” s’impulsa des de Barcelona Activa - Treball als Barris i la Direcció de Serveis d’Immigració i Interculturalitat - Programa BCN Interculturalitat, en col·laboració amb els districtes, entitats socials, associacions de veïns i veïnes, serveis públics i associacions de comerciants dels barris on es desenvolupa la campanya. Aquest treball conjunt està orientat a millorar la integració i la convivència ciutadana a través d’aquesta doble vessant social i comercial. La campanya, amb el lema “La diversitat combina bé”, compta amb cinc models d’estovalles que comparteixen el disseny d’un joc de taula i n’adapten el contingut a les característiques i indrets de cada barri:
 - Trinitat Vella (Districte Sant Andreu)
 - Besòs-Maresme (Districte de Sant Martí)
 - Poble Sec (Districte Sants-Montjuïc)
 - Raval (Districte Ciutat Vella)
 - Roquetes (Districte Nou Barris)
- El districte de Nou Barris ha impulsat la creació d’una aplicació per a telèfons intel·ligents i tauletes que facilita l’accés a la informació de la ruta de tapes “Pinxu-Panxo”, la primera ruta amb caràcter permanent que va sorgir a la ciutat de Barcelona. Aquesta app és gratuïta i, està disponible per sistema Android i per iPhone. L’aplicació, que és una iniciativa dels

comerciants que compta amb l'impuls de l'Ajuntament de Barcelona, compta amb un menú i diversos apartats que et permeten navegar per cadascuna de les diverses rutes que conformen "Pinxu-Panxo" amb informació dels establiments i dels pinxos que es poden prendre a cada lloc, un mapa que ubica tots els establiments i la informació essencial sobre la ruta.

Afavorir l'emprenedoria local i el comerç just - B9

Suport a empreses i emprenedors

En l'àmbit del turisme i l'emprenedoria s'ha dissenyat el Programa a mida **FUTURisme**, un programa a mida d'emprenedoria en el sector turístic, per donar resposta a les necessitats del sector. En aquest programa, Barcelona Activa com a institució de referència en promoció econòmica a la ciutat i el Gremi d'Hotels de Barcelona des del sector privat, unifiquen els seus esforços en l'impuls de la innovació en el sector turístic.

El programa neix amb la voluntat de nodrir al sector turístic de nous projectes que, en diferents àmbits d'actuació, aportin valor afegit a l'activitat que es desenvolupa a la ciutat. En aquest sentit, es facilita l'arrencada de les empreses, proporcionant els instruments per a la posada en marxa del projecte empresarial, facilitant la formació en gestió empresarial i habilitats directives, contactes relacionals i accés a finançament. Globalment, aquest projecte neix amb una vocació social d'ajuda i empena a persones emprenedores de la nostra ciutat.

Aquesta iniciativa s'adreça als emprenedors i emprenedores amb una idea de negoci en l'àmbit del turisme o bé a empreses constituïdes com a persona jurídica amb ànim de lucre que no hagin iniciat l'activitat abans de l'1 de gener del 2015. El programa compta amb promotors i patrocinadors que en garanteixen la seva viabilitat. FuTurisme es desenvolupa principalment a través d'activitats formatives i incorpora un premi per a la millor iniciativa emprenedora, així com accions per donar suport a la posada en marxa d'aquestes noves empreses.

Amb l'objectiu de promoure l'oferta en coordinació amb la D.O. de Capacitació Professional i Ocupació d'acord amb les necessitats del mercat, el mes de març ambdues àrees han celebrat la Jornada Sectorial Turisme i Hosteleria. La finalitat de la jornada ha estat apropar els i les professionals de la ciutat a la realitat laboral d'un sector clau en el nostre entorn econòmic i que mou, al seu voltant, importants iniciatives i/o projectes de ciutat. La clau de la celebració de la jornada ha estat proporcionar informació qualitativa i d'interès a persones que volien desenvolupar-se professionalment en el sector del turisme i la hosteleria. Aquests professionals poden estar en procés de recerca activa de feina o bé en actiu, i voler estar al dia de noves tendències del mercat de treball que els permetin guanyar competitivitat o que els puguin oferir oportunitats de millora. També s'hi ha pogut identificar àmbits d'activitat en els que les persones interessades puguin desenvolupar un projecte d'autoocupació, atenent les necessitats i oportunitats que ofereix el sector.

De les diverses iniciatives de Barcelona Activa- Treball als barris, que s'organitzen en diversos barris de Barcelona i compten amb la col·laboració del teixit econòmic, social i associatiu, en destaquen l'organització de les rutes guiades pel comerç del Raval i del Besòs-Maresme, la iniciativa "De Tapes per Roquetes", o el programa de Microcrèdits a Sant Andreu, per a impulsar l'autoocupació i la creació d'empreses als barris de Trinitat Vella, Baró de Viver i Bon Pastor.

Barcelona Activa organitzà, el 25 de juny de 2014, una jornada de divulgació per incrementar l'eficiència energètica en edificis hotelers i comunitats de propietaris, adreçada a professionals de l'hoteleria, administracions de finques i consultoria/certificació d'Eficiència Energètica de la ciutat.

En el marc de les estratègies per facilitar el creixement econòmic i la reducció de l'atur, l'Ajuntament de Barcelona treballa per aconseguir que totes aquelles persones que volen treballar i no tinguin feina, trobin un lloc de feina ajustat al seu perfil professional. És per això que, amb l'objectiu d'impulsar la generació d'ocupació i la reducció de l'atur a la ciutat, s'engegà el 2014 el "Pla Compromís per l'Ocupació a Barcelona", un programa d'ajuts a les empreses de fins a 18.000 euros per cada nou lloc de treball creat.

També al Centre de Recursos per Emprendre de Barcelona Activa les persones emprenedores tenen a la seva disposició un reforçat equip d'experts en creació d'empreses que ofereixen assessorament al llarg del procés de creació, proporcionant suport en l'elaboració del pla d'empresa, en la recerca de finançament i en l'estudi de viabilitat del projecte.³

Barcelona Activa té una estratègia ferma per oferir serveis permanents i programes de suport per atendre les diferents necessitats de les empreses de Barcelona amb l'objectiu d'ajudar-les a créixer, crear ocupació i riquesa al territori. Aquesta aposta iniciada al 2012 s'ha traduït en la posada en marxa progressiva de nous serveis i programes per a empreses, que s'han anat consolidant per donar forma a la primera Oficina d'Atenció a l'Empresa municipal, posada en marxa a l'octubre de 2014 al Barcelona Growth Centre, l'edifici icònic de la Barcelona orientada al creixement econòmic i l'atracció de talent i inversió. D'aquesta manera, es tanca el cercle de la prestació de serveis de Barcelona Activa per fomentar l'ocupació, la iniciativa emprenedora i també el creixement empresarial.

Sectors de les empreses ateses

Comerç	25,5%
Serveis a les empreses	12,9%
Tecn. Informació i Comunicació (TIC)	12,5%
Cultura, turisme i oci	9,2%
Producció creativa	7,4%
Indústria/Manufactura	6,2%
Construcció	4,9%
Serveis a les persones	4,8%
Salut i assistència social	2,4%
Ciències de la vida	2,3%
Transport, logística i distribució	1,6%

³<<http://www.barcelonactiva.cat/barcelonactiva/cat/que-es-barcelona-activa/qui-som/promocio-de-la-iniciativa-emprenedora/index.jsp>>

Medi ambient	1,3%
Altres	8,4%

Al Centre de Recursos per Emprendre, les persones emprenedores tenen a la seva disposició un equip de 17 tècnics i tècniques experts en l'acompanyament a la creació d'empreses que, sense necessitat de demanar cita prèvia, ofereixen assessorament en el procés de creació, proporcionant suport i tutela en l'elaboració del pla d'empresa, en la recerca de finançament i en l'estudi de viabilitat del projecte. Així, durant l'any 2014 s'han acompanyat 2.711 nous projectes empresarials, sent la cultura, turisme i oci un dels sectors on es dóna la demanda d'assessoria per a la creació d'empresa.

Sectors dels projectes empresarials acompanyats

Comerç	24,4%
Cultura, turisme i oci	19,4%
Serveis a les persones	12,4%
Producció creativa	11,9%
Serveis a les empreses	9,7%
Tecn. Informació i Comunicació (TIC)	6,1%
Indústria/Manufactura	5,4%
Construcció	3,7%
Salut i assistència social	3,1%
Medi ambient	2,1%
Ciències de la vida	1,1%
Transport, logística i distribució	0,6%

Afavorir l'emprenedoria local i el comerç just - B9**Fòrum TurisTic**

El Fòrum TurisTIC va reunir, el 2 i 3 d'abril de 2014, a més de 65 ponents i 1.400 congressistes presencials i 700 online. La segona edició del Fòrum TurisTIC ha consolidat aquest esdeveniment com un dels congressos de referència sobre novetats del **sector TIC i el turisme**. El congrés ha estat organitzat pel centre tecnològic Barcelona Digital per donar a conèixer experiències i tendències per fer més rendible i competitiva tota la cadena de valor d'un dels principals sectors de l'economia catalana a partir de les tecnologies digitals.

Les TIC transformen constantment la cadena de valor del sector turístic. Empreses i institucions dels sectors turístic i tecnològic han compartit al llarg de dos dies experiències i tendències per fer més rendible i competitiva tota la cadena de valor.

La primera jornada del congrés, centrada en el concepte d'Smart Destination, abordà les tendències tecnològiques en turisme, la importància del Big Data i es presentaren alguns casos d'èxit en les quals a partir de les dades urbanes generades pel propi usuari/client es personalitza l'oferta d'oci que es dirigeix a ell/ella. També hi hagué sessions que mostraren nous models de negoci, el sorgiment de marketplaces i casos d'èxit i solucions tecnològiques per al turisme rural.

Durant el segon dia de congrés, es plantejaren possibles nous mercats potenciat per l'ús de les TIC i s'incidí en la influència creixent de les recomanacions i la reputació online. Així mateix, s'analitzà la nova tendència *peer to peer* o com els ciutadans comparteixen el seu coneixement per crear millors experiències d'oci. El congrés conclougué amb una sessió on es mostraren noves aplicacions enfocades al turisme.

Afavorir l'emprenedoria local i el comerç just - B9

Promoció turística

Com a eina de suport a l'acció promocional, el Consorci Turisme de Barcelona fa poc merchandising, per tant, l'impacte ambiental d'aquest és molt limitat. Tot i així, en les poques actuacions que es realitzen en aquest àmbit, Turisme de Barcelona aplica els següents criteris en relació a la sostenibilitat:

- Material de baix impacte ambiental
- De producció local
- Relacionats amb la cultura local
- Produïts per empreses de l'economia social
- Amb utilitat al llarg del temps.

Es prioritzen els productes de merchandising que apliquen tres d'aquests criteris. Addicionalment, es tenen en compte aquells productes de merchandising que transmetin un missatge relacionat amb la sostenibilitat o el consum responsable.

En el producte que Turisme de Barcelona ven a través de la seva xarxa comercial, s'apliquen criteris socioculturals. Addicionalment, s'aplica el criteri de discriminació positiva per a aquells serveis turístics que inclouen transport lliure de fum, en l'àmbit mediambiental. En aquest cas es tracta de producte comercialitzat a través de la Bcnshop de Turisme de Barcelona.

Pel que fa al producte comercialitzat a través de Barcelona Original (producte físic), s'està incorporant el grau de compromís també en l'àmbit mediambiental i social. Un bon exemple, en són alguns dels productes que es venen a l'Oficina de Turisme de Plaça Catalunya de la marca social Dona Kolors, de productes artesanals i únics, tots fets a mà per dones en situació d'exclusió social. Tots els productes són dissenyats i produïts a Barcelona.

El Programa "Barcelona és molt més" té com a un dels seus principals objectius crear, o donar suport a la creació, de nous productes turístics per part de les empreses turístiques de les comarques de Barcelona que puguin ser comercialitzats a través de les plataformes de Turisme de Barcelona. Des d'aquest punt de vista, el programa ha d'actuar com a motor de desenvolupament de nous productes turístics a la província de Barcelona, conjuntament amb el sector privat.

Així mateix, Turisme de Barcelona i la Diputació de Barcelona treballaran conjuntament per a fomentar l'establiment d'acords amb operadors turístics per a la creació i venda de productes i paquets turístics de Barcelona i el seu entorn. I per a establir les condicions tant logístiques com econòmiques que permetin la comercialització de productes turístics conjunts a les Oficines d'Informació Turística actuals i a les webs de Turisme de Barcelona i de la Diputació de Barcelona.

En aquest sentit, Turisme de Barcelona posarà a disposició de la Diputació de Barcelona la seva plataforma de comercialització per tal de comercialitzar online l'oferta de paquets turístics de Barcelona i el seu entorn que es convingui entre les parts.

A banda de Turisme de Barcelona, el sector cultural i els i les professionals, empreses i associacions del sector, també duen a terme una potent tasca de promoció de les seves activitats:

- En el sector dels festivals, un tipus d'esdeveniments que atreuen a molt públic forani a la nostra ciutat, s'han emprès uns mecanismes propis de promoció a l'estranger, sobretot per part d'aquells festivals amb una major vocació internacional, com el Sonar o el Primavera Sound.
- La promoció de Barcelona com escenari de rodatges.
- Les programacions culturals dels museus, les propostes internacionals del festival de Barcelona Grec, o les festes de ciutat amb la ciutat convidada de Viena.

La ciutat de Barcelona ha dut a terme durant molts anys, accions i programes orientats a una gestió responsable en l'àmbit cultural mitjançant el conjunt de polítiques i programes que tenen per objecte conservar i donar a conèixer la seva diversitat cultural, material i immaterial, i amb la interrelació de les dinàmiques culturals amb els nous equipaments d'atracció turística de la ciutat.

El Saló Internacional de Turisme de Catalunya (SITC) ha pogut donar a conèixer els atractius turístics de diferents barris de Barcelona, identificats per primer cop a través dels plans de turisme de districte.

C. Augmentar els beneficis per a les comunitats, els visitants i la cultura; disminuir els impactes negatius

Protecció a les atraccions - C1

Conservació i millora del patrimoni

Un dels principals arguments que expliquen l'èxit de Barcelona com a destí turístic és la qualitat i la varietat de l'oferta cultural de la ciutat. El patrimoni (arqueològic, urbanístic, arquitectònic i artístic) és sens dubte un dels seus actius més importants; al mateix temps, una altra de les singularitats de Barcelona és el que anomenem patrimoni immaterial. La cultura tradicional i les festes populars fascinen el visitant i marquen el pols d'una ciutat que viu les manifestacions culturals amb molta intensitat. I per a que aquests actius funcionin, la ciutat desenvolupa una sèrie d'accions de promoció turística i de projecció internacional que han d'ajudar a donar a conèixer la ciutat, facilitar la seva visita i que aquesta experiència sigui positiva tant per als visitants com per als ciutadans.

Autoria:
Pep Herrero

Les ciutats mil·lenàries com Barcelona tenen un ampli patrimoni arqueològic que és difícil que surti a la llum. Barcelona ha engegat els darrers anys un projecte de recuperació, protecció i posada en valor del seu passat més remot. La **Carta Arqueològica de Barcelona**⁴ és un recull de tot el patrimoni

⁴ <http://cartaarqueologica.bcn.cat/>

arqueològic de la ciutat, amb més de 3.000 punts d'interès, localitzats en especial a la zona de Ciutat Vella, però també a Montjuïc, als turons i, com s'ha descobert més recentment, a altres zones del pla, com la Sagrera o els voltants del mercat de Sant Antoni.

Una altra línia d'actuació per a la difusió del patrimoni arqueològic de la ciutat és el **Pla Barcino**, centrat en la recuperació dels tresors arqueològics de la ciutat romana, i que ha permès impulsar diferents troballes a les muralles o a l'església de Sant Just i Pastor.

Per la seva banda, l'antic Mercat del Born, que uneix el passat romà amb la ciutat del convuls segle XVIII, ha esdevingut un nou i important nucli d'interpretació del passat de la ciutat amb la inauguració del nou **Born Centre Cultural**, que un cop finalitzada la commemoració del Tricentenari BCN, engega amb una programació cultural variada el seu paper com a equipament cultural i jaciment arqueològic.

Una altra part del patrimoni cultural de la nostra ciutat, amb una gran projecció internacional, és la de les col·leccions dels artistes amb una vinculació especial amb Barcelona com les de Picasso, Miró, o Tàpies i que es poden veure en espais tan singulars com la seva obra. Així mateix, la ciutat compta amb equipaments museístics de primera fila que es configuren com a equipaments amb un gran potencial turístic: el nou **Museu del Disseny**, en el nou enclavament de la plaça de les Glòries, i el **Museu de les Cultures del Món**, al cor del barri de la Rivera, molt a prop del Museu Picasso, destaquen especialment en aquest sentit.

Autoria:
Lourdes Jansana

Finalment, el patrimoni urbà més recent també és objecte de protecció i difusió. Una de les majors riqueses de la ciutat és el seu patrimoni arquitectònic i urbanístic, amb l'obra de Gaudí i la resta de monuments modernistes al capdavant que els visitants poden descobrir amb la **Ruta del Modernisme**, un itinerari per 116 edificis repartits per tota la ciutat.

Però a més, la ciutat compta amb molts altres punts d'interès patrimonial amb un fort potencial d'atracció turística que es pot desenvolupar: des del Call passant per l'Eixample i el Pla Cerdà, l'arquitectura industrial, els edificis del GATCPAC, la ciutat olímpica o les arquitectures més innovadores del 22@ (amb la Torre Agbar com a nova icona indiscutible de la ciutat).

Recentment la ciutat ha acollit algunes novetats molt rellevants en aquest sentit, com són el **Castell de Montjuïc** i el **recinte modernista de Sant Pau**, dos espais que han iniciat una nova etapa com a equipaments culturals, i l'entorn de les antigues bateries antiaèries del cim del **Turó de la Rovira**, que destaquen pel seu interès paisatgístic i pel seu component històric, que permet explicar diverses etapes de la vida recent barcelonina.

Autoria:
Pep Herrero

Gestió de visitants - C2

Reordenació d'autocars turístics

La gran afluència d'autocars en determinats punts generava situacions de risc d'atropellaments de vianants i dificultava el trànsit de l'entorn. Es pretén evitar la concentració d'autocars en front dels punts de màxima atracció turística, de forma que es millora l'ordre en l'espai públic i es redueix l'impacte sobre la resta d'activitats. S'ha vist que un desencotxament i encotxament més ordenat, redueix els efectes negatius.

A la reordenació d'autocars a l'entorn de la Sagrada Família (juny 2012) i a l'entorn del Parc Güell (octubre 2013), s'afegeix la **reordenació de la Via Laietana** (novembre 2014) amb les següents finalitats:

- Preservació del conjunt del centre històric de Ciutat Vella del tràfic d'autocars turístics, situant les parades d'encotxament i desencotxament en les diverses zones situades en el perímetre de casc antic.
- Diversificació dels recorreguts que connecten els punts d'interès turístic, millorant els diversos itineraris a peu amb actuacions en els passos de vianants i la instal·lació d'una nova senyalització turística.
- Urbanització de la Plaça de Ramon Berenguer el Gran.

Des de la Direcció de Mobilitat i des de la Direcció de Turisme i Esdeveniments es va informar dels canvis als operadors turístics amb suficient antelació per permetre'ls planificar les noves visites i itinerari

Gestió de visitants - C2

Gestió d'Espais Turístics

El manteniment d'espais públics d'alt valor patrimonial fa necessari un Pla de Gestió.

El nou pla de gestió del **Parc Güell** a càrrec de B:SM s'inicià el 25 octubre del 2013. El **Recinte Modernista de Sant Pau**, un cop rehabilitat, obre al públic el febrer de 2014. I l'ICUB endegà el pla de gestió del **Castell de Montjuïc** el 3 de març de 2014. Els tres casos es passa d'espais no gestionats d'accés lliure a accés de pagament.

Són espais d'alt valor patrimonial. Cal regular la capacitat de càrrega i aforament per vetllar pel seu manteniment i conservació. Les visites aporten ingressos que són reinvertits en el propi espai. Aquest pressupost propi permet dur a terme la vigilància i manteniment que es mereixen aquest espais, així com oferir activitats i informació de qualitat per millorar l'experiència de visita. La gestió també permet millorar els fluxos de visites a l'entorn optimitzant horaris i estacionalitat.

Recinte Modernista Sant Pau

El Recinte Modernista de Sant Pau és propietat de la Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Projectat per l'arquitecte català Lluís Domènech i Montaner, va ser construït entre el 1905 i el 1930.

Aquest conjunt modernista, el més important d'Europa, és un referent destacat del patrimoni i la cultura de Barcelona i Catalunya. El 1978 va ser declarat Monument Històric Artístic, i el 1997 Patrimoni Mundial per la UNESCO, per la seva singularitat constructiva i bellesa artística.

Després d'acollir durant un segle les instal·lacions de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, el Recinte Modernista ha experimentat un dels processos de rehabilitació patrimonial més ambiciosos del moment, que ha posat en valor tota la seva riquesa artística. Aquest procés, realitzat sota estrictes criteris de sostenibilitat, ha dotat els pavellons construïts a principis del segle XX de les més avançades tecnologies per tal d'habilitar espais de treball preparats per al segle XXI.

Aquesta innovació arquitectònica té un paral·lelisme amb els nous usos dels pavellons. El Recinte Modernista esdevé ara un campus de coneixement, recerca i innovació com a seu d'organismes de rellevància internacional. Aquestes institucions treballen en els seus propis

programes i estableixen sistemes de col·laboració en iniciatives compartides per desenvolupar estudis i projectes que aportin respostes a alguns dels reptes globals de la societat del segle XXI en el àmbits de la sostenibilitat, la salut i l'educació, amb Barcelona com a "marca", i amb coherència amb la història i la filosofia de Sant Pau. Els organisme que podem trobar ubicats en els diferents pavellons són:

L'Institut de la Universitat de Nacions Unides sobre Globalització, Cultura i Mobilitat (UNU-GCM), Casa Àsia, L'Institut Forestal Europeu (EFI), Global University Network for Innovation (GUNI), l'Oficina del Programa de Perfils de Resiliència de les Ciutats, el Global Water Operators' Partnerships Alliance (GWOPA), l'Oficina per a l'Enfortiment dels Sistemes Públics de Salut.

Sant Pau connecta agents i experiències i esdevé un entorn únic en el qual interactuen els sectors acadèmics, econòmics i socials amb l'objectiu de promoure el coneixement i la recerca de forma transversal i propiciar la implicació del conjunt de la ciutadania en els debats que aquí es produeixen. Aquest entorn reforça el lideratge de Barcelona en l'àmbit del coneixement i la innovació amb una proposta basada en la sostenibilitat econòmica i la generació de valor, amb una implicació directa en el territori.

Els principis que sustenten aquest projecte es basen en la ISO 26000 Guia de Responsabilitat Social: rendiment de comptes; transparència, comportament ètic; respecte als interessos de les parts interessades; principi de legalitat; normativa internacional del comportament i respecte als drets humans.

La seva rehabilitació ha permès recuperar un referent molt important del patrimoni i la cultura de Barcelona, amb un valor arquitectònic i patrimonial que va més enllà de la seva localització urbana per posar-ho a l'abast de la ciutadania. Van obrir les instal·lacions al públic al febrer de 2014.

Sagrada Família

L'Ajuntament de Barcelona i la Fundació de la Junta Constructora del Temple Expiatori de la Sagrada Família van acordar la creació de dos grups de treball per a l'estudi i implantació de diverses mesures que permetin gestionar adequadament l'impacte que suposa el fet de comptar amb un dels monuments més visitats del món al bell mig de la ciutat de Barcelona.

La voluntat d'ambdues parts és la de poder desenvolupar accions que permetin un millor encaix del projecte de la Sagrada Família en el teixit urbà de l'entorn. Els dos grups de treball estan formats per representants de les diverses àrees implicades del Consistori i de la Fundació i cadascun d'ells assumeix l'estudi de mesures sobre:

- Futur del temple i ordenament urbanístic: s'encarrega del disseny i la planificació de les actuacions urbanístiques que han de tenir lloc a llarg termini a la Sagrada Família i el seu entorn.
- Gestió de l'impacte dels visitants del temple a l'entorn: aquest grup proposa actuacions a curt i mig i llarg termini que ajudin a reduir i ordenar l'impacte que tenen els visitants al temple i en el seu entorn més immediat.

Paral·lelament, es constitueix un grup de treball dins de la comissió de seguiment del consell de barri de Sagrada Família per tal de treballar les propostes a dur a terme en l'entorn del temple per reduir els efectes que la massiva presència de visitants té en la qualitat de vida dels veïns. En aquest espai de treball participen, a més del Consistori, els veïns, comerciants i les entitats de l'entorn.

A més, l'Ajuntament ha treballat amb els grups polítics i els veïns les actuacions urbanístiques que s'han de dur a terme tant al temple com al seu entorn més immediat fins a la finalització de les obres d'aquest projecte d'Antoni Gaudí al si del grup de treball pels entorns de la Sagrada Família.

El govern municipal de l'Ajuntament de Barcelona, conscient de la pressió que l'alt volum de visites al temple de la Sagrada Família exercia en els veïns i veïnes de l'entorn, va elaborar a principis de mandat una proposta de reordenació de la mobilitat dels autocars turístics en aquesta zona per millorar la qualitat de vida d'aquelles persones que viuen al costat d'un dels monuments més visitats de la ciutat i un dels més visitats del món.

Aquestes actuacions donaven resposta a una antiga demanda veïnal i suposen la creació d'una zona d'exclusió d'autocars en l'entorn més proper a la Sagrada Família i implicaven diverses actuacions per adaptar l'espai públic a aquesta prohibició, tot creant zones d'encotxament i desencotxament i itineraris per anar des d'aquestes zones fins al mateix temple.

El nombre de visitants al temple i el seu entorn s'ha anat incrementant des de l'aplicació d'aquestes mesures i, tot i que aquestes han alliberat la zona de molta pressió, la situació precisa de noves iniciatives que garanteixin el benestar dels ciutadans de l'entorn.

El pla d'acció municipal té com a principal objectiu donar resposta a la situació de manera integral abordant les diverses problemàtiques des de tots els àmbits (ordenació de l'oferta turística, de la mobilitat de vehicles, en transport públic i de vianants, ordenació i control de l'activitat comercial i econòmica derivada i ordenació urbanística de l'entorn).

La nova plaça de les Glòries

Al desembre de 2014 varen obrir a la ciutadania els diferents espais de la plaça de les Glòries que s'han urbanitzat provisionalment a la banda mar. A la inauguració del Museu del Disseny s'hi suma l'obertura al públic de diversos espais d'estada, per passejar i on s'hi desenvoluparan diverses activitats.

El nou umbracle, davant del DHUB, és un espai efímer que vol esdevenir un nou centre de reunió ciutadana, singularitzant l'accés a l'estació de metro Les Glòries, tot oferint un espai d'ombra i aixopluc amb capacitat d'allotjar activitats.

L'espai es configura en set mòduls amb elements lleugers suspesos a l'interior, amb lones i tensors. Dels set mòduls, quatre són impermeables, de manera que habiliten l'artefacte els dies de pluja. La resta està especialment dissenyada per garantir ombra fins i tot els dies més desfavorables de radiació solar. En aquest sentit, la il·luminació juga un paper fonamental i la pèrgola projecta llum tant a la lona blanca exterior com a les lones interiors, emfasitzant així la volumetria del conjunt.

La pèrgola, que s'il·lumina de forma autosuficient, es configura en set mòduls creats amb lones de colors. A més, també té un espai reservat per a projectar-hi informació. Les lones perimetrals actuen com a suports informatius i inclouen missatges entorn a l'actualitat cultural dels entorns de Glòries.

El Jardí de les Alzines, que abraça 7.650 m2 i garanteix un espai d'aprovisionament a les prop de dues-centes alzines que formaven part de l'antiga plaça de les Glòries a l'interior de l'anella viària, ara ja, part de la història de la ciutat, fins a la seva definitiva ubicació. El Jardí inclou un nou espai per a l'estada, el passeig i el descans, enmig d'un alzinar i en un espai caracteritzat pels gabions de pedra que configuren l'entorn, els elements de repòs i la caseta de jardineria.

La urbanització provisional a la banda mar de Glòries inclou un **nou Punt d'Informació Turística** situat dins l'illa Casp – Cartagena – Meridiana – Gran Via, a tocar del Jardí de les alzines, que gestiona Turisme de Barcelona. Aquest edifici ha estat projectat i construït a partir de solucions constructives de fàcil muntatge i desmuntatge.

Un altre espai de la ciutat on es detecta una alta massificació turística que està desplaçant als residents és **La Rambla de Barcelona**. L'Ajuntament impulsa un debat profund de com s'ha de transformar aquesta artèria.

El desembre del 2011, l'Ajuntament va presentar el pla Cor, un projecte estratègic a mitjà termini per posar ordre a la Rambla, que persegueix fer un rentat de cara a la via: es pretén que les activitats que s'hi desenvolupen se cenyixin a la normativa. En l'elaboració del pla hi han col·laborat més de 60 entitats de la ciutat. El consistori ha previst una despesa de deu milions d'euros per a sis anys (2012-2018).

Parc Güell

L'Ajuntament de Barcelona regula la Zona Monumental del Parc Güell amb l'objectiu prioritari de preservar aquest espai emblemàtic de la ciutat i mantenir-lo en el millor estat de conservació possible. Els veïns dels barris adjacents al Parc Güell (el Coll, Vallcarca-Penitents, la Salut, el Carmel i Can Baró) hi tenen accés lliure durant tots els dies de l'any mitjançant una targeta personal i intransferible. Addicionalment les set escoles de l'entorn del Parc també poden sol·licitar un carnet per a l'accés gratuït. Durant aquest primer any de regulació s'han iniciat també activitats destinades a reforçar la utilització del Parc per part de la ciutadania: el Parc Güell va participar a la "Nit dels Museus" amb un concert espectacular que evocava les celebracions que es feia al Parc Güell a principi de segle XX. Amb el títol "Al·lè. Música, dansa i literatura a la Barcelona dels anys 20" es va organitzar un cicle de concerts d'estiu que "Vespres Musicals del Parc Güell" els vespres dels divendres de Juliol. La iniciativa, de petit format, va tenir una molt bona acollida a l'entorn amb la participació del veïnat en els esdeveniments.

L'any passat al mes de maig es va celebrar una activitat de la Setmana de la Gent Gran al districte de Gràcia, que va fer una mostra d'activitats al Parc Güell.

DADES

Parc Güell, primer any de funcionament

2.377.920 visites

123.760 accessos lliures de veïns i comunitat escolar

Castell Montjuïc

2013: 1.072.000

2014: 577.639

Recinte Modernista Sant Pau des de 24 de febrer de 2014 a 31 de desembre 2014: 305.323, dels quals 125.000 van ser entre el 25 de febrer i el 16 de març -jornades de portes obertes.

Protecció del patrimoni cultural - C4

Cultura popular i patrimoni immaterial

La ciutat mediterrània fa vida al carrer, i Barcelona n'és una bona mostra: les dues festes majors de la ciutat, les de la Mercè i les de Santa Eulàlia, convoquen dues vegades l'any a tots els barcelonins a omplir els carrers. I els barcelonins responen massivament, tant de dies com de nits, per gaudir dels espectacles, dels concerts i sobretot de les diverses manifestacions de la cultura tradicional catalana. Tot i que la tradició segueix sent segurament l'ingredient principal de les festes de la ciutat, la creativitat i l'experimentació s'han anat incorporant a aquests esdeveniments ciutadans, donant pas a cites com el festival **Mercè Arts de Carrer**, la millor mostra del talent, el treball i l'expressivitat dels artistes de carrer, o el **Festival BAM**, el festival que des de fa més de 20 anys porta a la ciutat les darreres tendències de la música indie, en el marc de les **Festes de la Mercè**, o com **Llum BCN** que, integrat dins les **festes de Santa Eulàlia** i seguint la tendència d'altres ciutats d'Europa, aconsegueix que la llum esdevingui l'element central d'un gran festival urbà capaç de mostrar-nos una ciutat nova, de transformar edificis o de conferir a petits racons de la ciutat antiga una màgia carregada de significat i de poesia.

Altres celebracions de caire cultural, com la **Nit dels Museus**, que se celebra el maig i que omple d'activitats durant una nit els museus de Barcelona i l'àrea metropolitana, i també el **Festival Ciència, Tecnologia i Innovació** que se celebra al parc de la Ciutadella s'han afegit al calendari festiu de la ciutat presentant l'activitat cultural d'una manera fresca i dinàmica, oberta a tota mena de públics.

Les grans festes de la ciutat són també un factor de projecció cap a l'exterior, ja que suposen un atractiu turístic innegable i ofereixen una imatge festiva de Barcelona. Perquè Barcelona viu amb vertadera passió les trobades castelleres, els correfocs i els balls dels gegants, i cada vegada més podem trobar més turistes compartint la festa al costat dels autòctons i al·lucinant amb la màgia de la nostra cultura popular. Barcelona viu el carrer tot l'any, ja sigui en ple hivern, amb el Cicle Festiu de Sant Antoni, o per Sant Jordi, quan la ciutat sencera surt a passejar. De mica en mica, els turistes van descobrint que quan arriba l'estiu no tot és sol i platja, que Barcelona ha recuperat la celebració tradicional de **Sant Joan**, i que als antics pobles de **Gràcia i Sants** s'hi organitzen unes festes majors multitudinàries, plenes de color i úniques al món. Aquest patrimoni immaterial és un altre dels actius que Barcelona ofereix al visitant, i que li serviran per a descobrir la ciutat a base de sensacions i emocions.

Durant els mesos d'estiu, cada dissabte al vespre té lloc la **Festa Catalana**, que és un programa d'activitats gratuïtes relacionades amb els elements folklòrics més importants de Catalunya. Així, diversos espais en ple casc antic s'alternen per acollir aquestes manifestacions de la cultura autòctona, que a més tenen locució multilingüe per permetre gaudir dels espectacles tant a ciutadans barcelonins com a turistes i visitants forans. El programa inclou, entre d'altres, bastoners, esbarts dansaires i gegants. Cada acte combina l'actuació d'una colla castellera local, una colla castellera convidada i un grup d'imatgeria o ball.

Autoria: Nico Alonso

Barcelona també és una ciutat gegantera, essent la capital que té més figures de gegants, els quals passeja i fa ballar a les diverses celebracions. Des de fa més de sis-cents anys, a Barcelona els gegants sempre han estat a les festes i solemnitats de la ciutat.

Per altra banda, els castellers són una de les manifestacions culturals més genuïnes i singulars d'Europa. Sota el lema identificatiu "força, equilibri, valor i seny", els castells constitueixen una excel·lent targeta de presentació de la ciutat al món. Contemplar, i especialment participar, en una exhibició castellera és una experiència apassionant que permet posar de manifest la lluita de l'autosuperació individual i col·lectiva, l'esforç per assolir un objectiu comú. De fet, des del passat 16 de novembre de 2010, la Unesco va aprovar la inclusió dels castells dins la Llista representativa del Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat.

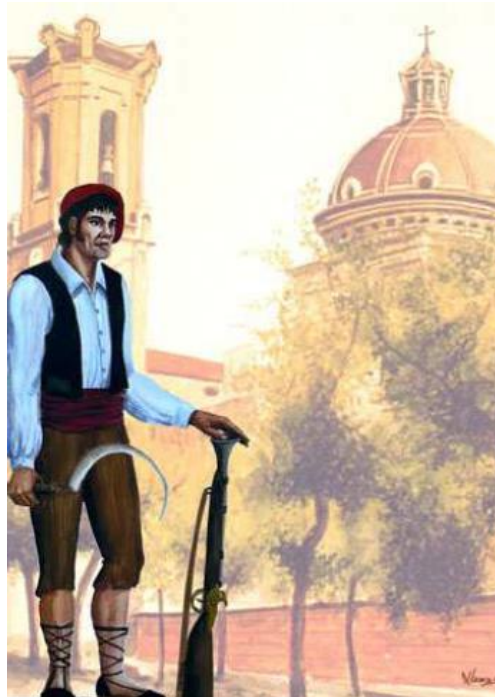
Des de Turisme de Barcelona es donen a conèixer les festes i tradicions als visitants a través de documents que tenen disponibles al seu web.

L'any 2014 **sis projectes** culturals que volen millorar l'experiència turística dels nostres visitants han estat **finançats pel Fons de l'Impost d'Estades Turístiques**. En alguns casos es tracta de la creació o ampliació d'un producte o servei adreçat directament als turistes, com **La Festa Catalana**, que ja s'ha mencionat, o l'aplicació mòbil de navegació sonora i musical **BCN-BSO**. En d'altres casos són actuacions que faciliten l'accés dels visitants a serveis i recursos culturals de la ciutat a través de traducció o interpretació en diversos idiomes (**App Museus**) o que pretenen difondre millor entre els visitants els nostres recursos o esdeveniments ciutadans que poden esdevenir pols d'atracció turística (**Art Ticket** a l'aeroport, **BCN Llum**).

Des dels diversos districtes de la ciutat es potencia molt la cultura popular i el patrimoni immaterial. Un bon exemple n'és el districte de Sant Andreu, on en destaca:

- "El noi baliarda, per necessitat trabucaire". Recreació històrica de la revolta popular del 1845 a Sant Andreu del Palomar. Es celebra al maig i l'organitza la Germandat de **Trabucaires, Geganterers i Grallers de Sant Andreu**.

- La celebració dels **Tres Tombs**. Es remunta al segle XII, i es realitza amb motiu de la celebració de la festivitat de Sant Antoni Abad, patró dels animals, l'acte més significatiu és la desfilada de cavalleries, en totes les seves modalitats, cavalls muntats, carruatges de luxe, carros d' agricultor, tartanes de transport etc. Segons la tradició Sant Antoni Abad, protector dels animals domèstics i de carga, curava persones i animals fent grans miracles, per això el dia de Sant Antoni se'ls portava a beneir. El ritual principal de la tradició consisteix a donar tres voltes, tres tombs, al voltant d'una església dedicada a Sant Antoni Abad o si no davant la figura del Sant, per beneir els animals. A Sant Andreu l'organitza, conjuntament amb el districte, "La Societat per la Festa de Sant Antoni Abad de Sant Andreu del Palomar", que és va constituir l'any 1924.
- La Cavalcada del Tres Tombs a Sant Andreu és la primera de totes les que se celebren a Catalunya en honor a Sant Antoni i te lloc el diumenge abans del dia del Sant.
- La Festa Major de Sant Andreu és la darrera Festa Major de Barcelona, comença el cap de setmana abans de Sant Andreu (30 de novembre) i dura fins el dia 8 de desembre. El seu programa conté més de 239 activitats diferents, hi col·laboren 89 entitats del barri.

- **Fabra i Coats** acull la Fàbrica i el magatzem de joguines dels Reis d'Orient. Els visitants de la fàbrica poden comprovar com els operaris ajudants dels Reis treballen perquè tots els regals estiguin a punt per a la Nit de Reis. A més, durant els vuit dies de la intervenció, els finestrals dels tres pisos de la façana d'accés a la fàbrica de creació s'il·luminen de colors per deixar entreveure els milers de regals del magatzem reial. Aquesta proposta artística, que va guanyar dos premis FAD el 2012, és obra de l'artista Xevi Bayona i el col·lectiu Las Gardenias.

- El festival Dau Barcelona, dedicat als jocs de taula, tradicionals, de rol i infantils celebrat a la Fabra i Coats.

D. Maximitzar els beneficis per al medi ambient i minimitzar els impactes negatius

La conservació ambiental és determinant per a la supervivència de l'activitat turística. La ciutat de Barcelona ha estat sempre conscient de la importància que tenen els recursos naturals per a la conformació de l'espai turístic.

Riscos ambientals - D1

Smart City

Smart City (ciutat intel·ligent) és el terme que defineix el nou model de ciutat que integra iniciatives orientades a millorar la sostenibilitat mediambiental i econòmica, així com la gestió eficient dels seus serveis, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de les persones i permetre, a llarg termini, una reducció de la despesa pública. Per fer-ho innova, per exemple, en els materials, recursos i models emprats, buscant la màxima integració i connexió entre les infraestructures i serveis de la ciutat.

El fet que els projectes Smart Cities afectin el desenvolupament d'infraestructures i serveis d'una ciutat, el converteix en un sector transversal que abasta activitats tant diverses com l'energia, l'aigua, el transport, l'urbanisme, la recollida de residus, l'ensenyament o la salut, a més de les TIC, entre d'altres.

Barcelona llueix l'etiqueta smart per garantir la qualitat de vida, la millora social i urbana, donar valor afegit als barris, fomentar el desenvolupament sostenible i l'economia verda a favor d'una ciutat autosuficient energèticament i on l'equilibri amb la naturalesa té un paper destacat. Barcelona camina cap a un model basat en els principis d'eficiència, qualitat de vida, igualtat social i que inverteix recursos, talent i innovació per construir la ciutat del futur: intel·ligent, productiva i en creixement.

El caràcter emprenedor de Barcelona està aconseguint que la ciutat experimenti una evolució significativa, cosa que, sumada a la vocació de ser una autèntica ciutat intel·ligent, la converteix en una de les urbs i marques més atractives a nivell global en aquest camp.

Un dels projectes més destacats d'aquesta ciutat inspiradora és la **Mobile World Capital**, fins al 2018, una iniciativa destinada a convertir la ciutat en un centre de referència de les tecnologies mòbils. Es tracta d'aprofitar el potencial d'aquestes tecnologies com a element per transformar la vida quotidiana i crear noves oportunitats de negoci, i utilitzar-les com a motor de desenvolupament.

Barcelona també basa la seva estratègia de transformació a llarg termini per convertir-se en una ciutat intel·ligent en reptes com l'autosuficiència, barris productius i de velocitat humana i és el disseny d'una metròpolis hiperconnectada i d'emissions zero. L'objectiu és garantir més qualitat de vida, millora social i valor afegit als barris, fomentant el potencial urbà en el desenvolupament sostenible i l'economia verda.

Barcelona potencia la innovació a través de la creació de centres tecnològics i la creació d'espais que permetin les relacions amb les altres ciutats. Les polítiques innovadores que s'estan portant a terme en aquest sentit identifiquen Barcelona com hub d'innovació del Mediterrani i promouen la transferència de coneixement i un model de negoci de corresponsabilitat, com el districte 22@, l'Smart City Campus o Bit Habitat.

L'Ajuntament lidera el camp de l'open data, un factor clau en la transformació de la ciutat. Les dades són la matèria primera de la societat de la informació i és necessari posar-les a disposició de tercers per desenvolupar solucions tecnològiques de negoci per reactivar la indústria. Barcelona lidera la City Protocol Society, una comunitat de ciutats, universitats, centres d'investigació, empreses i organitzacions sense ànim de lucre que posen en comú el coneixement per col·laborar en la transformació urbana.

Són molt nombroses les iniciatives que ja estan desplegades per part de l'Ajuntament per tal que la ciutat avanci cap a la seva configuració com a 'smart city', i ja es treballa en la remodelació dels

principals carrers de Barcelona per integrar projectes i telecomunicacions, il·luminació i sensorització dels sistemes de control.

Entre les moltes iniciatives podem destacar:

- **Portal APPS4BCN.** Portal de referència on trobar les millors aplicacions per gaudir de Barcelona. El portal www.apps4bcn.cat posa a disposició, tant de barcelonins com de turistes, les millors aplicacions per conèixer i gaudir la nostra ciutat, valorades i prioritzades per experts. El portal és el punt de trobada entre persones que busquen aplicacions per millorar les seves experiències a la ciutat i developers, que comparteixen les seves aplicacions al portal.

- **Nova Xarxa de Bus.** El model ortogonal del busos per oferir un millor servei. Una smart city ha de tenir una xarxa de bus smart, i això vol dir fàcil d'entendre, intuïtiva, més ràpida i connectada, per tal que els usuaris guanyin temps i puguin moure's per la ciutat de manera senzilla i sostenible. Tot això, a més, incorporant millores en la tecnologia que fan que estigui dirigida de la manera més eficient: semàfors "preferents", intercanviadors, informació dins de l'autobús i a les parades, gestió intel·ligent per millorar la velocitat, la freqüència i la cobertura a tota la ciutat, i optimitzar els recursos a partir de les necessitats de les persones.

- **Semàfors intel·ligents.** Amb so per a les persones invidents i corredors verds per als vehicles de bombers

El primer dispositiu s'ha dissenyat per facilitar l'encreuament de carrers a les persones cegues, tot reduint la contaminació acústica que pot molestar els veïns. Es tracta d'un petit comandament que, en accionar-lo en arribar al semàfor, fa que aquest s'activi en versió àudio i emeti un so en el moment en què es posa verd i que es manté només durant uns minuts, els necessaris perquè la persona hagi creuat el carrer. Pel que fa al pas de trens de bombers, quan els serveis d'extinció van cap a una emergència, s'ha implantat un sistema intel·ligent que gestiona els semàfors i regula la seva ruta d'aproximació al lloc de l'incendi o el sinistre, i que els posa en verd al pas dels bombers i torna a la programació habitual un cop els deixen enrere. Això permet que la ruta quedi alliberada de cotxes i hi puguin arribar més ràpidament i amb més seguretat viària, sense que per aquest motiu quedi bloquejada la circulació de la resta de vehicles.

- **Open Data.** La informació pública de la ciutat a l'abast de tothom.

L'Ajuntament de Barcelona obre dades públiques amb la finalitat que diferents actors de la societat puguin accedir-hi i reutilitzar-les fàcilment. El resultat? Creació de noves empreses, serveis i productes que augmenten el valor social i econòmic de la ciutat i faciliten la vida a les persones. Gràcies a l'obertura de dades, es pot disposar de serveis com App&Town: una aplicació que guia a l'usuari des d'un punt d'origen fins a un punt de destinació,

fent ús del transport metropolità de Barcelona. L'aplicació ofereix les rutes òptimes, indica on és la parada més propera i avisa quan s'acosta la parada on cal baixar; o bé CityBikes, que t'ofereix dades sobre el sistema Bicing de la ciutat. Com a utilitat del sector sanitari, es pot esmentar SOS info: una aplicació que mostra informació sobre els usuaris (al·lèrgies, malalties, contactes d'emergència, etcètera) i localització de serveis d'emergències més

propers. El seu portal⁵ facilita les dades en formats digitals, estandarditzats i oberts, seguint una estructura clara que en permet la comprensió.

- **Vehicle elèctric.** L'Ajuntament aposta fort en matèria de mobilitat sostenible.

Les principals smart cities del món han de liderar un procés de reforma cap a un nou model energètic i de transport tant públic com privat que minimitzi l'impacte ambiental i acústic, i d'aquesta manera prioritzi la qualitat de l'aire, l'aigua, el sol, i millori, en definitiva, la qualitat de vida dels seus ciutadans.

Es vol convertir el vehicle elèctric en el mitjà de transport individual i col·lectiu, públic i privat de referència a Barcelona.

Aquest mitjà de transport és energèticament més eficient i genera menys contaminació. La ciutat aposta pel vehicle elèctric com a impuls econòmic per reactivar la indústria automobilística de l'àrea metropolitana, creant llocs de treball i liderant internacionalment el sector.

punts de càrrega, públics i gratuïts, repartits per la ciutat

180

punts més als estacionaments municipals

LIVE

“Logística per a la Implementació del Vehicle Elèctric” és una plataforma que neix per impulsar el desenvolupament de la mobilitat elèctrica a la ciutat i l'Àrea Metropolitana

- **Barcelona Wifi.** La xarxa que et mou per internet.

Barcelona WiFi és un servei ofert per l'Ajuntament de Barcelona que permet connectar-se a Internet a través de punts d'accés WiFi ubicats en diversos equipaments municipals i punts de la via pública.

Amb el projecte Barcelona WiFi, Barcelona desplega una xarxa lliure d'accés a Internet per a tots els ciutadans, una xarxa en línia i mòbil, per facilitar la cerca d'informació i l'ús social de la xarxa de manera ràpida i còmoda, i adaptar-nos a la societat del coneixement actual. Posem a disposició dels

⁵ <www.bcn.cat/opendata>

barcelonins i les barcelonines la xarxa WiFi pública, ciutadana i lliure més gran del país i una de les més importants d'Europa.

69 BARRIS AMB MÉS DE 2 PUNTS WIFI EN SERVEI I UN TOTAL DE 664 PUNTS WIFI OPERATIUS

- **Mapa Barcelona + Sostenible.**

La cartografia del nostre patrimoni natural i social.

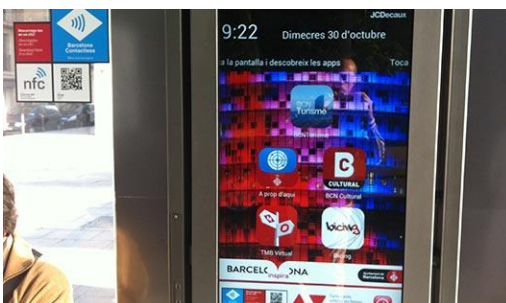
És un mapa virtual interactiu, a més d'una xarxa social, que vol donar a conèixer les iniciatives i els llocs d'interès amb valor ambiental i social de la ciutat. Una eina participativa que pretén recollir les iniciatives,

els recursos i les experiències que puguin ser d'interès per a la ciutadania. Aquesta informació pot ser d'utilitat per consultar, per exemple, la situació de comerços, serveis i empreses sostenibles, instal·lacions ambientals, refugis de fauna i flora a la ciutat, etcètera. Totes aquelles iniciatives, públiques o privades, que afegeixen un valor d'economia verda i contribueixen a la millora de l'entorn urbà, a la construcció d'una estructura social més equitativa i inclusiva i a l'enriquiment del teixit comunitari i veïnal.

Es pot consultar i interactuar amb el mapa visitant el web www.bcn sostenible.cat, i en el futur, també baixant l'aplicació.

A més, el mapa és la contribució de la ciutat a la iniciativa internacional Open GreenMaps, en què participen més de 850 ciutats de 65 països a tot el món.

- **Smartquesina.** La parada d'autobús interactiva. És la nova parada d'autobús intel·ligent i sostenible, equipada amb tecnologies avançades per tal de millorar l'experiència dels usuaris.

Es tracta d'un disseny presentat per SmartCitiesLAB—el laboratori d'idees creat per un grup de grans corporacions—, i que compta amb connexió Wi-Fi, punt de descàrrega de les aplicacions municipals a través de Barcelona Contactless (tecnologia QR i NFC), una pantalla tàctil amb aplicacions d'utilitat per poder desplaçar-se i conèixer la ciutat, així com una altra pantalla on es mostra publicitat dinàmica digital. La pantalla digital que informa del temps d'espera per l'arribada de l'autobús també es troba inclosa dins de la infraestructura de la smartquesina. Altres beneficis que t'ofereix són la connexió Wi-Fi gratuïta per mitjà del

servei BarcelonaWiFi, o, fins i tot, la possibilitat de carregar el teu mòbil a través de qualsevol dels ports USB que es troben integrats al costat de la pantalla. Les smartquesines, que es poden trobar a Pla de Palau, l'avinguda Diagonal o el passeig de Gràcia, funcionen les 24 hores del dia, gràcies a la infraestructura municipal de fibra òptica que l'Ajuntament de Barcelona ha desplegat per tota la ciutat.

Pel que fa al foment del desenvolupament de l'activitat econòmica vinculada al turisme, i dins del programa municipal Smart City, existeix el projecte l'**Smart Destination** que agrupa iniciatives smart entorn al turisme.

La primera d'elles és la creació d'una **base de dades** amb informació detallada de més de cinc-cents punts d'interès turístic dels districtes i barris de la ciutat. De moment, la informació detallada està en català, castellà, anglès i francès. Es treballa coordinadament amb l'IMI i Comunicació de l'Ajuntament per una estratègia multicanal dels punts d'interès turístic.

En segon lloc s'ha engegat el projecte d'informació de proximitat **Barcelona Contactless** que s'ha implementat a dinou oficines d'informació de Turisme de Barcelona, en els establiments hotelers de la mà del Gremi d'Hotels de Barcelona, i s'ha iniciat també la col·laboració amb ACATUR i APARTUR per ampliar el servei als albergs de joventut i als habitatges d'ús turístic respectivament.

En tercer lloc s'ha creat el **nou web Meet Barcelona**, amb informació de projecció internacional - que inclou rutes, informació sobre allotjament, punts d'interès turístic, etc. La quarta iniciativa fa referència a la implementació de pantalles tàctils als punts d'informació i a les Smartquesines a les parades de bus.

La implementació de les **pantalles tàctils als punts d'informació turística**. A partir d'una proposta de Microsoft i en col·laboració de l'IMI Desplegament de les pantalles interactives per mostrar els punts d'interès turístic dels Plans de Turisme de Districte. Fase pilot a l'Oficina de turisme de P Catalunya, Sala Ciutat i Disseny Hub Barcelona.

Finalment també s'ha coordinat la posada en marxa de diverses **apps de ciutat i de districtes**.

Riscos ambientals - D1**Noves formes de verd urbà, propers, productives i participatives**

L'eclosió en aquest primer decenni del segle XXI dels horts urbans és un fenomen a escala mundial que es manifesta en les grans metròpolis i en la majoria de les ciutats de mida mitjana i s'explica pels múltiples beneficis en salut, socials, econòmics i de sostenibilitat que comporta la seva pràctica. Els canvis socials i econòmics han possibilitat nous models de desenvolupament que han facilitat la implantació de l'agricultura urbana en diversos programes. Alguns han estat promoguts per l'Ajuntament, com ara els 14 horts municipals destinats a majors de 65 anys, els horts del Pla buits urbans, que aprofiten solars desocupats temporalment, o els més de 200 horts a terra i verticals de les escoles adscrites a l'Agenda21 Escolar. Altres en jardins, terrasses, cobertes, patis o terrats particulars.

Tanmateix, les polítiques de verd de Barcelona només es poden desenvolupar amb la complicitat i participació de tota la ciutadania, per construir junts coneixement i participar en la conservació del patrimoni natural.

Bioblitz Barcelona és una proposta de ciència ciutadana, unes jornades obertes de recerca científica que se celebren a Barcelona des del 2010, i en la que participen totes aquelles escoles, nens i adults interessats en la natura, els quals són acompanyats per experts científics en l'observació i el coneixement de la biodiversitat urbana, impulsant valors de consciència ambiental i de necessitat de preservar els valors naturals de la ciutat. L'any 2014 hi van participar 35 experts científics, 230 alumnes d'escoles i 401 ciutadans que van omplir el total de les 686 inscripcions ofertes.

També és un treball de construcció col·lectiva de coneixement l'**Atlas dels ocells nidificants a Barcelona**, que va néixer el 2011 com una col·laboració entre l'Ajuntament de Barcelona, la Universitat de Barcelona i l'Institut Català d'Ornitologia. Pel seu paper bioindicador de l'avifauna permet, a més de determinar les espècies i la distribució dels ocells que nidifiquen a la ciutat de Barcelona, fer una valoració acurada de l'estat de conservació de la biodiversitat urbana amb la participació ciutadana apropant-la, per tant, als valors naturals de la nostra ciutat i facilitant dades per a la gestió. El 2014 s'ha enllestit el treball de camp en el que han col·laborat voluntàriament 400 ornitòlegs aficionats i que ha donat el resultat de 90 espècies d'ocells nidificants a la ciutat.

Finalment, el darrer dels projectes endegats, **el mapa Barcelona+Sostenible**, consisteix en la creació d'un mapa ecològic col·laboratiu que pretén apropar a la ciutadania tant el patrimoni social i natural sobre sostenibilitat com les diferents entitats socials i ambientals de la ciutat. El projecte vol ser una eina de dinamització de les diferents activitats i un lloc al servei de tothom, on els ciutadans facin les seves aportacions.

Protecció d'entorns sensibles - D2**Pla del Verd i la Biodiversitat de Barcelona**

L'Ajuntament de Barcelona es va dotar, el 2013, del **Pla del verd i de la biodiversitat de Barcelona**, un instrument estratègic que defineix els reptes, objectius i compromisos del govern municipal en relació a la conservació del verd i de la diversitat biològica i a com la població els coneix, en gaudeix i en té cura.

El Pla del verd i de la biodiversitat planifica a llarg termini les actuacions per aconseguir una infraestructura verda que produeix beneficis per a les persones, subministri serveis ambientals i socials, generi llocs de vida dins l'hàbitat urbà, insereixi la natura a la ciutat, connecti i relligui la urbs en el territori i faci la ciutat més fèrtil i més resilient davant dels reptes de futur.

La infraestructura verda és la xarxa d'espais verds multifuncionals, tant existents com de nova creació, tant rurals com urbans, en la que es recolzen els processos naturals i ecològics, i que és imprescindible per a la salut i la qualitat de vida de les comunitats sostenibles.

Connectar Collserola i els entorns naturals és essencial per a la ciutat i els ciutadans, i l'instrument que el Pla esmentat preveu són els corredors verds urbans, unes franges amb una presència dominant de vegetació i un ús exclusiu, o si més no prioritari, de vianants i bicicletes, que travessaria el teixit urbà i que garantiria la connexió entre les diferents taques de verd existents dins la ciutat. El conjunt de corredors formaria una xarxa verda funcional connectada amb els espais naturals perifèrics, una veritable infraestructura ecològica dins la ciutat. L'any 2014 s'ha treballat en la definició de les estratègies i accions per desenvolupar el primer corredor verd Ciutadella/Collserola i més concretament en l'accés al Parc dels Turons per l'àrea de la Font Castellana i el Mas Ravellat a Horta Guinardó.

Una peça clau de la infraestructura verda és l'arbrat de la ciutat. L'any 2014 s'ha elaborat el pla director de l'arbrat de Barcelona, un document estratègic per guiar l'acció municipal futura en matèria de planificació, gestió i conservació. El Pla es fonamenta en la visió d'un arbrat biodivers, madur, sa, identitari i sostenible, que compti amb les millors condicions per al seu desenvolupament, adaptat a l'ecosistema urbà i que aporti funcions i serveis ambientals i socials al conjunt dels ciutadans, contribuint a la millora de la qualitat paisatgística i al benestar de les persones. Centra els seus esforços en millorar les condicions de vida dels arbres: més sòl i de major qualitat, més aigua, més espai aeri, espècies millor adaptades... El **Pla director d'arbrat de Barcelona** començarà a desplegar-se el 2015.

En sintonia amb aquestes idees i conceptes, els tres principis rectors que constitueixen el marc estratègic d'actuació futura són: actuar d'acord als valors de la cultura de la sostenibilitat; crear un paisatge divers i identitari; i aplicar una gestió segura i eficient.

La infraestructura verda de la ciutat es complementa amb altres peces de verd com jardins i patis de propietat privada i amb noves tipologies com ara les cobertes verdes. En relació a aquestes, el 2014 l'Ajuntament de Barcelona va promoure una mesura de govern amb l'objectiu de recuperar els terrats per a diferents activitats: espai de joc i esbarjo, passejar, instal·lar sistemes de recollida d'aigües pluvials i sistemes de captació d'energia, disposar de solàriums, conrear horts o enjardinar-les. Per a facilitar la promoció es disposa d'incentius econòmics dins la Campanya de subvencions d'Habitatge urbà, i es promou la utilització dels edificis públics com a exemples, així com accions de comunicació i divulgació. Paral·lelament, s'està elaborant una guia educativa per donar resposta a les inquietuds socials sobre l'ús dels terrats i assessorament tècnic per a enjardinar la coberta de manera segura i eficient.

Les ciutats són entorns en permanent transformació. En elles es recuperen espais ocupats per instal·lacions obsoletes, es regeneren teixits urbans degradats o es construeixen noves infraestructures que deixen lloc per a nous espais verds. La **plaça de les Glòries** o el **projecte de les Superilles**, són exemples de transformació urbana treballats per l'Ajuntament de Barcelona aquest 2014, amb la col·laboració directa de la ciutadania i que, pel que fa al verd i la biodiversitat, incorporen criteris a favor de la conservació i de la seva millora.

Protecció de la vida salvatge - D3

Fauna protegida i conservació de la biodiversitat

El **Pla del verd i de la biodiversitat** és l'expressió del compromís municipal per a la conservació del patrimoni natural de Barcelona, per tal que en puguem gaudir i ens beneficiï a tots. L'Ajuntament treballa per la conservació del verd i de la biodiversitat de la ciutat, tenint cura dels entorns sensibles i de la flora i la fauna. Barcelona compta amb una biodiversitat remarcable, on destaquen les espècies de vertebrats protegides per la legislació autonòmica.

Conservar la biodiversitat passa, de primer, per evitar impactes, i entre ells, els animals en excés, com per exemple els porcs senglars. El 2014 s'ha treballat en determinar les estratègies de gestió dels porcs senglars, atès que la població és excessiva i cada cop són més les incidències que genera.

L'Ajuntament de Barcelona impulsa programes de suport per a totes aquelles espècies d'aus que utilitzen els edificis com a llocs de nidificació i cria, i ho fa principalment vetllant perquè les obres de rehabilitació dels edificis siguin compatibles amb la conservació d'aquestes espècies i promovent la integració de nius artificials en els edificis de nova construcció. Falcons, xoriguers, gralles, falciots i orenetes es veuen beneficiats d'aquests programes. Durant aquest any 2014 s'han realitzat tasques d'assessorament i conservació de nius, i s'han dut a terme 32 instal·lacions de nius artificials. Des de l'inici del programa **Fauna en edificis** (2006), s'han instal·lat un total de 237 nius artificials. El programa també ha permès detectar 326 colònies de ballester, gràcies als censos realitzats.

Igualment, Barcelona impulsa un programa de gestió de **basses naturalitzades** a favor de la biodiversitat, que representa una alternativa a la gestió convencional de cloració que reben les basses i fonts de la nostra ciutat. L'objectiu és generar ecosistemes autosuficients a partir de l'activitat de la flora i fauna aquàtica associada. En aquest sentit, es promou la recuperació i/o introducció, entre d'altres espècies, de tres amfibis, la reineta (*Hyla meridionalis*), el tòtil (*Alytes obstetricans*) i la granota verda (*Pelophylax perezi*) totes amb funcions ecològiques de cara a l'assoliment de l'equilibri de l'ecosistema. Les poblacions dels tres amfibis esmentats han augmentat de manera important els darrers anys, així com el nombre de punts de cria. Aquest fet és rellevant en un context internacional de davallada de les poblacions d'amfibis. Tenir basses ben constituïdes i

a ple rendiment biològic permet gaudir d'un grau notable de transparència. No obstant, cal vetllar per evitar perturbacions que puguin malmetre negativament l'equilibri esmentat i, en aquest sentit, cal posar especial èmfasi en evitar que la fauna exòtica (carpes, carpins i tortugues de Florida principalment) siguin alliberats en aquestes basses naturalitzades.

El compromís de Barcelona en la conservació del patrimoni natural implica directament aspectes de gestió, com ara evitar que els espais verds de la ciutat siguin un focus de propagació de plantes invasores en el medi natural proper, especialment al **Parc de Collserola i als cursos fluvials**. Partint d'un treball fet prèviament d'identificació de les espècies invasores i de proposta d'ús d'espècies alternatives a efectes preventius, en el 2014 s'ha fet divulgació de la problemàtica a partir d'un fulletó per difusió general, dirigit principalment als veïns de zones d'alt risc. També, i en col·laboració amb el centre de recerca CREA, s'està avaluant la potencialitat d'invasió de més de 150 espècies plantades als espais verds públics de Barcelona, en un estudi iniciat el 2014 i que es prolongarà tot el 2015.

Des de l'Ajuntament de Barcelona es treballa per conservar i potenciar la biodiversitat urbana i s'estan començant a impulsar, en les tasques de manteniment habituals de jardineria, pràctiques a favor de la biodiversitat. Al llarg de l'any 2014 s'ha treballat en l'elaboració d'un document de **bones pràctiques per a la gestió de diversos hàbitats** existents a la ciutat: arbres, grups arbustius i tanques vegetals, ambients aquàtics i basses, gespes, prats i herbassars, horts urbans, penya-segats, murs, mitgeres, talussos verticals, patis, petits jardins, balcons i cobertes vegetals. L'objectiu és gestionar les zones verdes perquè enriqueixin la biodiversitat vegetal i animal.

Es treballa per enriquir els hàbitats a la ciutat, formant una vegetació urbana més abundant, madura i estratificada, amb espècies que atreguin fauna autòctona. El 2014 s'ha iniciat un treball de localització de més de 6.000 m² d'espais ubicats en zones verdes, en els quals actualment s'estan plantant espècies autòctones enriquidores de la biodiversitat urbana.

Emissions de gasos amb efecte hivernacle - D4

Gestió de la qualitat de l'aire i reducció de les emissions d'efecte hivernacle

Barcelona és una ciutat compromesa amb la sostenibilitat i així ho demostren les **polítiques en relació amb l'ordenació de l'espai i la renaturalització, la mobilitat, la qualitat ambiental, l'ús racional dels recursos, la responsabilitat social, l'economia verda, la resiliència i la responsabilitat planetària.**

Barcelona és una ciutat saludable per als seus ciutadans i es consolida com una destinació sostenible per als visitants. La qualitat ambiental de la nostra ciutat millora dia a dia gràcies a mesures com la gestió integral de l'aire, la promoció de vehicles més nets, l'impuls de sistemes energètics més eficients o la reducció dels residus en origen.

La complexa orografia en què està enclavada Barcelona, que tendeix a acumular la contaminació de manera que se'n dificulten la dispersió i la dilució atmosfèriques, i l'efecte en els nivells de contaminació que suposa el Pla Cerdà, que implica l'acolliment de més de 30.000 vehicles al dia en algunes vies de l'Eixample, són els principals condicionants que incideixen en la qualitat de l'aire de la ciutat.

Així, el trànsit és el primer responsables de la contaminació atmosfèrica. En aquest sentit, si tenim en compte que el trànsit n'és el principal, la mobilitat responsable, basada en l'ús de transport net, i les accions dirigides a la promoció del transport públic, com la nova xarxa ortogonal, i del vehicle elèctric, constitueixen un impuls en el repte de reduir emissions.

Des de l'Ajuntament de Barcelona es duen a terme una sèrie d'actuacions dirigides a la millora contínua de la qualitat de l'aire de la ciutat que s'agrupen en cinc àrees temàtiques:

Comunicació i transparència informativa

- Pla de comunicació sobre la qualitat de l'aire de Barcelona.
- Sensibilització ciutadana: control d'emissions dels vehicles més contaminants.
- Promoció dels cursos de conducció eficient i econòmica.
- Educació ambiental.

Serveis urbans, obres i verd urbà

- Increment de la superfície verda de la ciutat; murs i cobertes verds, jardins comunitaris i corredors verds.
- Repavimentació antipols.
- Neteja de carrers amb aigua freàtica i incorporació d'additius a les aigües de reg per evitar la resuspensió de partícules.
- Ambientaltzació d'obres per reduir les emissions de contaminants.
- Materials constructius fotocatalítics per reduir la presència de NOx a l'aire.

Port de Barcelona

- Millora de la flota de vehicles que hi operen i renovació de la flota interior i de la maquinària auxiliar de càrrega i descàrrega.
- Canvi modal energètic: abastament energètic des de xarxes terrestres.
- Modificació de l'esquema de taxes portuàries.
- Potenciació del transport ferroviari de mercaderies.
- Millores en la manipulació de materials pulverulents a dojo.

Energia

- Criteris d'autosuficiència energètica i ambiental en projectes nous.
- Modernització i millora de les instal·lacions d'enllumenat públic.
- Definició del marc normatiu per regular la incorporació de sistemes fotovoltaics i del marc fiscal favorable per assegurar la màxima eficiència energètica en edificis.
- Mesures d'estalvi i eficiència energètica a les instal·lacions i els edificis municipals.
- Sistemes de monitoratge a les instal·lacions municipals.
- Sistemes de generació tèrmica d'alta eficiència.
- Projecte pilot d'un sistema de generació de fred per concentració solar.
- Predicció de la qualitat de l'aire a curt termini.

Mobilitat

- Millora de la xarxa de bus i del servei de taxi.
- Pla de foment de la bicicleta i promoció del sharing.
- Pacificació de carrers i implementació del carril bus-VAO.
- Impuls del vehicle elèctric i de la moto elèctrica.
- Ambientaltització de flotes de vehicles públics.
- Zones de càrrega i descàrrega prioritàries i regulació dels horaris de distribució de mercaderies.

La coresponsabilitat és un element indispensable per a la reducció d'emissions i, per tant, per a la millora de la qualitat de l'aire que respirem. Per això, des de l'Ajuntament de Barcelona es treballa per mantenir informat el ciutadà de manera continuada i per oferir programes de sensibilització i d'educació ambiental.

La ciutat disposa d'una **xarxa d'estacions de mesura dels diferents contaminants** en diversos punts de la ciutat.⁶ Les dades recollides en temps real, en algun cas, així com les previsions a 24 i a 48 hores, es poden consultar al portal web de qualitat de l'aire de la ciutat que conté altres informacions d'interès, com les accions en marxa per millorar la qualitat de l'aire, consells a la ciutadania, normativa i actualitat relacionada. Així mateix, en aquest web es pot trobar tota la informació relativa al pla d'actuació en cas d'emergència per hipotètics episodis de contaminació atmosfèrica.

⁶ <<http://habitat urba.bcn.cat/qualitataire/ca/inici>>.

Eficiència energètica – D5

Gestió i control de l'energia

L'Ajuntament de Barcelona fa una aposta clara per treballar **l'energia a nivell global**, amb un plantejament cap a **l'autosuficiència energètica** que busca maximitzar la generació d'energia renovable dintre de la pròpia ciutat, així com, reduir el seu consum global d'energia mitjançant mesures d'estalvi i d'eficiència energètica. Aquests dos arguments es convertiran en el principal instrument estratègic per a millorar l'eficiència i reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle, així com altres contaminants d'efecte local.

Entre molts altres beneficis socials i econòmics, la reducció de la importació d'energia de l'exterior fomenta la reducció de la dependència de recursos fòssils, impulsa l'economia local mitjançant la creació de llocs de treball associats a les energies renovables i a l'eficiència energètica i posiciona Barcelona com a ciutat pionera en la instal·lació i explotació de sistemes renovables en entorn urbà, no sempre fàcil.

Una visibilització d'aquesta línia de treball endegada per l'Ajuntament de Barcelona ha estat el projecte d'autosuficiència energètica desenvolupat al **Cementiri de les Corts** situat a l'Avinguda Joan XXIII 3-15, de Barcelona.

L'autosuficiència energètica, en aquest cas a nivell d'equipament, busca maximitzar la generació d'energia renovable al mateix espai, així com reduir el seu consum global d'energia mitjançant mesures d'eficiència energètica:

- Implementació d'una instal·lació fotovoltaica assistida per la xarxa, que permet reduir, en una gran mesura, la importació d'energia elèctrica procedent de la xarxa.
- Implementació d'una instal·lació solar tèrmica per a la producció d'aigua calenta sanitària que permet cobrir gran part de la demanda energètica dels edificis de brigades i administració.

- Renovació de la instal·lació de climatització existent, incorporant màquines d'alta eficiència que permeten reduir en gran mesura la despesa energètica actual derivada de l'adequació de les condicions ambientals dels edificis de brigades i administració.
- Renovació dels sistemes d'il·luminació actuals per il·luminació led, que permet reduir en una gran mesura el consum energètic degut a l'enllumenat

La producció prevista d'aquesta instal·lació fotovoltaica és de l'ordre de 74.500 kWh/any, essent el consum elèctric previst, un cop adequades les instal·lacions de clima i il·luminació, de l'ordre de 69.000 kWh/any.

A nivell de balanç net anual podem dir que la instal·lació fotovoltaica cobreix el 100% de les necessitats elèctriques, tant sols en moments molt puntuals, durant els mesos de menor disponibilitat de recurs (de novembre a febrer) es necessitarà una mica de recolzament de la xarxa. La resta de mesos, la instal·lació està dimensionada per cobrir el 100% de les necessitats elèctriques, comptant amb una autonomia d'1 dia.

Les mesures d'eficiència energètica implantades com la instal·lació fotovoltaica i la instal·lació solar tèrmica produirà anualment uns 76.000 kWh/any el que suposa una reducció de uns 27,2 tCO_{2eq}/any.

Un altre projecte significatiu podria ser la **Pèrgola de Glories**, que genera tota l'energia elèctrica necessària per abastir l'enllumenat de la zona.

Gestió de l'aigua - D6

Gestió i control de l'aigua

Barcelona destaca la importància de la innovació tecnològica i la col·laboració públic-privada en la **gestió de l'aigua com a eix vertebrador** de la vida.

La ciutat ha rebut el reconeixement com a **Capital Europea de la Innovació iCapital**, a més d'acollir la **seu permanent del secretariat del Global Water Operators' Partnerships Alliance (GWOPA)** d'UN-Habitat, l'organisme mundial per a la gestió de les polítiques de l'aigua. Ha estat un reconeixement a les polítiques municipals de gestió eficient de l'aigua, ja que s'aposta per l'aprofitament dels recursos hídrics per assolir un ús ecològic de l'aigua i alhora contenir la despesa pública.

Per exemple, compta amb el **100% de les fonts de Barcelona dotades de sistemes de recirculació de l'aigua**, les **principals fonts ornamentals** de la ciutat amb majors consums, La Font Màgica, les Cascades de M. Cristina, el Llac de Diagonal Mar, Espanya Industrial, ja **s'abasteixen amb aigua freàtica**.

Del consum total d'aigua dels serveis municipals, al voltant d'un 20% són aigües freàtiques, perquè la ciutat ha treballat per comptar amb una xarxa per a l'aprofitament de les aigües subterrànies de la ciutat, i destina aquest cabal al reg dels espais verds, la neteja viària i el drenatge urbà, el subministrament a les fonts ornamentals i als hidrants contra incendis, entre algunes de les aplicacions.

L'Ajuntament també està instal·lant un **sistema intel·ligent de reg** a diferents espais verds de la ciutat amb l'objectiu de millorar la gestió de l'aigua en els parcs i jardins i avançar en el funcionament smart de Barcelona. La nova eina permet el telecontrol i l'optimització del reg, opera a distància les electrovàlvules que obren el pas de l'aigua i es nodreix a partir de dades recollides per la xarxa de sensors per millorar l'eficiència del reg. Amb el nou funcionament es redueix el 25% el volum d'aigua consumit.

Pel que fa al consum domèstic, a més, Barcelona també és un exemple. Els barcelonins i barcelonines tenen un **consum per habitant i dia dels més baixos d'Europa, 108'41 litres/habitant/dia**, per sobre del mínim higiènic establert per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), que són 100 litres/habitant/dia. Aquest nivell de consum demostra una elevada consciència respecte del consum d'aigua, comparat amb altres ciutats del món.

Els pics de població flotant que representa el turisme, podrien incrementar l'impacte de la ciutat en el medi ambient que l'envolta i, més concretament, en tots els aspectes que afecten el cicle de l'aigua.

Barcelona es troba a l'àmbit biogeogràfic mediterrani on els recursos hídrics són un bé molt preuat per la irregularitat de les pluges i la manifestació periòdica d'èpoques de sequera.

En aquest context, l'Ajuntament de Barcelona aplica polítiques i estratègies d'acord amb els principis de la cultura de la sostenibilitat i que tenen en compte el turisme com a font important de prestigi i motor econòmic de la ciutat.

En els darrers anys l'Ajuntament ha elaborat diversos plans tècnics per a la millora de la gestió de l'aigua a la ciutat:

- **Pla Integral de Clavegueram de Barcelona** (PICBA 2006) que defineix les directrius encaminades a eliminar els problemes d'incapacitat hidràulica a causa de les pluges torrencials, i reduir l'impacte ambiental del clavegueram en els medis receptors.
- **Pla d'Aprofitament de Recursos Hídrics Alternatius** (PLARHAB 2013), que té com objectiu disminuir el consum d'aigua potable pels serveis municipals, identifica els recursos hídrics existents, analitza quins usos i necessitats es poden satisfer d'acord amb la seves característiques dimensiona la demanda potencial i estableix quines infraestructures es requereixen per al seu aprofitament.
- **Programa de Gestió Integral del Litoral de Barcelona**, redactat anualment, en el que es planifiquen els serveis pels gairebé 5 km de platges de que disposa Barcelona posant especial èmfasi en el seguiment dels indicadors ambientals definits.

En el marc d'aquest plans i arran del compromís amb la sostenibilitat, des de l'Ajuntament de Barcelona s'han impulsat nombroses mesures per a reduir el consum d'aigua, actuacions que han estat especialment significatives en el sector dels equipaments i serveis municipals. De les millores introduïdes en destaquem les següents que afecten al sector turístic i persegueixen l'estalvi, l'ús responsable de l'aigua i l'aprofitament eficient de tots els recursos disponibles.

Fonts ornamentals

L'Ajuntament de Barcelona ha fet un gran esforç d'inversió per a aconseguir que les fonts i llacs emblemàtics de la ciutat tinguin un subministrament provinent dels recursos hídrics alternatius, de l'aprofitament de les aigües subterrànies. D'aquesta forma, la Font Màgica, el Gran Llac i la Gran Casada de la Ciutadella, el Llac de l'Espanya Industrials, el Llac de Diagonal Mar, i altres làmines d'aigua, no consumeixen aigua potable.

Les fonts ornamentals estan dotades de sistemes de recirculació que permeten estalviar al màxim el consum d'aigua, i també disposen de sistemes de tractament físico-químic o biològic per a mantenir l'aigua en les condicions higiènic-sanitàries requerides.

La Font Màgica, element principal d'un conjunt de jocs de llum i aigua ubicat a l'eix des del Palau Nacional fins la Plaça Espanya, i que rep 2,5 milions de visitants cada any, ha esdevingut una símbol de Barcelona, que la distingeix de la resta del món.

Al 2014 s'ha iniciat la rehabilitació de les Fonts Bessones de la Plaça Catalunya, per tal de millorar l'eficiència energètica i l'eficiència en l'ús de l'aigua, i poder disposar de les darreres tecnologies per a incrementar els efectes ornamentals de les fonts.

Espais verds

Parcs i Jardins de l'Ajuntament de Barcelona disposa d'un sistema de gestió mediambiental des de l'any 2001, eina que ha permès reduir el consum d'aigua. Mitjançant aquest sistema es realitzen controls dels elements i procediments que subministren l'aigua als Espais Verds, com ara la selecció d'espècies vegetals menys exigents hídricament, la gestió de consums, la racionalització de les programacions de reg, la substitució dels elements de reg per altres de més eficients, la instal·lació de sensors de pluja, el control de fuites.

L'any 2014, s'ha aconseguit una fita rellevant en la gestió dels espais verds de la ciutat amb l'ampliació de la plataforma SMART WATER per a la telegestió del reg dels Espais Verds de la ciutat. S'ha dotat de sistemes de reg intel·ligent de la plataforma SMART WATER als parcs de Carles I, Guineueta, Josep Maria Serra i Martí, Poblenou, Port Olímpic, Turó de la Peira, Ciutadella, Parc del Centre del Poblenou i Parc Central de Nou Barris, amb un tota de superfície de 84,1 ha, que representa un 16,2% de les 520 ha totals. Es preveu que els parcs amb reg automàtic descentralitzat, que actualment representen un 20% de la superfície total, puguin integrar-se a la plataforma al llarg del 2015, per assolir la fita de 36,2 % de superfície verda gestionada amb la plataforma SMART WATER.

La telegestió del reg permet reduir al voltant d'un 25% el volum d'aigua consumit respecte el consum actual mitjançant: l'adaptació del reg al tipus de planta i les necessitats teòriques de cada superfície verda; la quantificació de la pluja útil; i el control de l'aigua real que arriba a la planta i per així poder detectar fuites a la xarxa més ràpidament.

Altres actuacions:

- La reducció del consum d'aigua potable per a la neteja viària i del clavegueram. La neteja viària i del clavegueram utilitzen aigua freàtica en la seva operativa, estalviant l'aigua potable per al consum humà. Els equips incorporen millores tècniques per a incrementar l'eficiència en l'ús de l'aigua.
- La reducció del consum als edificis municipals. L'Ajuntament de Barcelona ha engegat diferents iniciatives per a reduir progressivament el consum dels edificis municipals. En alguns equipaments, com és el cas dels mercats, s'han aplicat mesures concretes d'estalvi com la neteja mecànica enlloc del baldeig, el control de fuites, el control de la demanda per punts de consum, etc.
- La divulgació de consells i bones pràctiques. L'Ajuntament de Barcelona elabora materials divulgatius per a fomentar l'estalvi i l'ús responsable de l'aigua tant als ciutadans, com als visitants i al sector turístic mitjançant guies d'educació ambiental, opuscles, pàgina web, exposicions sobre l'aigua, celebració del Dia Mundial de l'Aigua, entre d'altres.

Seguretat de l'aigua - D7

Abastament d'aigua potable

L'abastament és un dels primers passos en el cicle de l'aigua i consisteix en la captació, la potabilització i la distribució d'aigua per al consum domèstic, comercial, industrial i de serveis públics.

La Regió de Barcelona, com altres zones de l'àrea mediterrània, pot patir sequeres dràstiques que arribin a afectar l'abastament de l'aigua potable, com va esdevenir a la darrera sequera de l'any 2008. Les actuacions del **Pla Hidrològic de Catalunya** executades a finals de la darrera sequera, han millorat les instal·lacions d'abastament d'aigua potable per a prevenir situacions excepcionals. Aquestes actuacions impulsades pels diversos gestors de l'aigua a Catalunya, d'entre la que destaca la construcció de la dessaladora d'El Prat de Llobregat, fan que l'abastament d'aigua potable de la ciutat de Barcelona estigui garantit.

La ciutat de Barcelona s'abasteix d'aigua potable per mitjà de tres recursos principals: aigua superficial, aigua subterrània i aigua procedent de la dessaladora. La gestió de l'abastament de l'aigua potable està portada a terme per la companyia Aigües de Barcelona, S.A.

La potabilització en les conques dels rius Ter, Llobregat i Besòs es troben les quatre grans ETAP's (Estació de Tractament d'Aigua Potable) que tracten l'aigua que alimenta Barcelona i altres poblacions. L'ETAP Besòs, tracta l'aigua subterrània de l'esmentat riu; l'ETAP de Sant Joan Despí, tracta l'aigua superficial i subterrània del Llobregat; l'ETAP de Cardedeu, potabilitza els recursos superficials procedents del Ter i finalment l'ETAP d'Abrera, tracta l'aigua superficial del Llobregat. L'aigua s'emmagatzema en els dos grans dipòsits de la Trinitat i el de la Font Santa. Des d'aquests dipòsits de capçalera es distribueix l'aigua mitjançant un sistema de bombeig vers als 101 dipòsits de regulació de cua, situats a les cotes més altes i amb una capacitat total de 452.292 m³. La diferència entre el Tibidabo (516,20 m) i la cota zero del nivell del mar, fan necessària una xarxa de distribució que s'estructura en 27 pisos de pressió.

La ciutat de Barcelona ha realitzat millores tècniques i tecnològiques que es posen en marxa des de l'Ajuntament, juntament amb l'empeny de tots els sectors presents a la ciutat inclòs el turístic, per reduir any rere any el consum total d'aigua potable per habitant que inclou el consum domèstic, turístic, comercial, industrial i serveis municipals, tal i com es presenta a la

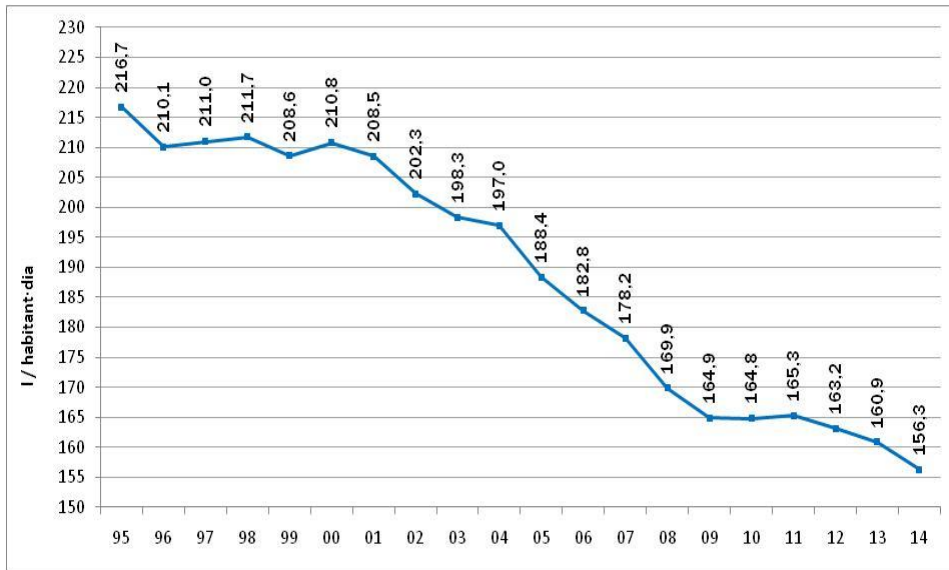

Figura 1, així com el consum domèstic (litres/habitant/dia) indicat a la Figura 2.

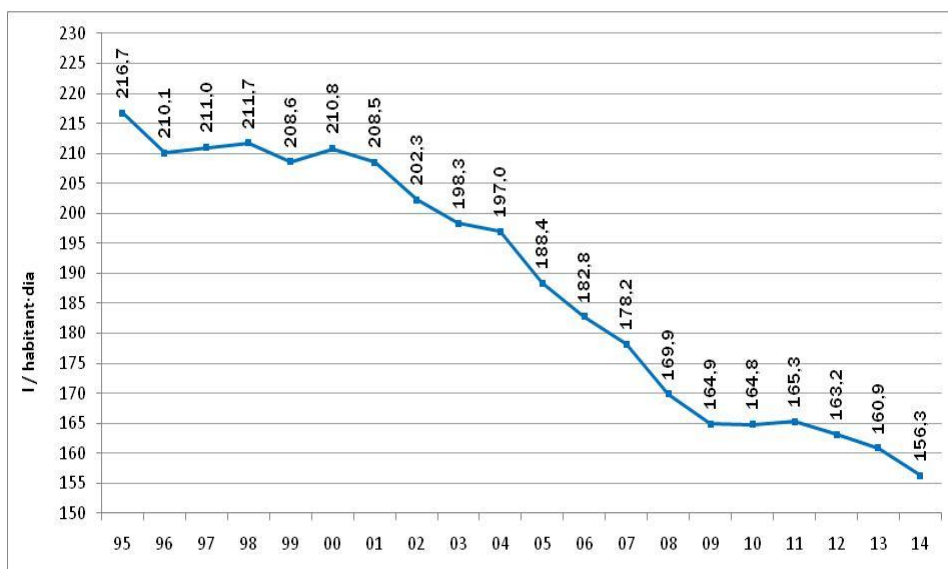

Figura 1. Consum total d'aigua potable per habitant (domèstic, comercial, industrial i dels serveis públics)

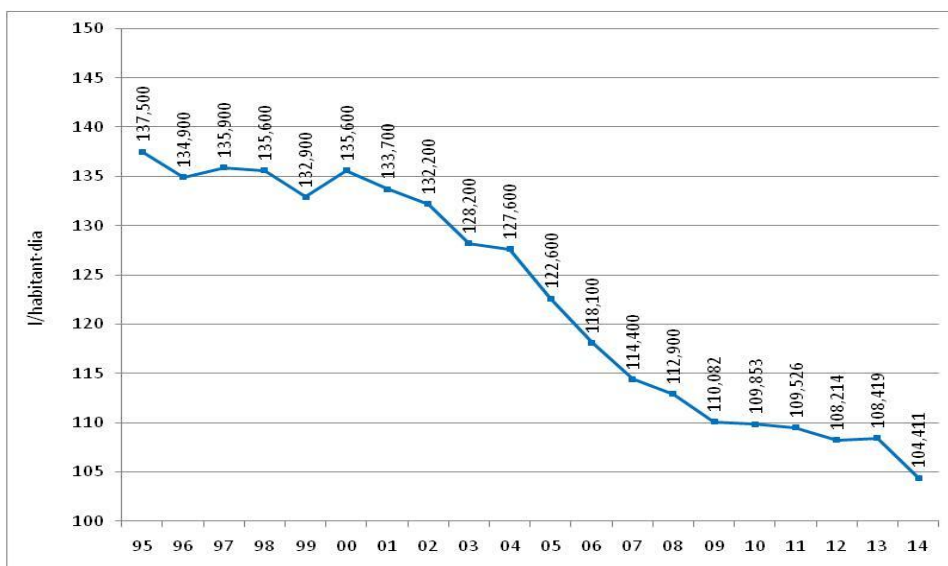

Figura 2. Consum total d'aigua potable per habitant (domèstic)

Qualitat de l'aigua- D8

Qualitat de l'aigua

Barcelona ha obtingut la **Bandera Blava per a les 8 platges de la ciutat: Sant Sebastià, Sant Miquel, Barceloneta-Somorrostro, Nova Icària, Bogatell, Mar Bella, Nova Mar Bella i Llevant**. Per segon any consecutiu, totes les platges de la ciutat obtenen aquest distintiu, que posa en valor les bones pràctiques a les platges urbanes. La certificació, que cada estiu atorga la Fundació Europea d'Educació Ambiental (ADEAC-FEEE), acredita la netedat de l'aigua i la sorra, la facilitat d'accés, l'absència de vehicles circulant, serveis i senyalització adequats i la realització de campanyes i activitats d'educació ambiental.

A més, les platges de Barcelona disposen de **certificació ISO 14.001 des del 2003**, que indica que compleixen l'estàndard internacional en qüestions de medi ambient amb la implantació de mesures com la bona gestió dels residus, l'anàlisi de la qualitat de la sorra i l'aigua, els limitadors acústics instal·lats a les guinguetes, entre d'altres. Unes banderes blanques situades al llarg del litoral informen a la ciutadania d'aquesta certificació. Enguany, també la platja de Mar Bella disposa de la bandera d'**Ecoplayas**, juntament amb la de Nova Icària, com a reconeixement a la seva qualitat i serveis.

I al 2014 per primer cop el **Centre de la Platja** ha estat guardonat amb el distintiu de **Centre Blau**, per estar en un municipi amb platges i incloure entre els seus objectius i activitats l'educació ambiental sobre els ecosistemes litorals i/o el desenvolupament sostenible, així com informació específica i/o activitats relacionades amb la bandera blava.

Les platges disposen de 9 informadors, presents en 7 punts informatius del litoral: Sant Sebastià, Barceloneta, Bogatell, Mar Bella, Nova Mar Bella, Llevant i Zona Fòrum.

Aquest estiu, a més, compta amb informadors de suport procedents del mòdul formatiu de Casa d'Oficis de Barcelona Activa, de les especialitats Informador Ambiental, dins de l'oferta de serveis d'aquest equipament.

Any	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Total de banderes blaves	5	6	6	6	8	8
Platges amb bandera blava	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Barceloneta ▪ Nova Icària ▪ Bogatell ▪ Mar Bella ▪ Nova Mar Bella 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sant Sebastià ▪ Barceloneta Nova Icària ▪ Bogatell ▪ Mar Bella ▪ Nova Mar Bella 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sant Sebastià ▪ Barceloneta-Somorrostro ▪ Nova Icària ▪ Bogatell ▪ Mar Bella ▪ Nova Mar Bella 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sant Sebastià ▪ Sant Miquel ▪ Barceloneta-Somorrostro ▪ Nova Icària ▪ Bogatell ▪ Mar Bella ▪ Nova Mar Bella ▪ Llevant 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sant Sebastià ▪ Sant Miquel ▪ Barceloneta-Somorrostro ▪ Nova Icària ▪ Bogatell ▪ Mar Bella ▪ Nova Mar Bella ▪ Llevant

Qualitat de l'aigua potable

L'aigua potable de Barcelona rep els tractaments necessaris, en funció de la procedència de les aigües, que es requereixin per a aconseguir una aigua amb una qualitat organolèptica òptima, complint amb tots els requeriments normatius.

Les diverses potabilitzadores estan preparades per tractar l'aigua segons les particularitats d'aquesta a cada zona. Així, per exemple, la planta de tractament de Sant Joan Despí és una de les més avançades d'Europa en termes tecnològics. Aquesta instal·lació aplica un procés d'afinament, un tractament de l'aigua amb ozó i carbó actiu que n'assegura la millor qualitat; a més dels processos de pretractament, clarificació i desinfecció final convencionals. Des del juliol del 2009, el procés de potabilització inclou el tractament de les sals minerals presents en l'aigua mitjançant la tècnica d'osmosi inversa.

Gestió del litoral

Les platges de Barcelona, amb una extensió de 4,78 quilòmetres, es visiten tot l'any gràcies al clima benèvol que caracteritza la ciutat. La primavera i l'estiu acusen un ús més intensiu de les platges per part de residents i turistes, i que l'any 2014 van ser prop de 3.646.038 des del mes de maig a finals del mes de setembre. Durant aquest període l'Ajuntament ha d'equipar i dotar les platges de serveis per tal que es puguin utilitzar com a espais de solàrium i bany que compleixin totes les garanties possibles en termes de seguretat, salvament, assistència sanitària i ambientals.

El Programa de Gestió Integral del Litoral de Barcelona, que es redacta anualment, dona una rellevància especial als aspectes ambientals. El control ambiental inclou: la meteorologia, la qualitat de la sorra, la qualitat de l'aigua, la gestió de residus i el soroll. La informació és proporcionada al visitant mitjançant diversos medis entre els que destaquen els informadors ambientals, els panells informatius a les platges i el seguiment en temps real de l'estat de les platges a Internet⁷ i a les aplicacions iBeach, platgescat i infoplatges per smartphones.

El seguiment i manteniment d'aquests estàndards de qualitat de la gestió del litoral barceloní compta amb la certificació ISO 14001, que una política ambiental amb un compromís de millora contínua, de prevenció de la contaminació i el compliment de la legislació ambiental vigent.

Cal destacar les següents dades de l'any 2014:

- ✓ Totes les platges de Barcelona disposen per segon any de Bandera Blava que acredita la netedat de l'aigua i la sorra, la facilitat d'accés, l'absència de vehicles circulants, uns serveis i una senyalització adequats i la realització de campanyes i activitats d'educació ambiental.
- ✓ La platja de Nova Icària ha guanyat la bandera *Ecoplayas*, com a reconeixement de les platges que destaquen des del punt de vista ambiental incloent conceptes d'excel·lència estètica, de serveis i sostenibilitat.
- ✓ El dispositiu de neteja de residus flotants a l'aigua, amb dues embarcacions operatives diàriament, ha recollit en la temporada de bany un total de 76,14 m³ de residus, el que representa un augment del 13% respecte de l'any anterior.
- ✓ La qualitat de l'aigua ha estat molt bona, de les 263 anàlisis fetes durant la temporada alta, un 86,3% (227) han obtingut un excel·lent en qualitat sanitària de les aigües, i la resta un 13,7% (36) han tingut el resultat de qualitat bona, en el programa de vigilància i control de l'estat de les platges que realitza l'Agència Catalana de l'Aigua i l'Agència de Salut Pública.

⁷ <Bcn.cat/platges>

Aigües residuals - D9**Xarxa municipal de clavegueram**

El clavegueram de Barcelona dona servei als 1.602.386 habitants de Barcelona (any 2014) més de 7,5 milions de visitants de la ciutat, a més dels establiments comercials i industrials ubicats en les més de 81.500 finques que hi ha en els 98 km² del terme municipal.

Els episodis de pluges torrencials han estat en el passat un greu problema a Barcelona, ja que provocaven inundacions en les parts baixes de la ciutat, així com un abocament no desitjat d'aigües al mar.

En els darrers 20 anys, per a tractar aquesta problemàtica de l'efecte de les pluges torrencials en la ciutat, inicialment amb un visió proteccionista davant inundacions a la qual s'afegeix la protecció del medi en els últims anys, la ciutat s'ha blindat amb 13 dipòsits de retenció d'aigua pluvial que eviten que aquesta arribi al medi durant la pluja i que pugui ser enviada de manera gradual a la depuradora després de l'episodi. La capacitat total de retenció d'aquests dipòsits soterrats, invisibles tant pel ciutadà com pel visitant, però a la vegada tan necessaris, és de 500.000 m³.

Els efectes beneficiosos dels dipòsits són percebuts pels usuaris de les platges de Barcelona, i indirectament per un nombre indefinit de visitants d'altres platges limítrofes. A més, es contribueix en la preservació dels ecosistemes aquàtics i marins, en la línia d'una ciutat sostenible des del punt de vista mediambiental.

- Pluges a Barcelona: 600 mm/any en 60 episodis significatius, dels quals 19 de rellevants (>10 mm)
- Capacitat de retenció: 500.000 m³ en 13 dipòsits
- Volum regulat: 3,7 milions de m³/any
- Abocaments evitats: 940 tones/any de matèria en suspensió.

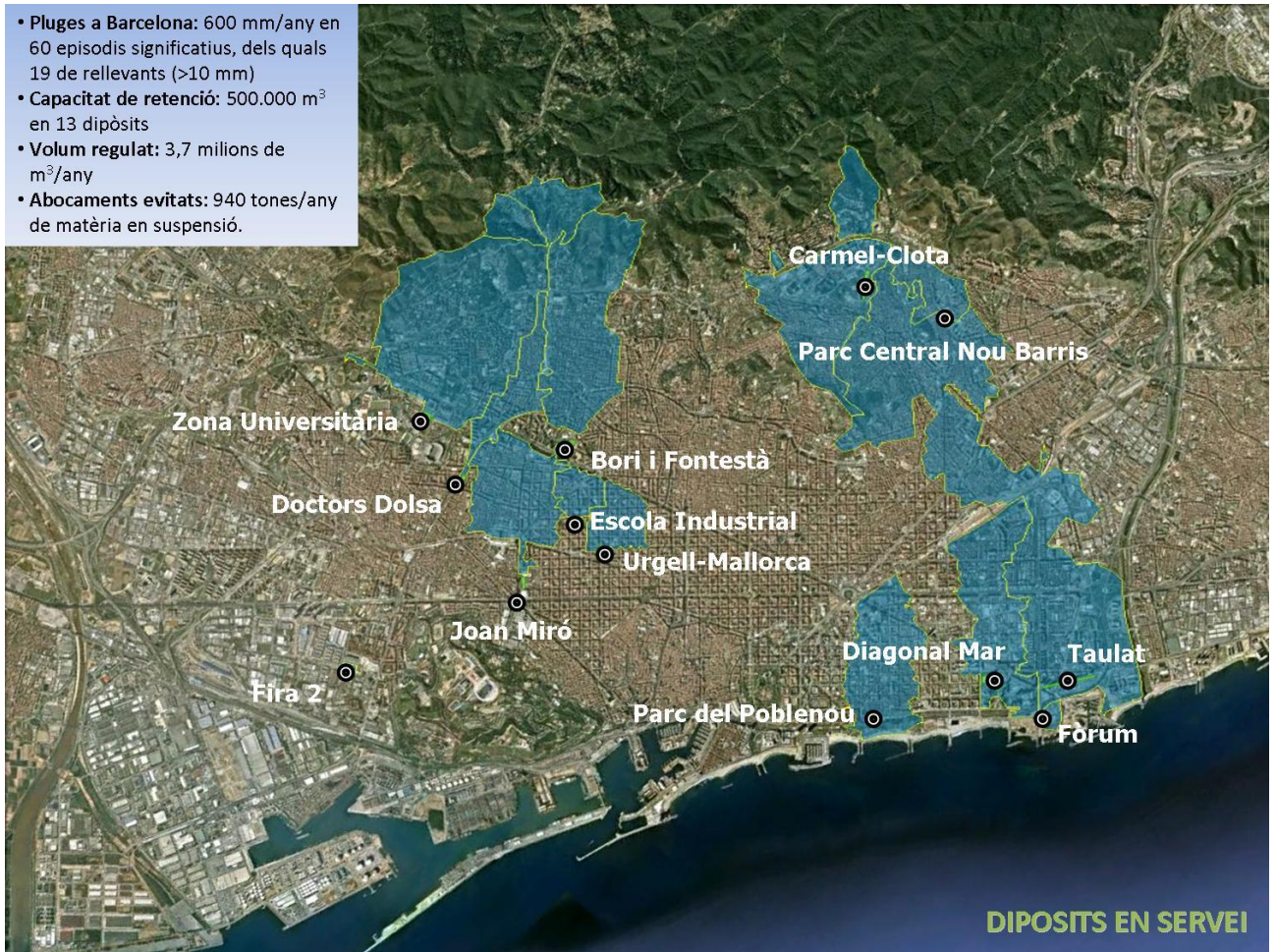

Figura 2. Dipòsits de retenció d'aigües pluvials

Reducció dels residus sòlids - D10

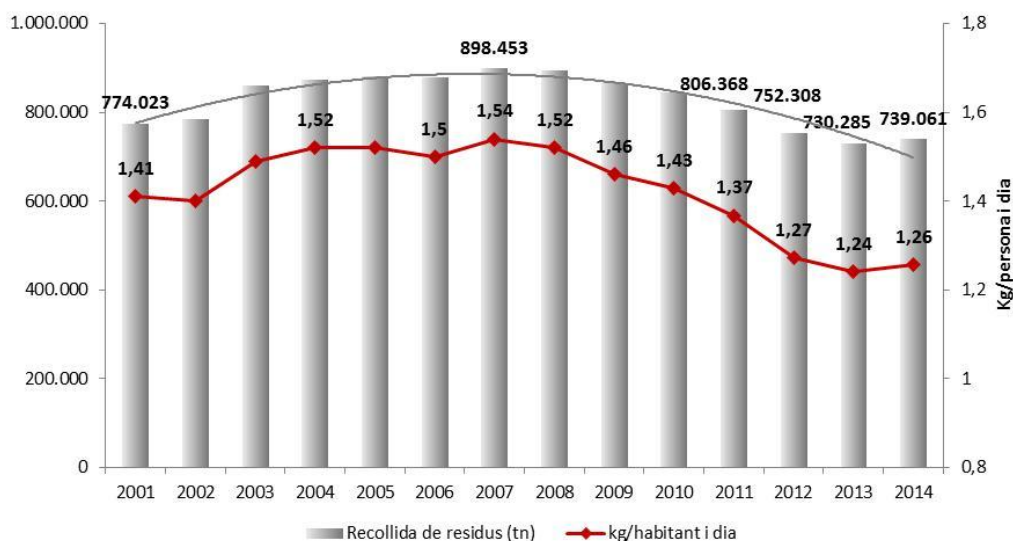
Gestió de residus

El **Pla de Prevenció de residus de Barcelona 2012-2020** ⁸ ja marca com a **objectiu la reducció d'un 10% en la generació de residus per càpita a Barcelona a l'any 2020**.

Es tracta d'avançar i establir estratègies concretes que potenciïn un ús més eficient i racional dels recursos i un impuls a la prevenció de generació de residus i la reutilització. Aquest pla marca uns objectius propis per a Barcelona i adaptats als objectius establerts en els plans català i metropolità de gestió de residus. De fet en la piràmide de prioritats en la gestió dels residus la prevenció d'aquests i la preparació per a la reutilització ocupen el primer lloc, per davant del reciclatge i el tractament.

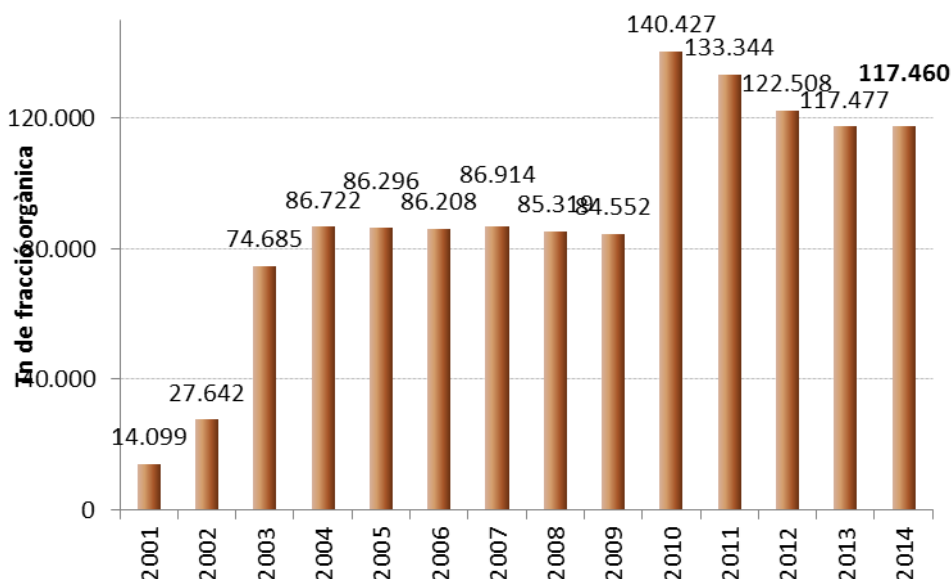
L'any 2014 es van recollir 739.061 tones de residus a la ciutat de Barcelona. Això representa un 1,2% més respecte el 2013, quan es van recollir 730.285 tones. De la mateixa manera s'incrementa l'índex de generació de residus per càpita, que se situa als 1'26 kg/persona/dia, quan al 2013 estava a 1'23 kg/habitant/dia. De fet, aquest increment representa un canvi de tendència en la generació des del 2007. Per primera vegada en 7 anys es registra un increment en el volum total de residus recollits a la ciutat. Aquest increment s'explica per la reactivació de l'economia que comporta un major consum de famílies i activitats econòmiques.

⁸ Veure detall del document *Pla de prevenció de residus de Barcelona 2012-2020* a:
<http://w110.bcn.cat/MediAmbient/Continguts/Vectors_Ambientals/Neteja_i_Gestio_de_Residus/Documents/Fitxers/pla_prevencioresidus.pdf>

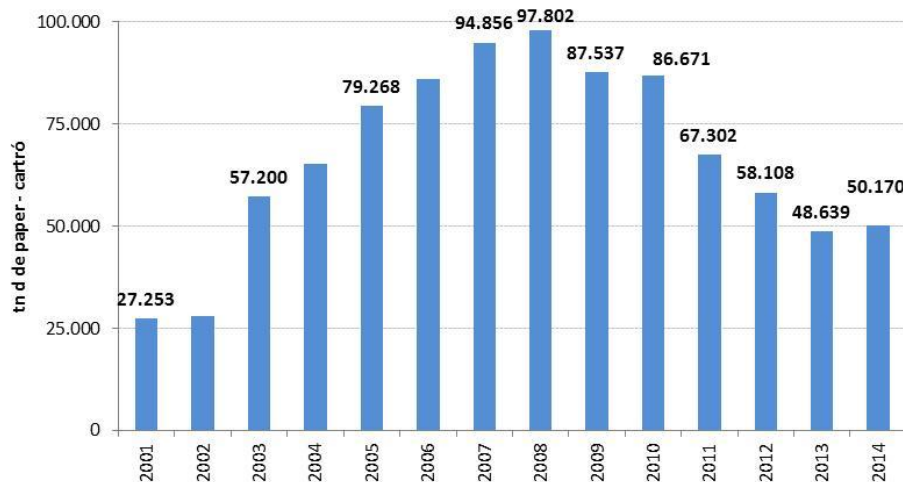
Dins d'aquest context, el percentatge de recollida selectiva es manté estable i se situa en el 36'12% del total de residus recollits, davant del 36'16% de 2013.

Recollida de matèria orgànica: al 2014, s'han recollit 117.460 tones de matèria orgànica, davant les 117.477 tones de 2013. Per tant es pot considerar que es manté estable. Els impropis - la brutícia que s'hi troba entre l'orgànica - és, de mitjana del 17% però amb marcades diferències entre la provinent de la recollida domiciliària (22,4 %) i la provinent del sector comercial (8,6 %).

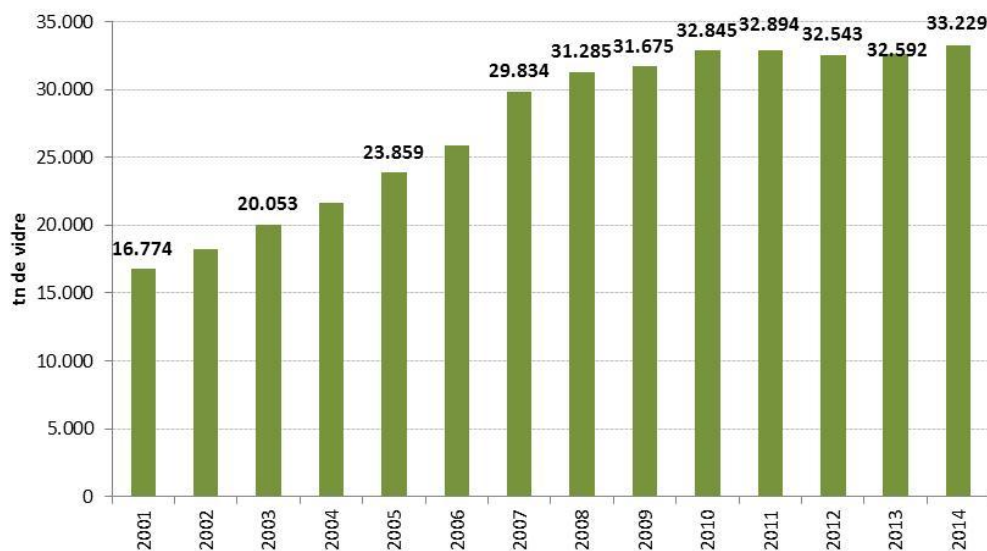

Recollida de paper i cartró: al 2014 es van recollir 50.170 tones de paper i cartró, un 3,2 % més que al 2013, una dada que trenca el descens sostingut dels darrers anys. L'increment del volum de cartró i paper recollit és probablement un dels resultats més directament proporcionals a l'activitat comercial. En aquest augment, al marge de l'increment de l'activitat comercial, també hi influeixen la reducció de les sostraccions de material dels contenidors, ja sigui per la vigilància de la Guàrdia Urbana de Barcelona o pel descens del preu de venda del cartró.

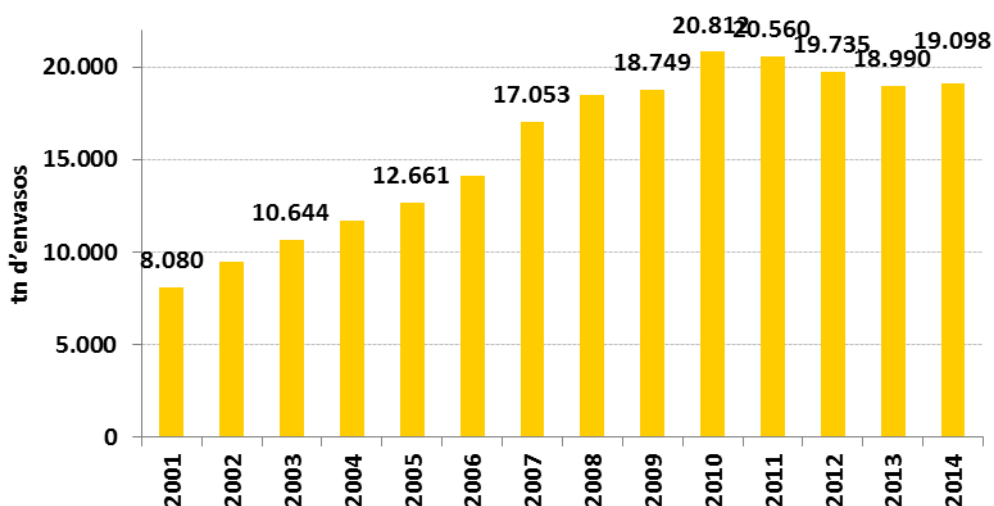

Recollida de vidre: al 2014 es van recollir 33.229 tones de vidre, un 2 % més que al 2013 i xifra que significa en termes absoluts la major quantitat de vidre recollida a la ciutat de manera selectiva.

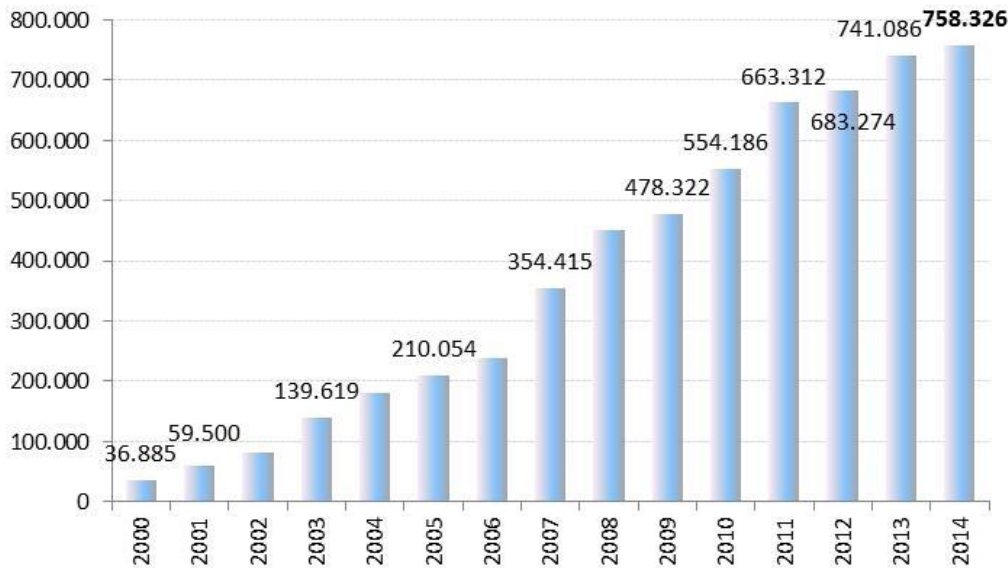

Recollida d'envasos: L'any passat es van recollir 19.098 tones d'envasos, el que representa un lleuger increment en el volum d'envasos als contenidors grocs del 0,6 % respecte del 2013.

Els punts verds: la xarxa de punts verds de Barcelona augmenta el seu nombre d'usos ciutadans any rere any i es consoliden com a equipament de referència per als barcelonins. L'any 2014 els punts verds de Barcelona van rebre 758.326 visites. Aquest increment es deu a un major ús generalitzat de la xarxa, que compta amb 23 punts verds de barri disponibles a la ciutat, 96 parades de punts verds mòbils i 7 punts verds de zona. En total, els ciutadans disposen de més de 100 espais on portar gratuïtament els residus que no es poden llançar als contenidors de carrer.

Els punts verds faciliten la recollida de residus domèstics als ciutadans i emmagatzemen provisionalment aquests residus que no tenen cabuda als contenidors de recollida selectiva per al seu posterior trasllat a les plantes de tractament i per poder ser reutilitzats o reciclats.

Un exemple d'aquests passos endavant en la línia de prevenció de residus és el projecte elaborat conjuntament entre Turisme de Barcelona, el Gremi d'Hotels i l'Ajuntament de Barcelona "Oportunitats d'estalvi econòmic a través de la prevenció de residus en el sector hotelier"⁹ realitzat al 2013, però que durant el 2014 ha tingut continuïtat en la difusió a través del butlletí del Gremi d'Hotels. En aquest estudi s'analitzen una trentena de mesures de prevenció de residus aplicables a la gestió diària dels hotels i que a través de la diagnosi feta a 3 hotels de la ciutat, comportaria un estalvi econòmic.

Un altre exemple rellevant del treball de prevenció de residus són els projectes que es desenvolupen a les escoles de la ciutat, com el projecte de reducció d'embolcalls en els esmorzars escolars; o el projecte "Ens ho mengem tot", que té per objectiu difondre la importància d'evitar el malbaratament alimentari.

El protocol de bones pràctiques mediambientals de Fira de Barcelona facilita el desenvolupament sostenible de l'activitat firal, promovent el reciclatge de residus (paper i cartró, vidre, envasos, etc.), gràcies al conveni amb Ecoembes, organització no lucrativa d'empreses pel reciclat, cada any es transfereixen més de 1.000 tones per a la seva recuperació. Fira de Barcelona ofereix als expositors la possibilitat de triar estands ecològics i servei de càlcul i compensació de la "petjada de carboni" que identifica les fonts d'emissió de gasos d'efecte hivernacle inherents a tota activitat.

Fira aposta per les energies renovables: el recinte de Gran Via té 25.900 panells solars que generen 5.86 GWh d'electricitat a l'any, evitant l'emissió de més de 2.200 tones de CO₂. La institució firal és observadora en la comissió per posicionar Barcelona com a destinació turística sostenible i de qualitat.

⁹ Veure detall del document *Oportunitats d'estalvi econòmic a través de la prevenció de residus en el sector hotelier*: http://www.barcelonahotels.org/private/biblioteca/doc/estudi_prevencio_hotels.pdf

Contaminació lumínica i acústica - D11**Mapa del soroll**

Des de l'Ajuntament es treballa per millorar la **qualitat acústica de la ciutat** amb una actuació integral que es porta a terme des de tots els àmbits municipals, amb accions transversals que aborden la mobilitat, les obres, l'oci nocturn i les eines d'informació i sensibilització:

- impulsant el vehicle elèctric a la ciutat
- incrementant l'espai viari destinat als vianants – en tots els projectes de transformació en marxa a la ciutat es guanya un 47% de nou espai per a vianants-
- implantant el model urbà de superilles
- incrementant un 10% els desplaçaments a peu per al 2018 i reduir del 26 al 21% l'ús del vehicle privat
- potenciant el transport públic
- fomentant l'ús de la bicicleta
- pavimentant amb asfalt sonoreductor gairebé tota la xarxa viària
- eliminant viaductes (com la plaça de les Glòries) i cobrint les vies ferroviàries a zones habitades de la ciutat (com les vies de Sants)
- comptant amb un programa de vigilància i control de les emissions de soroll de les obres, que obliga totes les empreses que actuïn a la ciutat a realitzar un estudi d'impacte acústic i realitzar un pla sonomètric i una vigilància continua del soroll emès. També es limiten els treballs de més soroll al matí i el restringeix als horaris de vespre i nit
- amb un projecte pilot per reduir el soroll de l'oci nocturn a les zones de més activitat de nit a Ciutat Vella, Eixample i Sarrià-Sant Gervasi
- Instal·lant limitadors acústics als concerts a l'aire lliure i locals de pública concurrència
- posant en marxa dins de la iniciativa de GOVERN OBERT un projecte de participació ciutadana on es recullen aportacions de tots els ciutadans que ho vulguin a la pregunta: què podem fer per reduir el soroll nocturn a les places i els carrers?
- treballant amb l'Agenda 21 escolar accions de sensibilització i informació a les escoles sobre el soroll amb tallers i activitats específiques
- elaborant una nova web per consultar el mapa estratègic i una aplicació per a dispositius mòbils
- ampliant la xarxa d'estacions de vigilància de soroll i de sensors a la ciutat, aprofitant la implantació del nou Pla Director d'Il·luminació, incorporant-los al nou model de fanal *smart* que s'instal·len per la ciutat

Amb l'eslògan “**ssssplau, recorda que els veïns volen descansar**”, el **Pla Silenci 2014** es desenvolupà per sensibilitzar de la problemàtica del soroll, focalitzant en l'oci nocturn, que és un dels motius principals de les queixes de ciutadans per sorolls. L'actuació buscava implicar la ciutadania en la col·laboració per la reducció de la contaminació acústica nocturna, amb accions d'informació i sensibilització a través de 16 promotors/es ambientals que es sumaren a les tasques del personal d'intervenció dels districtes (2 educadors/es de l'espai públic a la Zona Lúdica del Poble Nou, 2 tècnics/ques de convivència a la Rambla del Poble Nou, 4 tècnics/ques de convivència a Sants-Montjuïc, 8 agents cívics a Ciutat Vella entre d'altres equips de la resta districtes) que se centren en els usuaris de l'espai públic, en horaris que varien en funció de les zones 22:00 – 07:00h) dijous, divendres i dissabtes als eixos d'oci nocturn dels 10 districtes, amb un reforç especial durant tota la setmana a Ciutat Vella.

Com a dades, cal remarcar que durant el 2014 els 16 promotors han sensibilitzat més de 200.000 persones i repartit més de 150.000 piruletes. Els agents cívics de Ciutat Vella de la nit atenen quatre zones sensibles: la Barceloneta, la plaça Reial i els entorns, el passeig del Born i els entorns, i la zona nord del Raval. La seva presència als carrers s'allargà fins al 30 de setembre. La seva tasca era intervenir directament en aquells espais de la via pública en els quals es produeixen problemes de soroll a la nit, demanant la col·laboració dels responsables dels establiments d'oci perquè conscienciïn els usuaris dels seus establiments, sobretot en el moment que surten al carrer, que cal abaixar el volum de veu, per no molestar. A més, al mes d'agost es realitzà una prova pilot adreçada als turistes i especialment als usuaris d'apartaments turístics del districte en una primera fase, i es distribuïren 700 cartells per penjar i elements de comunicació per col·locar a les portes dels habitatges d'ús turístic com a recordatori de la importància de no fer soroll i contribuir a la convivència amb el veïnat.

Emmarcat en el Pla Silenci i dins del treball de definició de les ordenacions singulars de terrasses a la ciutat, s'ha fet una prova pilot al Districte de l'Eixample que consisteix en una caracterització acústica de vetlladors tipus, al carrer Enric Granados amb l'avinguda Diagonal, analitzant els nivells

acústics i proposant mesures per minimitzar el soroll de les persones a l'espai públics directament aplicades a la configuració de les terrasses i els materials emprats.

A Ciutat Vella, Les Corts i Sant Martí, a partir de finals de juliol, s'incorporà una projecció d'imatges sobre vorera amb missatges sensibilitzadors del Pla Silenci, les nits de dijous, divendres i dissabte a les zones d'actuació dels promotors, per tal de reforçar la sensibilització entre el públic usuari de l'espai públic i les terrasses i locals. La iniciativa s'estengué durant la tardor també a altres districtes (Sarrià-Sant Gervasi, Gràcia).

A Sarrià-Sant Gervasi s'ha treballat intensament amb els establiments de pública concurrència per tal de compartir estratègies i definir línies de treball. A Gràcia, per la seva banda, l'actuació més intensiva és a les places on tradicionalment hi ha més terrasses i vida nocturna. S'ha consensuat amb locals, cinemes i teatres establir elements de comunicació (vinils, pai-pais) que transmetin el missatge de convivència.

Segons les dades de la Guàrdia Urbana de Barcelona, la tònica de millora en les dades d'incidents per soroll a l'espai públic del 2013 s'ha mantingut durant els primers sis mesos del 2014. De gener a juny, s'han produït 8.766 incidències per soroll públic, el que suposa una reducció del 9,86% respecte el mateix període de l'any anterior, quan se'n van produir 9.725.

Contaminació lumínica i acústica - D11

Pla Director d'Il·luminació

L'Ajuntament de Barcelona ha posat de manifest i s'ha compromès en dur a terme accions que contribueixin a facilitar una nova visió lumínica de la ciutat.

En aquesta línia s'ha desenvolupat el **Pla Director d'Il·luminació** que entre els seus objectius està el de personalitzar, amb la llum, carrers, edificis i monuments i introdueix nous criteris per a l'enllumenat de la ciutat, amb l'objectiu de millorar-ne el nivell lumínic, la uniformitat i l'eficiència energètica, adaptant-lo a l'ús dels espais i incorporant la importància d'il·luminar el pla vertical (edificis, monuments, etc).

S'ha treballat per establir els criteris de millora de l'enllumenat de la ciutat, tenint en compte la seva funció social i la importància per a l'activitat de la ciutat, cuidant la seva vinculació a les percepcions de seguretat, qualitat de l'espai públic i confort per als ciutadans.

L'objectiu és intentar anar un pas més enllà i adaptar la il·luminació a la realitat urbanística de la ciutat d'avui, optimitzant el consum energètic i millorant la qualitat dels espais públics, i sempre tenint en compte el marc normatiu sobre eficiència energètica. Es busca mostrar la identitat de la ciutat també en la seva imatge nocturna, a través del que la defineix essencialment, com pot ser la seva arquitectura, la seva història, els seus barris, els seus projectes, etc, i en aquest context es potenciarà la il·luminació ornamental.

Així com, s'ha aconseguit tenir un marc definit sobre el que es basin els futurs projectes individuals d'il·luminació del pla vertical, aquest marc ha de donar les directrius adients per a que totes les intervencions futures siguin coherents amb la imatge d'excel·lència que es busca de la ciutat també de nit.

Amb aquesta voluntat, de presentar possibilitats i idees que permet la tecnologia lumínica, en el marc de les Festes de Santa Eulàlia, es desenvolupa a la ciutat LlumBCN.

Amb Llum BCN, una nova Barcelona es desperta en la foscor per expressar la seva creativitat amb el llenguatge de la llum que transforma i omple de vida els edificis monumentals, les places, els racons i els patis plens d'encant i d'història de molts dels antics palaus nobiliaris del cor de Ciutat Vella. Mitjançant una il·luminació efímera es transformen espais de ciutat aportant i visibilitzant les possibilitats que la llum pot aportar en un entorn.

Transport de baix impacte - D12**Mobilitat sostenible**

El foment d'una mobilitat més sostenible a l'àmbit de la destinació és vital, en el marc de la política de turisme responsable. Es tracta de garantir l'accessibilitat del turista a un transport públic de qualitat, així com el foment dels mitjans de transport sostenibles i de baixa emissió.

Barcelona és una ciutat referent en la mobilitat elèctrica. Com a smart city que és, ha impulsat un procés per transformar el model de mobilitat de la ciutat. L'objectiu: minimitzar l'impacte ambiental i acústic, rebaixar els índexs de pol·lució i millorar la qualitat de vida de la gent que hi viu.

Per això neix la **plataforma LIVE**, acrònim de Logística per a la Implementació del Vehicle Elèctric. Es tracta d'una plataforma de capital públic-privat que pretén convertir Barcelona i la seva àrea metropolitana en una ciutat referent de la mobilitat elèctrica. De fet, Barcelona ja s'ha convertit en la ciutat europea amb més motos elèctriques i és la ciutat més destacada del món pel que fa al desenvolupament del vehicle elèctric.

LA MOBILITAT ELÈCTRICA
en dades

- **300 punts** de càrrega, públics i **gratuïts** a tota la ciutat.
- **180 punts** més als estacionaments de la flota de **vehicles municipals**.
- **530 usuaris** de vehicles elèctrics.

BARCELONA és la ciutat europea amb **més motos elèctriques**

Hi ha **150 punts de recàrrega**
per a aquests vehicles.

A Barcelona hi ha una creixent flota privada de vehicles elèctrics, motos i cotxes, que es beneficien de les facilitats que hi ha a la ciutat, com ara els 300 punts de recàrrega públics i gratuïts repartits per nombroses estacions a tots els districtes. No obstant això, per moure's en vehicle elèctric no cal ser-ne propietari: els usuaris del transport públic també practiquen la mobilitat sostenible cada cop que agafen un tramvia i també quan pugen a un autobús, ja que la ciutat té la flota de busos més

neta d'Europa, amb vehicles híbrids i de gas natural comprimit. El taxi també s'ha sumat a la mobilitat sostenible. En l'àmbit del vehicle privat, Barcelona també és pionera: hi ha 150 punts de recàrrega específics per a motos elèctriques.

Barcelona és la primera de les vuit ciutats europees a iniciar les proves en servei regular dins del projecte **ZeEUS (Zero Emission Urban bus Systems)**, o sistemes d'autobusos urbans d'emissions zero) auspiciat per l'Associació Internacional de Transport Públic (UITP). Les proves s'han iniciat a l'agost de 2014, amb dos autobusos estàndard i2e, i s'estendran fins a l'abril del 2017. Continua així l'avenç de Barcelona en la implantació efectiva de vehicles elèctrics, sense cap emissió contaminant local, en el transport públic de la ciutat, amb l'objectiu de millorar el medi ambient i l'eficiència de la flota. A Barcelona, aquestes proves coincidiren amb les de l'autobús elèctric K9 que TMB ha incorporat durant dos anys a la flota en règim d'arrendament amb opció de compra, i que està en circulació amb passatge des del febrer passat.

TMB és actualment un operador de bus de referència en termes ambientals, ja que disposa d'una de les flotes més netes i avançades: 411 cotxes de gas natural comprimit, més de 130 d'híbrids i un sistema de filtres d'alt rendiment que ha rebaixat de manera dràstica les emissions de la resta de cotxes dièsel.

La implementació de la nova xarxa de bus de Barcelona continua el 2014 amb l'entrada en servei de quatre línies. Concretament, s'implementen dues línies verticals, la V15 i la V17, i dues d'horitzontals, l'H14 i l'H16. D'aquestes, tres són de nova creació i la quarta, l'H16, és una ampliació. En total, aquests eixos sumen més de 42 quilòmetres de longitud i tenen 235 parades. Amb aquestes noves implementacions ja són 13 les línies de la nova xarxa de bus en funcionament, de les 28 previstes. Amb més de 128 quilòmetres de longitud, s'espera que unes 220.000 persones utilitzin aquestes 13 línies.

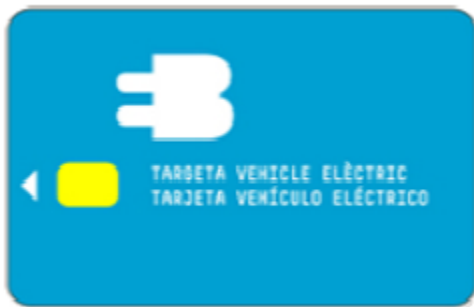
Des de primers de setembre s'ha desenvolupat la campanya de comunicació, amb el lema "Així avança Barcelona" per informar els usuaris. Entre el 5 i el 20 de setembre, més de 250 informadors s'han desplegat a unes 600 parades, on reparteixen fullets i atenen consultes.

Després de la implantació de les deu primeres línies (cinc l'octubre del 2012 i cinc més el novembre del 2013), un estudi realitzat per TMB al 2014 revela que els usuaris n'estan satisfets i la puntuen amb un 7,7 sobre 10, un notable. Aquesta nota és superior en una dècima a la que van obtenir les primeres cinc línies en l'estudi de satisfacció del març del 2013 i superior a la satisfacció global dels clients de la xarxa de bus, que en l'enquesta del novembre passat era de 7,58. Dos de cada tres usuaris, a més, valoren la nova xarxa amb notes iguals o superiors a 8.

El **vehicle elèctric** ha arribat, també, al turisme: diverses empreses de la ciutat ofereixen visites guiades amb Segway, així com també lloguer de bicicletes elèctriques. El Segway, un vehicle elèctric de dues rodes semblant a un patinet, s'ha imposat a les grans ciutats com una forma de transport divertida i còmoda de fer turisme. És cent per cent elèctric i les rutes guiades duren des d'una hora fins a tres.

Des de l'Ajuntament s'han posat en marxa mesures per **incentivar l'ús de vehicles elèctrics**, com la targeta d'usuari, que permet a l'usuari, amb una sola targeta, l'aparcament gratuït en les places de l'àrea verda i blava de la ciutat, i la recàrrega gratuïta ens els punts de la via pública. A més, Barcelona bonifica l'impost municipal de Vehicles de Tracció Mecànica (IMTVM) per als vehicles elèctrics en l'import màxim permès, un 75%, i promou descomptes que ja s'apliquen als peatges d'accés a la ciutat. També es treballa per a prioritzar les iniciatives d'electrificació la flota de transport públic, tant autobusos com taxis, i ja s'ha posat en marxa el servei de bicicleta elèctrica a la ciutat.

Al novembre de 2014, Barcelona ha estat la capital mundial de les ciutats intel·ligents, gràcies a l'Smart City Expo World Congress (SCEWC) a la Fira de Barcelona on més de 50 alcaldes, 41 delegacions internacionals i 400 ponents abordaren els principals reptes de futur de les ciutats combinant disciplines com la mobilitat, la tecnologia, l'eficiència energètica, el medi ambient, la gestió demogràfica, l'urbanisme i l'economia del coneixement. La Plataforma LIVE hi ha estat present.

L'Ajuntament de Barcelona aposta pel foment de la bicicleta a la ciutat i l'impuls del seu ús com a transport sostenible.

Finalment, destacar que al 2014 s'ha signat un conveni entre el Port de Barcelona i Gas Natural Fenosa per impulsar l'ús del gas natural com a combustible al recinte portuari, tant pel que fa a la mobilitat marítima (propulsió de vaixells i embarcacions de servei), com a la terrestre (vehicles de transport i maquinària de treball). L'acord, que estableix les bases per accelerar el procés d'implantació del gas natural com alternativa als combustibles líquids derivats del petroli,

Annex. Enllaços d'interès

Ajuntament de Barcelona. Turisme

<http://meet.barcelona.cat/es/inicio/>

ITR Biosphere

<http://www.biospheretourism.com/>

Global Sustainable Tourism Council

<http://www.gstcouncil.org/>

Programa Barcelona Sustainable Tourism

<http://barcelonaturisme.cat/sustainable>

Estadístiques Turisme de Barcelona

<http://barcelonaturisme.cat/estadistiques>

IDESCAT Turisme

<http://www.idescat.cat/cat/economia/ecotur.html>

Pla Estratègic de Turisme de la ciutat de Barcelona

<http://www.turismebcn2015.cat/T2015WEB/Turisme-Responsable/>

Barcelona Activa

<http://www.barcelonactiva.cat/barcelonactiva/cat/>

Barcelona Creixement

<http://w42.bcn.cat/web/cat/index.jsp>

Compromís ciutadà per la sostenibilitat

<http://w110.bcn.cat/MediAmbient/Continguts/Fitxers/CompromisCiutadaSostenibilitat.pdf>

Agenda 21

<http://www.bcn.cat/agenda21/>

Barcelona Cultura

<http://barcelonacultura.bcn.cat/>

Mobilitat

<http://w110.bcn.cat/portal/site/Mobilitat>

Seguretat i Prevenció

http://w3.bcn.cat/XMLServeis/XMLHomeLinkPI/0,4022,215502824_238698740_1,00.html

Hàbitat Urbà

<http://w110.bcn.cat/portal/site/HabitatUrba>

Apps4BCN

<http://apps4bcn.cat/>

Gremi d'Hotels de Barcelona

<http://www.barcelonahotels.org/>

Smart City

<http://smartcity.bcn.cat/ca>

Mapa Barcelona+Sostenible

www.bcn sostenible.cat